DONDERDAG 17 DECEMBER 2009

VOORZITTER: PÁL SCHMITT

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.00 uur geopend)

2. Wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties (debat)

Voorzitter. – Het volgende punt is het debat over de mondelinge vraag (O-0108/2009/rév.2) aan de Commissie van Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi, Heide Rühle, Adam Bielan en Kyriacos Triantaphyllides namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming, over de uitvoering van Richtlijn 2005/36/EG inzake de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties (B7-0217/2009).

Malcolm Harbour, *auteur*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor om even te wachten omdat dit een mondelinge vraag aan de Commissie is en wij hadden gehoopt dat de heer McCreevy hier zou zijn, maar ik zie dat de heer Samecki het woord zal nemen. Ik heb de heer Samecki niet eerder ontmoet, dus ik kijk met belangstelling uit naar zijn antwoord over een zaak waar de heer McCreevy en zijn team aan hebben gewerkt. Hartelijk dank.

Ik had de heer McCreevy willen verwelkomen en ik had hem willen bedanken voor het werk dat hij heeft verricht, dus misschien wilt u onze goede wensen aan hem doorgeven voor wat hier misschien zijn laatste optreden was geweest. Desalniettemin ben ik bijzonder blij dat de heer Barnier, die een zeer actief lid van mijn commissie is, erbij is gekomen om hiernaar te luisteren, want dit is een dossier dat heel goed in zijn straatje past, als het Parlement zijn benoeming tenminste goedkeurt en de commissie doorgaat. Het is in elk geval heel goed dat hij hier is.

Het vrije verkeer van beroepsmensen en de Richtlijn betreffende de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties behoren tot de belangrijke kwesties waarover mijn commissie zich de meeste zorgen maakt in de hele opbouw van de interne markt. Het is heel goed dat we dit vraagstuk vanmorgen met de Commissie bespreken en dit doen we vooral om te vragen naar de laatste informatie over de vorderingen die gemaakt zijn met de omzetting van de herziene richtlijn waar mijn commissie van 2004 tot 2005 aan heeft gewerkt, en de manier waarop die door de lidstaten ten uitvoer wordt gelegd. Dit komt ook op het juiste moment, omdat professor Monti maandag naar onze commissie is gekomen om te praten over zijn missie voor de voorzitter van de Commissie over de toekomstige richting van de interne markt. Hij heeft heel duidelijk gezegd dat een deel van het probleem van de interne markt eigenlijk niet het gebrek aan regelgeving is, maar de voortdurende handhaving en effectiviteit van de instrumenten die we al hebben om de interne markt tot stand te brengen.

Zoals duidelijk in de tekst van onze vraag is uiteengezet, weten we al dat burgers in de hele Europese Unie te kampen hebben met een aanzienlijk aantal problemen met betrekking tot erkenning van beroepskwalificaties. In het Solvit-systeem, waaraan we op het niveau van de lidstaatregeringen veel steun verlenen, is dit een van de onderwerpen waarover de meeste klachten worden ingediend. Veel mensen voelen zich tekortgedaan omdat er geen duidelijke beslissingen worden genomen en ook door het gebrek aan contact tussen de instanties die goedkeuring verlenen in de verschillende lidstaten. Een van de dingen die uit ons eigen onderzoek is gebleken – de commissie heeft op dit punt onderzoek laten verrichten – is dat er volstrekt onvoldoende gecoördineerde activiteiten plaatsvinden om mensen te laten weten wat hun rechten zijn op het gebied van wederzijdse erkenning. Een ander aspect is dat uit ons werk en dat van anderen ook is gebleken dat er bij onvoldoende beroepen daadwerkelijk aan wordt gedacht om het beroep in een Europees kwalificatiekader te plaatsen. We moeten ons serieuze vragen stellen over dit mechanisme, over de toegankelijkheid ervan en over de doeltreffendheid in de praktijk. We weten op basis van de statistiek en de informatie – en ik ben ervan overtuigd dat we hierover ook spoedig iets van de Commissie zullen horen – dat de omzetting van dit instrument in vrijwel iedere lidstaat vertraging heeft opgelopen. Het heeft veel langer geduurd dan verwacht om dit in werking te zetten en dat geeft op zich al reden tot zorg over de complexiteit van het instrument zelf.

Om dit alles te plaatsen in het kader van het werk van de Commissie interne markt voor de volgende vijf jaar kan ik zeggen dat ik zeer verheugd ben dat, naar ik meen, alle coördinatoren van de commissie vandaag hier aanwezig zijn. Ik wil hen bedanken voor het werk dat ze samen met mij hebben verricht voor het opstellen van de komende agenda voor deze commissie. Deze kwestie van de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties is niet slechts iets eenmaligs. We hebben ook het gevoel dat onze commissie dit moeten blijven onderzoeken en stimuleren en dat we aanbevelingen moeten geven voor de toekomstige ontwikkeling van de belangrijkste regelgeving, de belangrijkste bouwstenen voor de interne markt.

We weten dat de Commissie de richtlijn over de wederzijdse erkenning in 2011 moet herzien. We zijn van plan om een bijeenkomst te organiseren met de nationale parlementen en de nationale parlementariërs om dit voorstel te bespreken. We hebben hierover al een hoorzitting gehouden en we hebben ons onderzoeksrapport. Dit zijn de instrumenten waar mijn commissie gebruik van kan maken en als de coördinatoren het ermee eens zijn, ben ik ervan overtuigd dat we ergens in 2010 een initiatiefverslag zullen indienen om stof te leveren voor de discussie die de Commissie zal voeren.

Dat is de context van de vraag. We kijken uit naar het antwoord van de Commissie om het kader hiervoor aan te geven, maar dit is slechts het begin van het proces. Ik ben er zeker van dat de nieuwe commissaris dit proces verder kan helpen en met ons samen kan werken om deze essentiële wetgeving werkelijk tot stand te brengen en ervoor te zorgen dat de interne markt beter functioneert.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik dank de leden van de Commissie interne markt en consumentenbescherming voor deze belangrijke vragen.

Laat ik beginnen met het geven van een overzicht, voordat ik op de individuele vragen inga. Het doel van de richtlijn over beroepskwalificaties is het bevorderen van het vrije verkeer van onze burgers in de interne markt. Twee jaar na het einde van de omzettingsperiode is de omzetting in 22 lidstaten voltooid en vier lidstaten zullen hopelijk tegen het eind van het jaar zo ver zijn. Ik maak me op dit moment echter zorgen over Griekenland, waarvan we nog geen enkele omzettingsmaatregel hebben ontvangen.

Dan kom ik bij de eerste vraag. Voor de lidstaten vormt de omzetting vooral een uitdaging omdat deze op meer dan achthonderd verschillende beroepen betrekking heeft. Deze beroepen zijn vaak zelfs in federale of regionale wetten gereguleerd. Dit mag echter geen excuus voor uitstel vormen en het Hof van Justitie heeft tot nu toe dergelijke vertragingen in zes uitspraken niet geaccepteerd.

Bij de tweede vraag hebben de voornaamste problemen betrekking op de beroepen in de gezondheidszorg en architecten, waar sprake is van een hogere mate van harmonisering van opleidingseisen op Europees niveau. Er rijzen ook problemen bij beroepen waar meer grensoverschrijdende mobiliteit plaatsvindt, zoals docenten of reisgidsen.

Wat de derde vraag betreft, geeft de Commissie prioriteit aan het zorgen voor de juiste en consequente uitvoering van de richtlijn. Hiertoe hebben we een gedragscode voor administratieve praktijken ontwikkeld en een op de burgers gerichte handleiding, die ook de consistentie zal bevorderen.

Als het gaat om de belemmeringen die met Solvit zijn vastgesteld, zijn we ons volledig bewust van de problemen die zich in de praktijk voordoen, zoals vertragingen in de erkenningsprocedure, onvoldoende respons van de bevoegde nationale instanties, ongefundeerde besluiten, verlies van bestanden, enzovoort. Soms wordt er zelfs onjuiste informatie aan migranten verstrekt en wordt hun gevraagd verkeerde procedures te volgen. Het Solvit-netwerk is echter effectief gebleken in het oplossen van veel van die problemen.

We beschikken echter niet alleen over Solvit. Er bevinden zich nu in alle lidstaten nationale contactpunten om de burgers te informeren en bij te staan en de Commissie verwacht dat zij in de toekomst nog actiever zullen worden. Bovendien hebben we dankzij het informatiesysteem voor de interne markt ook een middel waarmee dit jaar meer dan 1 200 informatie-uitwisselingen voor veel van de gereguleerde beroepen zijn ondersteund. Hierdoor is de dagelijkse administratieve samenwerking tussen lidstaten verbeterd.

Met betrekking tot de laatste vraag is de Commissie ten slotte niet in staat om te beoordelen of er momenteel behoefte is aan hervorming. Dit zal gebeuren in een evaluatie achteraf die in de richtlijn is voorzien. We zijn zeker van plan om ons te houden aan het tijdschema dat in de richtlijn is bepaald. De volgende Commissie moet besluiten hoe dit verder ontwikkeld moet worden.

Kurt Lechner, *namens de PPE-Fractie.* – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in 2005 is deze richtlijn na meerdere jaren van voorbereiding en discussie in het Parlement aangenomen en in werking getreden. In 2007 moest de richtlijn worden omgezet. Het is nu 2009 en dat is nog steeds niet overal gebeurd. Dat is

moeilijk te aanvaarden, te meer omdat de richtlijn niet iets volstrekt nieuws is. Er waren immers al voorstellen gedaan. Ik kan de Commissie alleen maar aanmoedigen om verder druk op de lidstaten uit te oefenen.

Ik had verwacht dat de problemen meer zouden liggen in de praktische toepassing van de richtlijn. Dat is immers ook het belangrijkste voorwerp van het komende onderzoek, waarbij wordt onderzocht waar specifieke lokale problemen bestaan en men erachter probeert te komen wat er nu eigenlijk precies gebeurt. Er is al op gewezen dat 20 procent van de klachten die bij Solvit worden ingediend op dit onderwerp betrekking hebben. Dat is zeer ernstig. Afgevaardigde Harbour wijst er terecht op – en ik wil niet herhalen wat hij heeft gezegd – hoe zwaarwegend dit probleem in economisch opzicht voor de interne markt is.

Nog afgezien van de economische aspecten, raakt het ook aan de fundamentele vrijheid van EU-burgers om in een andere lidstaat hun beroep uit te oefenen en hun doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld omdat ze met een inwoner van een andere lidstaat trouwen of om een andere reden naar een andere lidstaat verhuizen. Dit is een reëel probleem voor de burgers van Europa.

We moeten niet de ogen sluiten voor de problemen die zich ongetwijfeld zullen voordoen. Het is een complexe materie, die de nodige tijd vergt, omdat er verschillende culturen en tradities mee gemoeid zijn. Dat geldt juist voor beroepen en voor de ideeën die men heeft over de kwaliteiten en kwalificaties die voor beroepen nodig zijn. Vandaar dat natuurlijk niet elke kwalificatie uit het ene land zonder meer in het andere kan worden erkend. Waar het mij en ons vooral om gaat, zijn niet zozeer de individuele tegenslagen die zich ongetwijfeld voordoen, en waar natuurlijk ook een oplossing voor moet worden gevonden, als wel om te onderzoeken – en dit is waar Solvit behulpzaam kan zijn – of er gebreken in de structuren, in het systeem zitten, en zo ja, of er dan verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Ik wijs erop dat dit onderwerp nooit helemaal zal worden afgesloten. Het is een langlopende kwestie, omdat er natuurlijk steeds nieuwe beroepen en nieuwe beroepsomschrijvingen bijkomen. Daarom is dit voor de Commissie en het Parlement een voortdurende taak. Maar dat geldt evenzeer voor de lidstaten, die ik op deze plaats oproep hun goede wil te tonen.

Evelyne Gebhardt, *namens de S&D-Fractie.* – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil om te beginnen opmerken dat het buitengewoon schandelijk is dat er geen leden van de Commissie aanwezig zijn, want we behandelen hier een vraag die rechtstreeks aan de Europese Commissie is gericht. Dit getuigt van een minachting van het Parlement die werkelijk ongehoord en volstrekt onacceptabel is.

(Interrupties)

Wat? Ja, hij is niet opgestaan. Nou, dat spijt me, maar dat kan ik echt niet accepteren.

Maar nu ter zake. Dames en heren, het gaat hier over het burgerschap van de Unie, over de mensen die het recht hebben zich vrij door de Europese Unie te bewegen en hun beroep in het land uit te oefenen waar ze leven en wonen en dat ze zelf voor hun beroepsuitoefening hebben gekozen. We hebben deze wetgeving gemaakt om dit gemakkelijker te maken, om ervoor te zorgen dat de procedure voor het erkennen van beroepskwalificaties daadwerkelijk kan worden geactualiseerd. Ik vind het werkelijk ongehoord dat de lidstaten in veel gevallen niet de noodzakelijke stappen hebben gezet om deze wetgeving ten uitvoer te leggen en ervoor te zorgen dat burgers deze vrijheid van verkeer ook werkelijk hebben. In dit opzicht heeft de Europese Commissie nog heel wat werk voor de boeg.

Ik wil nog de aandacht vestigen op een punt dat me erg aan het hart gaat en dat we als Parlement bij herhaling aan de orde hebben gesteld, namelijk dat metterdaad werk wordt gemaakt van de invoering van de door ons voorgestelde Europese identiteitskaart met beroepsaanduiding, zodat de burger iets in handen heeft waarmee hij zich daadwerkelijk vrij door Europa kan verplaatsen. Er zijn al organisaties die zich hiervoor inspannen. Toch denk ik dat de Commissie zou moeten overwegen zich hierin te moeien om het proces te versnellen.

Cristian Silviu Buşoi, *namens de ALDE-Fractie.* – (RO) Het vrije verkeer van personen is een van de grondrechten van de Europese burgers. Dit omvat ook het vrije verkeer van werknemers, een cruciale voorwaarde voor een zo efficiënt mogelijk opererende interne markt.

Zoals ook door de vorige sprekers is gezegd, hebben werknemers die het recht op vrij verkeer willen uitoefenen nog steeds te maken met veel moeilijkheden, ondanks de richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties uit 2005. Persoonlijk ben ik verschillende van deze gevallen tegengekomen, die niet alleen door Roemeense, maar ook door andere EU-burgers gemeld waren en die betrekking hadden op veel verschillende beroepen.

Mijn collega's van de Commissie interne markt en consumentenbescherming hebben mij aangesteld als rapporteur voor het Europese Solvit-netwerk. Zoals eerder genoemd is een significant gedeelte van de zaken die Solvit moet oplossen gerelateerd aan fouten in het systeem voor wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties.

Collega's, ik geloof dat wij een gedetailleerde analyse moeten maken van de problemen die aan de Solvit-centra zijn voorgelegd, om te zien wat we kunnen verbeteren.

De contactpunten moeten ook beter onderling communiceren, om het wederzijds begrip tussen lidstaten te bevorderen. Zij moeten begrijpen hoe de andere systemen in de Europese Unie werken, zodat de grootst mogelijke flexibiliteit kan worden gebruikt bij de toepassing van de richtlijn, en om de administratieve blokkades op de weg van de werknemers te ontwijken.

Tot slot is het wenselijk dat de vijf lidstaten die de richtlijn nog niet hebben omgezet in nationale regelgeving, of staten die dit wel hebben gedaan maar op onjuiste wijze of nog tegen problemen aanlopen, om deze situaties snel recht te zetten. Het uiteindelijke doel is een soepele werking van de interne markt voor dienstverlening, die direct getroffen wordt door problemen bij de erkenning van beroepskwalificaties.

Heide Rühle, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ik denk dat we het allemaal eens zijn over de doelstelling. We willen natuurlijk allemaal dat de burgers van de Unie zich in Europa vrij kunnen bewegen en hun beroep kunnen uitoefenen. De vraag is waarom deze richtlijn na vier jaar – het zijn er nu al bijna vijf – nog steeds niet naar behoren is omgezet. Ik denk dat het nuttig zou zijn als we als commissie niet alleen bijdroegen aan het voorbereiden en opstellen van wetgeving, maar vervolgens ook de redenen voor zulke trage omzettingen analyseerden.

De richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties is niet de enige richtlijn die voor problemen zorgt. Wanneer er zo veel zaken bij het Hof van Justitie aanhangig zijn, wanneer er zo veel klachtenprocedures bestaan en wanneer Solvit zo sterk betrokken is bij dit thema, dan moet er toch een alarmbelletje gaan rinkelen. We moeten beter kijken waaraan dat ligt. Er zijn verschillende oorzaken. Op de eerste plaats is het altijd erg gemakkelijk om te zeggen dat het aan de lidstaten ligt. Protectionisme behoort ongetwijfeld ook tot de oorzaken. En de verschillen in culturen en rechtssystemen spelen zeer zeker ook een rol. Welk effect heeft Europese wetgeving op deze uiteenlopende rechtssystemen? Dat is een andere kwestie waar we ons over moeten buigen.

Daarnaast moeten we ons de vraag stellen of de richtlijn het gewenste effect heeft gehad of vanaf zijn conceptie helemaal niet geëigend was voor het realiseren van bepaalde doelen. Ik denk dat het erg belangrijk is dat we daar nog eens naar kijken. Dit soort ex-anteanalyses is een van de belangrijkste zaken waar deze commissie zich mee bezig zal moeten houden en waarin ze zich verder moet ontwikkelen.

Maar ik heb ook vragen voor de Commissie. Het verbaast me dat deze richtsnoeren pas na meer dan vier jaar verschijnen. Die hadden er al veel eerder kunnen zijn. Ik ben blij met die richtsnoeren. Ik heb ze doorgelezen en ze zijn zeker nuttig. Maar een tijdje geleden waren ze ook al nuttig geweest. Tot slot wil ik me aansluiten bij de vraag van mevrouw Gebhardt over de Europese identiteitskaart met beroepsaanduiding: komt die er nog? Want dat zou een belangrijke tweede stap zijn.

Adam Bielan, namens de ECR-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de crisis die de Europese Unie de afgelopen maanden heeft getroffen heeft onomstotelijk aangetoond hoe belangrijk de interne markt is voor het functioneren van de gehele Europese Unie. We zullen er niet in slagen deze volledig tot stand te brengen zonder dat mensen een zekere vrijheid wordt geboden om te migreren, welke onder andere wordt gewaarborgd door de richtlijn over de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties. Het is derhalve betreurenswaardig en verontrustend dat de richtlijn – vier jaar nadat deze is aangenomen – in vier landen nog steeds niet van kracht is, en dat geen van de lidstaten de richtlijn vóór de daarin opgenomen uiterste datum, 20 oktober 2007, heeft aangenomen.

Naar aanleiding hiervan luidt mijn eerste vraag aan de Europese Commissie als volgt: heeft de Commissie zich de afgelopen vier jaar niet te passief opgesteld, en wat heeft de Commissie gedaan om ervoor te zorgen dat alle landen in staat waren de richtlijn tijdig om te zetten? Ten tweede zou ik willen vragen wanneer de Commissie een verslag zal publiceren waarin de omzetting van de richtlijn wordt geëvalueerd, en welke informatie als basis zal dienen voor de conclusies in dat verslag? De tenuitvoerlegging van de dienstenrichtlijn dient voor het einde van het jaar plaats te vinden. Wij Parlementsleden weten nu al dat veel landen er niet in zullen slagen de hiermee verband houdende wetgeving tijdig goed te keuren. Ik wil vragen welk verband de Commissie ziet tussen deze twee documenten?

Een zeer belangrijke kwestie voor het land dat ik vertegenwoordig is tot slot het vraagstuk van de migratie van ziekenverzorgers. Met de richtlijn worden de opleidingseisen voor ziekenverzorgers geharmoniseerd. Ik wil vragen welke specifieke maatregelen de Commissie heeft genomen om ziekenverzorgers uit de landen van Midden- en Oost-Europa, waaronder die uit Polen, te helpen?

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, om te beginnen wil ik aan de Commissie mijn oprechte dank uitspreken dat zij hier vandaag haar mening uiteen heeft gezet. Ik wil er echter op wijzen dat het Parlement volgens het interinstitutioneel akkoord tussen de Commissie en het Parlement – en ik heb dit zien gebeuren bij de dienstenrichtlijn, waarover we maanden geleden in Brussel hebben gediscussieerd – kan eisen dat moeilijke vragen door de direct verantwoordelijke commissaris worden beantwoord. Ik denk niet dat we deze kwestie nog met deze Commissie kunnen oplossen en het heeft ook geen zin om het te proberen.

Namens het Parlement wil ik de aanwezige commissaris duidelijk maken dat wij dit onderdeel van het interinstitutioneel akkoord buitengewoon belangrijk vinden. Waarom? Niet uit formalisme, maar omdat het hier gaat om een zeer belangrijk politiek vraagstuk voor de burgers van de Europese Unie. Afgevaardigde Bielan heeft zo-even gerefereerd aan de dienstenrichtlijn, die alleen kan functioneren wanneer beroepskwalificaties wederzijds worden erkend. De dienstenrichtlijn is van groot belang, maar roept bij veel mensen vaak ook een gevoel van hulpeloosheid op, wanneer ze de indruk hebben dat hun werkgever gebruikmaakt van discrepanties bij de grensoverschrijdende wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties om hun loon te verlagen.

Deze mensen voelen zich hulpeloos en in de steek gelaten. Ik heb dat zelf gezien in een reeks gevallen hier in het grensgebied van Duitsland en Frankrijk. Maar dit is natuurlijk niet het enige probleemgebied. Het is waar wat afgevaardigde Lechner, onze rapporteur, zegt, dat we niet alle problemen van vandaag op morgen kunnen oplossen en dat dit proces ons ook in de toekomst voortdurend zal bezighouden. Desalniettemin zitten we hier om de zorgen van deze burgers serieus te nemen. Dat betekent naar mijn mening ook dat de Commissie voldoende belang aan deze kwestie moet hechten.

Ik hoop dat we samen met de nieuwe Commissie voortvarend aan de oplossing van deze problemen kunnen werken. Wilt u dit alstublieft aan het verantwoordelijke directoraat-generaal doorgeven.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we hebben het al gehad over de angst voor de omzetting van de dienstenrichtlijn. In dit opzicht is de richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties symbolisch. Er zijn lidstaten die zich niet hebben gehouden aan de omzettingstermijn en problemen hebben door de hiaten in de tekst. Deze richtlijn biedt weliswaar een solide basis voor wederzijdse erkenning, maar met de specifieke kenmerken van bepaalde beroepen is geen rekening gehouden. De erkenning van diploma's zonder echte gemeenschappelijke kwalificatie- en opleidingsniveaus, inclusief hoger onderwijs, kan alleen maar leiden tot complicaties en wantrouwen van de lidstaten, beroepsbeoefenaars en burgers.

Medische beroepen zijn het meest in het oog springende voorbeeld. Zo mogen Franse verloskundigen recepten voorschrijven en zijn zij daarvoor zijn opgeleid, wat in andere landen niet het geval is. Wat gebeurt er wanneer een verloskundige zonder aanvullende opleiding in Frankrijk gaat werken en een medisch recept moet voorschrijven terwijl zij dit eigenlijk niet mag? Ook bestaan bepaalde specialismen niet in elke lidstaat.

Deze richtlijn is noodzakelijk voor het vrije verkeer van werknemers, de grondgedachte van de Europese integratie, maar zij moet worden verbeterd en aangevuld. Aan de hand van de problemen die zich voordoen moet worden bekeken voor welke beroepen taalonderwijs en harmonisering van opleidingen noodzakelijk zijn.

In dit verband wil ik wijzen op het opmerkelijke initiatief om een Europese kaart in te voeren, dat door alle beroepsbeoefenaars in de medische sector wordt ondersteund. Deze kaart vormt zowel voor de houder als voor de klant en de patiënt een echte garantie en ik roep de Commissie dan ook op dit initiatief uit te breiden naar andere beroepen. Zo kan wederzijdse erkenning worden verbeterd en het vertrouwen van burgers worden gewonnen.

Antonyia Parvanova (ALDE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, wanneer we debatteren over de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties en het goed functioneren van de interne markt moeten we naar de huidige situatie in de gezondheidszorg kijken. Hiervoor hebben we misschien een verder debat over de richtlijn en de uitvoering hiervan nodig.

Naast de volledige uitvoering van deze richtlijn is het van cruciaal belang om verdere maatregelen in te voeren voor de wederzijdse erkenning, niet alleen van diploma's maar ook van kwalificaties van beroepsmensen in de zorg. De vereisten voor het leveren van diensten in de gezondheidszorg zijn: gepaste taalvaardigheden, een registratie door nationale regelgevingsinstanties en, wat het allerbelangrijkste is, het vermogen om veilige zorg van hoge kwaliteit te bieden.

Ik denk dat er met betrekking tot de registratie van beroepsmensen in de gezondheidszorg behoefte is aan een betere uitwisseling van informatie tussen de lidstaten, bijvoorbeeld door middel van een gemeenschappelijke EU-gegevensbank. Een garantiesysteem voor competenties is ook een zeer belangrijk element voor veilige gezondheidszorgdiensten en we moeten nadenken over algemene normen voor de beoordeling van competenties en vaardigheden.

De mobiliteit van beroepsmensen in de zorg is ook een zaak voor de openbare gezondheidszorg en de openbare veiligheid. Op grond hiervan heeft het Europees Hof van Justitie al aanvullende nationale voorzorgsmaatregelen voor de circulatie van goederen goedgekeurd. Er is een goede reden om dergelijke maatregelen ook toe te passen op het bieden van gezondheidszorgdiensten, vooral wanneer er door nieuwe technologieën controversiële praktijken mogelijk zijn, zoals het raadplegen van artsen op internet. We moeten het hoofd bieden aan de uitdaging van een vergrijzende bevolking en hierdoor komen de Europese arbeidskrachten in de gezondheidszorg nog meer onder druk te staan.

We moeten zorgen voor mobiliteit van beroepsmensen in de gezondheidszorg en tegelijkertijd in staat zijn om alle Europese burgers toegankelijke gezondheidszorg te garanderen die van de hoogste kwaliteit is en die op tijd wordt geboden. Dit is ons aller verantwoordelijkheid. Ik hoop dat de Europese instellingen en de lidstaten hier serieus over zullen nadenken, gezien het feit dat sommige nationale gezondheidszorgstelsels bijna geen beroepsmensen meer hebben, waardoor het voor ons uiterst moeilijk zal worden om basisgezondheidszorg te bieden.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, als we ervoor willen zorgen dat onze burgers mobiel zijn – en dit is wat de Europese economie nodig heeft – moeten deze erop kunnen vertrouwen dat als ze, bijvoorbeeld in Polen, in het bezit komen van hun kwalificaties, ze geen problemen ondervinden met de erkenning van deze kwalificaties in de andere lidstaten. Ik begrijp heel goed dat dit een grootschalig probleem is. De achthonderd gereglementeerde beroepen waarover de heer Samecki sprak vormen, naast de talrijke regelgevingen over deze beroepen op nationaal en regionaal niveau, een aanzienlijke uitdaging voor de overheden van de lidstaten. Echter, de grootste uitdaging voor onze burgers die problemen ondervinden met de erkenning van hun kwalificaties is hoe ze hun weg moeten vinden in de complexheid van het hele systeem. Gegevens van Solvit bevestigen dat, en dit is waarom het probleem inzake de tijdige uitvoering van de richtlijn slechts één onderdeel van ons debat vormt.

We moeten echter goed voor ogen houden dat veel problemen ontstaan doordat er in de lidstaten een gebrek aan vertrouwen is ten aanzien van de onderwijs- en opleidingssystemen in andere lidstaten. Tot slot is er een gebrek aan samenwerking, middelen en betrokkenheid van nationale overheden. De invoering van een Europese beroepskaart is een goed idee, en we hebben de gelegenheid gehad hierover te debatteren tijdens de vorige zittingsperiode van het Europees Parlement. Een dergelijke kaart dient echter het verkeer van beroepsmensen te bevorderen, en niet nog moeilijker te maken. De invoering van deze kaart – en dit wil ik zeer sterk benadrukken – moet niet een nieuwe hinderpaal worden in de totstandkoming van de interne markt.

Dames en heren, in iets minder dan tien dagen verloopt de uiterste datum voor de omzetting van de dienstenrichtlijn. Ik noem dit omdat het ook belangrijk is in de context van ons huidige debat. Deze twee richtlijnen vullen elkaar in bepaalde opzichten aan. De omzetting van de richtlijn over de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties kan geen succes genoemd worden, en daarom wil ik er vanuit deze positie nogmaals voor pleiten intensiever aan beide richtlijnen te werken, aangezien we zonder deze richtlijnen geen vooruitgang zullen boeken voor wat betreft de interne markt.

António Fernando Correia de Campos (S&D). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, zoals bekend zijn er vijftien richtlijnen samengebracht in één enkele wettekst over de erkenning van beroepskwalificaties. Dat heeft bij de toepassing ervan in de verschillende lidstaten tot een aantal praktische problemen geleid. Wat die problemen inhouden is bekend. De Commissie moet daarom een inventaris opmaken van de knelpunten en een analyse uitvoeren van de problemen die zich voordoen bij de toepassing van deze voor de interne markt zo belangrijke wetgeving.

In een aantal landen is op verschillende niveaus sprake van protectionisme. Dat is niet alleen een obstakel bij het vrije verkeer van personen, het bemoeilijkt ook de werking van de interne markt. We moeten proberen de grijze zones te identificeren om te verhinderen dat deze richtlijn door wantrouwen minder doeltreffend wordt. Dat wil niet zeggen dat we de Unie vragen te doen wat de lidstaten behoren te doen. Waar het om gaat is dat we de ontwikkelingen moeten ondersteunen door mee te werken aan de ontmanteling van het corporatisme in de beroepssfeer.

Om deze richtlijn beter toe te kunnen passen zal de erkenning van kwalificaties moeten verlopen via het Solvit- en het Eures-netwerk, via het stimuleren van gemeenschappelijke platforms, en door het instellen van doeltreffende contactpunten. Belangrijk is ook dat er een verbinding wordt gelegd tussen deze richtlijn en de dienstenrichtlijn.

Louis Grech (S&D). – (MT) De kwestie die de grootste invloed heeft op de goede inwerkingtreding van deze richtlijn is het gebrek aan vertrouwen van de lidstaten in elkaars systemen. De lidstaten zijn niet geïnteresseerd om met elkaar samen te werken en dat blijkt ook uit de onsamenhangende manier waarop ze het informatiesysteem voor de interne markt waarnemen. Elke lidstaat beweert het systeem te gebruiken, maar de frequentie van het gebruik loopt uiteen, afhankelijk van welk doel het dient. Het is onmogelijk voor een informatie-uitwisselingssysteem om correct te werken als de lidstaten het niet op dezelfde manier gebruiken. Daar is een complete verzameling van gegevens voor nodig die regelmatig wordt vernieuwd en daarnaast moet er een referentiepunt voor alle lidstaten worden ingesteld waar elke lidstaat alle benodigde gegevens invoert, waardoor de richtlijn concreet kan worden toegepast.

Ik wil de Commissie vragen ons op de hoogte te stellen van de actieplannen die het wil aannemen voor de correcte omzetting van deze richtlijn, als we het idee van een interne markt echt willen omarmen en het niet slechts interpreteren zoals het ons uitkomt.

Catherine Stihler (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, voordat ik bij mijn vraag kom, wil ik iets zeggen over Solvit, waarover vanmorgen veel is gesproken. Bij de laatste bijeenkomst van de Commissie interne markt en consumentenbescherming is ons verteld dat de Solvit-centra niet voldoende geld ontvangen. U wilt hier misschien vóór uw hoorzitting nota van nemen, mijnheer Barnier, maar er is een grote lidstaat waar de organisatie door één stagiair wordt geleid. We kunnen dit soort praktijken niet tolereren, want Solvit biedt ons een uitstekende dienst.

Mijn vraag heeft betrekking op personeel in de zorg. Een incompetente kracht kan de gezondheid van patiënten in gevaar brengen en in extreme gevallen kan dit leiden tot de dood van patiënten.

Overweegt de Commissie om bevoegde autoriteiten een wettelijke plicht op te leggen om proactief en effectief informatie te delen over geroyeerde beroepsmensen om ervoor te zorgen dat de veiligheid van patiënten door de mobiliteit van beroepsmensen in de zorg niet in gevaar wordt gebracht?

Met het huidige informatiesysteem voor de interne markt kan informatie worden uitgewisseld, maar alleen wanneer een bevoegde regelgevingsinstantie een vraag heeft over een sollicitant. Er moet dus een betere uitwisseling komen om autoriteiten te waarschuwen wanneer iemand vanwege incompetentie is geroyeerd.

Voorzitter, dank u wel dat u deze zaak aan de commissie heeft voorgelegd.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, er is al veel gezegd over wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties. De vraag is waarom de tenuitvoerlegging van deze richtlijn zo problematisch is, terwijl zij toch zo belangrijk en door iedereen zo gewenst is. De verklaring is eenvoudigweg dat het moeilijk en complex is om deze regels in het dagelijks functioneren toe te passen.

In mijn ogen zijn er drie belangrijke problemen. Ten eerste is er natuurlijk de taalbarrière, een punt dat al is aangehaald. Ten tweede moeten er complexe procedures worden gevolgd om een diploma te laten erkennen – mensen moeten soms heel wat hindernissen overwinnen om hun oorspronkelijke diploma erkend te krijgen. Ten derde lopen de oorspronkelijke opleidingen wellicht te zeer uiteen.

In dit verband denk ik dat het verstandig zou zijn dat de Commissie de lidstaten vraagt voor ieder beroep één bevoegde beroepsinstantie aan te wijzen die zich moet toeleggen op permanente educatie, want permanente educatie kan een van de oplossingen zijn. Deze bevoegde instanties moeten de taak krijgen om in Europees verband, in de vorm van een soort bestuursraad, een Europese gemeenschappelijke certificering te bepalen. Zo zou het heterogene aanvangsniveau van beroepkwalificaties geleidelijk aan uitmonden in een gemeenschappelijk niveau van permanente educatie.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, België is een van de vijf lidstaten waar de richtlijn inzake de erkenning van beroepskwalificaties nog niet volledig is omgezet. Volgens de informatie waarover ik beschik, hoeft echter alleen nog het probleem van de beroepsmensen in de reissector te worden opgelost en voldoet België daarna aan het Europese recht.

Voor de omzetting van de verschillende Europese richtlijnen doen zich niet alleen problemen voor die eigen zijn aan het Belgische institutionele systeem. De richtlijn in kwestie lijkt bijzonder complex. Hierop is reeds gewezen. België is niet de enige lidstaat waar richtlijnen niet, slecht of gedeeltelijk zijn omgezet. Ik roep de Europese Commissie dan ook op om de lidstaten die problemen hebben, in het belang van de beroepsbeoefenaars te steunen. Zij moeten immers de vruchten kunnen plukken van het vrije verkeer van personen en de vrijheid van vestiging die, daar wil ik op wijzen, het voornaamste oogmerk van deze richtlijn vormen.

Seán Kelly (PPE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik de heer Samecki bedanken voor zijn goede werk. Ik denk dat we het allemaal eens zijn met het beginsel waar we vanmorgen over debatteren, maar het zou niet alleen in de Europese Unie moeten gelden, maar ook wereldwijd.

Dit is iets wat we recentelijk bij de Canadese delegatie hebben besproken en dat is een stap in de goede richting. Als we echter werkelijk die utopische situatie willen bereiken, moeten we ervoor zorgen dat in de gehele Europese Unie dezelfde normen voor beroepskwalificaties gelden en in het ideale geval ook wereldwijd.

Er zijn anekdotische bewijzen die erop wijzen dat studenten – in elk geval in sommige landen – wanneer ze niet aan de onderwijsnormen voldoen om zich te kwalificeren voor een opleiding, naar een ander land kunnen gaan en kunnen betalen om de opleiding daar te volgen.

We hebben dus behoefte aan onafhankelijk verifieerbaar bewijs dat de normen gelijk zijn. Als deze gelijk zijn, is er geen excuus voor het niet omzetten van dit beginsel in de hele Europese Unie en hopelijk op den duur ook wereldwijd, om te bereiken wat we wensen: het vrije verkeer van beroepsmensen.

Alan Kelly (S&D). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, laten we meteen ter zake komen. Het feit dat lidstaten er niet in slagen om op het gebied van erkenning van beroepskwalificaties orde op zaken te stellen, kost ons banen. Het is een ernstige zaak dat lidstaten dit onvoldoende serieus nemen. Onze grensoverschrijdende handel in wat een interne markt zou moeten zijn, heeft bij lange na niet het niveau dat hij zou moeten hebben. We zijn bezig met een herstructurering van de Europese economie en dit zou ook moeten inhouden dat er manieren worden gevonden om de grensoverschrijdende handel te bevorderen en het werk mobieler te maken dan het nu is.

We moeten een nieuw gebied van innovatie in het bedrijfsleven creëren waarin we binnen Europa samenwerken om de meest vooruitstrevende producten ter wereld te maken. Aangezien onze productiebasis is opgedroogd – waarvan Ierland een goed voorbeeld is – is het exporteren van onze diensten een nieuwe manier om de handel in Europa te bevorderen. Hiertoe moet Europa echter over kwalificatienormen beschikken.

Tot nu toe wordt onze mogelijkheden om die diensten over de grens te verkopen beperkt doordat de lidstaten het niet eens kunnen worden over de regels. Voor de betrokken personen betekent dit een beperking in het vrije verkeer van werknemers.

Ik ben het eens met mijn collega, de heer Grech, dat de lidstaten vooral onvoldoende blijk geven van respect voor het informatiesysteem dat ze gebruiken en dat in iedere lidstaat iemand hiervoor verantwoordelijk moet worden gehouden. Ik verzoek de Commissie dringend om vast te stellen door welke belemmeringen de realisering van de interne markt op dit gebied wordt tegengehouden en om deze belemmeringen aan te pakken.

Lambert van Nistelrooij (PPE). - Voorzitter, ik wil er bij dit debat één aspect uithalen. Er schijnt een groot tekort te zijn aan gespecialiseerde beroepen met als gevolg dat er een handel is ontstaan in die kwalificaties en de hand gelicht wordt met de echte opleidingen. Een en ander kan grote gevaren met zich brengen, zowel in bijvoorbeeld de beveiligingssector als bij grote *plants*, chemische bedrijven, olieraffinaderijen, enzovoort; het nationale toezicht daarop schijnt onvoldoende te zijn.

Ik wil de commissaris graag drie vragen stellen: ten eerste of hij daarvan op de hoogte is, ten tweede of de Europese Commissie daarover kan rapporteren en ten derde wat we daaraan kunnen doen.

Dit is iets heel geks en ik vind dat we dit ongewenste fenomeen moeten uitbannen.

Milan Zver (PPE). – (*SL*) Dames en heren, we hebben het hier over een werkelijk zeer belangrijk vraagstuk, namelijk de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties binnen de Europese Unie. Dit vormt een enorm probleem, omdat diploma's worden afgegeven door de onderwijsstelsels EU-lidstaten, waar er minstens 27 van zijn.

Sommigen van jullie herinneren zich waarschijnlijk nog wel dat we vorig jaar in maart het Europees kwalificatiekader hebben opgesteld, een mechanisme waarmee onderwijsstelsels met elkaar kunnen worden vergeleken. Het probleem met dit kwalificatiekader is dat het niet door de lidstaten is ingevoerd. Sommige landen hebben het niet volledig ingevoerd en sommige hebben het voornamelijk als een handig vertaalmiddel voor verschillende kwalificaties, beroepen, vaardigheden en opleidingsniveaus gebruikt.

In mijn optiek is er op dit specifieke gebied een belangrijke taak weggelegd voor de lidstaten en als ze het Europees kwalificatiekader, dat al eerder op Europees institutioneel niveau is goedgekeurd, daadwerkelijk wilden versterken, zouden ze de vergelijking en de echte wederzijdse erkenning van onderwijskwalificaties aanzienlijk vereenvoudigen.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, mijn excuses voor het feit dat ik tijdens mijn eerste interventie niet ben opgestaan. Dit is te wijten aan een gebrek aan ervaring en het vroege tijdstip.

Ik wil in het algemeen iets zeggen over een aantal vragen. Allereerst moeten we benadrukken dat de Commissie de lidstaten bij de voorbereiding voor de omzetting van de richtlijn heeft ondersteund. Waar de omzettingsperiode was overschreden, hebben we de omzetting ook krachtdadig gestimuleerd. In 2007 hebben we een omzettingsgids gepubliceerd. Daarna hebben we het informatiesysteem voor de interne markt ontwikkeld, waarvan nu door alle lidstaten zeer intensief gebruik wordt gemaakt en we hebben ook in juni van dit jaar een gedragscode voor administratieve praktijken gepubliceerd.

Een jaar geleden heeft de Commissie de lidstaten die zich niet aan hun verplichtingen hielden, voor het Europees Hof van Justitie gedaagd en het Hof van Justitie heeft zes arresten uitgesproken waarin het gebrek aan omzetting in de desbetreffende lidstaten werd veroordeeld. Zeer onlangs hebben we een scorebord met de stand van de omzetting in de lidstaten gepubliceerd en ook hebben we een handleiding voor burgers en het bedrijfsleven gemaakt.

Ten slotte wil ik u bedanken voor al uw vragen en commentaar en in het bijzonder de voorzitter, Malcolm Harbour, voor zijn waardevolle bijdrage. Wij menen dat nu de lidstaten over de brug moeten komen. De Commissie wil graag een speciale relatie met het Parlement ontwikkelen, ook wat dit dossier betreft. We zijn vooral bereid om een actief debat te voeren over de manier waarop de richtlijn in de praktijk werkt en hoe we de komende jaren het best rekening kunnen houden met een snel veranderende omgeving.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Christa Klaß (PPE), schriftelijk. – (DE) Een expliciete doelstelling van deze richtlijn is de volledige omzetting in nationaal recht van de huidige wettelijke bepalingen inzake het vrij verkeer van beroepsmensen binnen de EU. Het vrij verkeer van beroepsmensen is al vastgelegd in Richtlijn 2005/36/EG. Maar er doen zich steeds weer problemen voor, vooral in de grensgebieden. Veel mensen uit de regio waar ik vandaan kom, werken in Luxemburg, België of Frankrijk. Ik ontvang tal van verzoeken om hulp van burgers die zich in het kader van hun beroepsuitoefening in een buurland moeten verplaatsen. Die verzoeken gaan vaak over de erkenning van beroepskwalificaties. Dat moet veranderen. Voor enkele beroepsgroepen hebben beroepsverenigingen akkoorden gesloten, maar die akkoorden helpen niet in alle gevallen en maar al te vaak moeten burgers vechten voor de erkenning van hun kwalificaties. Het wordt met name moeilijk wanneer een beroep in het betreffende land niet bestaat of op een andere manier is georganiseerd, een probleem waar bijvoorbeeld fysiotherapeuten of mensen met een academische graad in de bedrijfskunde vaak mee te maken hebben. Tegelijkertijd bestaat in veel sectoren een personeelstekort. Verpleegsters of gereedschapsmakers, bijvoorbeeld, moeten in de toekomst betere kansen op onze arbeidsmarkten krijgen. Wat vooral belangrijk is, is dat de interne markt ook op het terrein van de arbeid effectief functioneert. De procedures voor wederzijdse erkenning moeten transparant, eenvoudig en helder zijn.

3. Cohesiebeleid na 2013 (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is mondelinge vraag (O-0121/2009/rév.1) van Danuta Maria Hübner, namens de Commissie ontwikkelingssamenwerking, aan de Commissie: Cohesiebeleid na 2013 (B7-0229/2009).

Danuta Maria Hübner, *auteur*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, drie jaar geleden is er een enorme hervorming van het Europese cohesiebeleid ingevoerd waarbij rekening werd gehouden met een niet eerder voorgekomen uitbreiding van de Unie en nieuwe uitdagingen.

Niet toevallig bestonden de topprioriteiten voor het Europees cohesiebeleid in 2005 en 2006 uit de Lissabonstrategie, innovatie en concurrentievermogen, klimaatverandering, energiezekerheid en energie-efficiëntie, waterefficiëntie, investeringen in nieuwe vaardigheden, gebieden aantrekkelijk maken voor jonge mensen en de kwaliteit van het leven.

Omdat we hebben ingezien dat met het cohesiebeleid de veranderingen niet moeten worden gevolgd maar dat hiermee moet worden geanticipeerd op veranderingen, hebben we al die prioriteiten, die we nu op de Europa 2020-agenda van de Commissie zien, op de cohesieagenda van 2007-2013 gezet.

Daarom is ruim twee jaar geleden het onderzoeksverslag Regio's 2020 gepubliceerd. Dit had tot doel om uit te zoeken wat de prioriteiten van het cohesiebeleid na 2013 moeten zijn. We kunnen nu de toekomst goed voorbereid tegemoetzien.

Een jaar geleden werden alle pijlen van het beleid gericht op het Europees herstelpakket, waarmee tevens werd voorzien in de essentiële koppeling tussen de exitstrategie voor een echte economische crisis enerzijds en duurzame groei en structurele transformatie anderzijds.

Onze mondelinge vraag gaat echter over de toekomst. In de komende jaren zal in het Europa waarin wij leven behoefte zijn aan een sterk collectief optreden om te reageren op de verwachtingen van de burgers, die tegenwoordig goedgeïnformeerd zijn en die heel goed weten hoeveel afhangt van de door de beleidsmakers gemaakte keuzes. Die verwachtingen worden bevestigd in publieke peilingen.

Jacques Delors heeft eens gezegd dat de Europese interne markt draait om de concurrentie die ons stimuleert, de samenwerking die ons sterker maakt en de solidariteit die ons verenigt. De Europese cohesie die ervoor zorgt dat de interne markt functioneert, komt tot stand door het Europese regionale beleid dat nu precies gebaseerd is op die drieledige basis: concurrentie, samenwerking en solidariteit.

We praten al jaren over de noodzaak om het ontwikkelingspotentieel van alle Europese regio's en steden te ontsluiten en te mobiliseren. De logica en de ervaring vertelt ons dat deze mobilisatie het effectiefst en efficiëntst wordt wanneer de subnationale niveaus van de Europese regeringen hier rechtstreeks bij worden betrokken.

Het Europees regionaal beleid heeft de subsidiariteitstest al doorstaan. Subsidiariteit werkt voor Europa.

Door de hervorming van 2006 is het cohesiebeleid een modern, op de plaats gebaseerd beleid geworden, dat stoelt op een evenwicht tussen rechtvaardigheid en efficiëntie, tussen bottom-up- en top-downbenaderingen, tussen gemeenschappelijke Europese strategische doelen en lokale flexibiliteit.

We moeten hiermee verdergaan en doorgaan met de beleidshervormingen, maar we moeten aan bepaalde beginselen vasthouden. Het nieuwe verdrag biedt een fundament voor de nieuwe opvatting over de Europese subsidiariteit die al diep in het cohesiebeleid is geworteld, dat wil zeggen subsidiariteit die zich uitstrekt tot lokale en regionale bestuurslagen.

We kunnen hier meer aan doen, vooral met betrekking tot het lokale niveau. Degenen die suggereren dat het cohesiebeleid beperkt kan blijven tot Brussel en het nationale niveau, kennen de Europese realiteit niet of begrijpen niet dat het uitsluiten van lokaal en regionaal Europa bij het nastreven van gemeenschappelijke Europese doelstellingen economisch gezien op zijn minst onverstandig en politiek gezien gevaarlijk is.

Het begrip cohesie sluit uitsluiting uit. Om politieke, economische en sociale redenen en omwille van de legitimiteit mag het cohesiebeleid niet tot ongelijkheid leiden: het moet een beleid voor iedereen zijn, net zoals de interne markt en de gemeenschappelijke munt.

Alle elementen van deze integratiedriehoek – gemeenschappelijke markt, gemeenschappelijke munt, cohesie – versterken elkaar en zijn van elkaar afhankelijk. Ze vormen ons gemeenschappelijke Europese publieke goed.

Wij als beleidsmakers hebben de belangen groter gemaakt door onze belofte dat we aan de verwachtingen zouden voldoen. De uitdagingen zijn bekend. De EU 2020-strategie is opengesteld voor publieke raadplegingen.

We hebben behoefte aan een ontwikkelingsbeleid met duidelijke doelen en instrumenten. Het cohesiebeleid is een beleid voor ontwikkeling waarbij alle niveaus van Europees bestuur zijn betrokken, harmonieus samenwerkend voor de Europese burgers.

Kortom, Europa heeft behoefte aan nieuwe energie om zijn toekomst ter hand te nemen, om zichzelf op een assertieve manier te vernieuwen. Het is legitiem om de vraag te stellen waar deze energie vandaan kan en moet komen. Voor mij is het antwoord duidelijk. Nu moet die energie van onderaf komen. Nu kan die energie vrijkomen door de regionale en lokale lagen van het Europees bestuur rechtstreeks te betrekken bij het nastreven van gemeenschappelijke Europese doelstellingen.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de naar voren gebrachte vragen zijn zeer relevant. Ze onderstrepen hoeveel belang u aan het cohesiebeleid hecht en uw wens om het beleid als kern van de Europese integratie te behouden.

Met betrekking tot uw vraag over bestuur op meer dan één niveau kan ik zeggen dat dit wordt gezien als een fundamenteel instrument voor de verwezenlijking van de EU-beleidsprioriteiten. De toenemende onderlinge afhankelijkheid tussen verschillende bestuursniveaus in de Unie werd benadrukt in de discussienota van de Commissie inzake de EU 2020-strategie.

Het cohesiebeleid is een goed voorbeeld van bestuur op meer dan één niveau. Hiermee wordt een bestuurssysteem geboden waarin lokale en regionale kennis worden gewaardeerd en benut, waarin die kennis wordt gecombineerd met een vanuit het communautaire niveau bepaalde strategische richting en waarin ingrepen tussen verschillende regeringsniveaus worden gecoördineerd.

De kracht van bestuur op meer dan één niveau werd ook benadrukt door het Comité van de Regio's in zijn Witboek van juni 2009, waarin de Unie werd opgeroepen om de instrumenten voor bestuur op meer dan één niveau te versterken en waarin werd gewezen op de hefboomeffecten van het cohesiebeleid die ook hebben bijgedragen aan de invoering van ander communautair beleid.

Met betrekking tot uw vraag over de uiteindelijke schrapping van Doelstelling 2 en de vraag of alle Europese regio's in aanmerking komen voor steun, kan worden gezegd dat alle Europese regio's in de periode 2007-2013 in aanmerking komen voor steun uit de Structuurfondsen. Voor de periode na 2013 heeft de Commissie op dit moment haar standpunt nog niet bepaald.

Dan kom ik bij uw derde vraag over de afzwakking van het additionaliteitsbeginsel. Additionaliteit is een van de fundamentele beginselen van het cohesiebeleid. Dit zorgt ervoor dat Structuurfondsen geen vervanging kunnen zijn voor de publieke of gelijkwaardige structurele uitgaven van een lidstaat. Het vormt dus een garantie voor de echte economische invloed van EU-interventies en is voor het cohesiebeleid een belangrijke Europese toegevoegde waarde.

Naar aanleiding van uw vraag over de regionale dimensie van het cohesiebeleid na 2013 kan worden gewezen op de handhaving in het Verdrag van Lissabon van de doelstelling van de vermindering van ongelijkheden tussen de ontwikkelingsniveaus van de verschillende regio's en de achterstand van de minst begunstigde regio's als onderdeel van de opdracht van de Unie krachtens artikel 174 voor wat betreft economische, sociale en territoriale cohesie.

Bovendien wordt in artikel 176 bepaald dat het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling is bedoeld om een bijdrage te leveren aan het ongedaan maken van de belangrijkste regionale onevenwichtigheden in de Unie door deel te nemen aan de ontwikkeling en de structurele aanpassing van regio's met een ontwikkelingsachterstand en aan de omschakeling van industriegebieden met afnemende economische activiteit.

Met betrekking tot uw vraag over het betrekken van regionale en plaatselijke bestuurslagen bij het nastreven van Europese doelen in het kader van het cohesiebeleid in de periode na 2013, wil ik graag nogmaals uw aandacht vestigen op de discussienota van de Commissie over de EU 2020-strategie, waarin wordt gevraagd

om de actieve steun van belanghebbenden, zoals de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, en waarin wordt erkend dat het voor het succes hiervan ook van essentieel belang is dat de EU 2020-visie in alle regio's van de EU wordt opgepakt.

De Commissie heeft nog geen standpunt ingenomen met betrekking tot de rol die het cohesiebeleid in de EU 2020-strategie moet gaan spelen. Maar het cohesiebeleid is in staat bij het nastreven van de Europese doelen de regionale of plaatselijke actoren over alle grenzen heen te mobiliseren.

Op uw vraag of de Commissie voornemens is om een witboek over territoriale cohesie te publiceren, kan ik antwoorden dat er in dit stadium geen plannen bestaan voor een apart witboek over territoriale cohesie. In plaats hiervan zullen de beleidsconclusies uit het publieke debat over het Groenboek over territoriale cohesie worden opgenomen in het uitgebreide pakket wetgevingsmaatregelen voor het cohesiebeleid na 2013, dat is voorbereid in het kader van het vijfde cohesieverslag dat volgens het nieuwe verdrag in 2010 moet worden voorgelegd.

Dan uw vraag over de rol van het Europees Sociaal Fonds in het cohesiebeleid. Bij het nastreven van de doelstelling van een evenwichtige en duurzame ontwikkeling speelt het cohesiebeleid een cruciale rol op het gebied van de verwezenlijking van de Europees prioriteiten. Dit geldt ook voor het Europees Sociaal Fonds dat zijn doelstellingen, zoals bepaald in titel XI van het nieuwe verdrag, zal blijven nastreven.

Voor het bereiken van sociale, economische en territoriale cohesie is een passend beleid nodig en een mix van investeringen vanuit verschillende niveaus. Door het Europees Sociaal Fonds gefinancierde investeringen in menselijk kapitaal vormen een essentieel onderdeel van deze beleidsmix in de context van de mondiale kenniseconomie.

Met betrekking tot uw vraag over de rol van het cohesiebeleid afgezet tegen andere vormen van EU-beleid kan ik zeggen dat het cohesiebeleid de EU haar grootste bron van investeringen in de reële economie bezorgt. In de mededeling van de Commissie van december 2008 'Cohesiebeleid: investeren in de reële economie' werd onderstreept dat het beleid gericht moest zijn op de verwezenlijking van de Lissabonagenda van de EU, door investeringen in mensen, bedrijven, onderzoek en innovatie, prioritaire infrastructuur en energie.

De Commissie wil er nu voor zorgen dat de geplande investeringen in een partnerschap met de nationale en regionale autoriteiten zo effectief mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Voor deze inspanningen is nauwe samenwerking tussen de relevante diensten van de Commissie en tussen de Commissie en de relevante regionale en lokale autoriteiten vereist.

Een praktijkvoorbeeld van samenwerking tussen de diensten van de Commissie is de 'Praktijkgids voor de mogelijkheden voor EU-financiering van onderzoek en innovatie' uit 2007, die werd gemaakt om potentiële begunstigden te helpen om hun weg te vinden in het gebruik van de drie communautaire financieringsinstrumenten en die beleidsmakers van advies over gecoördineerde toegang tot die instrumenten voorziet.

Wat het Europees Sociaal Fonds betreft, biedt het feit dat de prioriteiten hiervan nauw aansluiten bij de richtsnoeren voor de werkgelegenheid, een rechtstreekse koppeling tussen de prioriteiten van het EU-werkgelegenheidsbeleid en de financiële steun van de EU.

Er bestaat ook complementariteit tussen acties die worden ondersteund door het cohesiebeleid en door het beleid voor plattelandsontwikkeling, zoals duidelijk is vastgelegd in de communautaire strategische richtsnoeren van beide beleidsterreinen.

Ik hoop dat u antwoord hebt gekregen op enkele van uw vragen en ik kijk uit naar een interessant debat.

Lambert van Nistelrooij, namens de PPE-Fractie. – Voorzitter, commissaris, het debat van vandaag gaat in eerste instantie over de inhoudelijke beoordeling en de voortgang van het cohesiebeleid. Natuurlijk, het Europees Parlement wil een financiële *mid term review*. Het cohesiebeleid en de inzet van de fondsen nu en in die periode daarna tot 2020 neemt daarbij een centrale plaats in. Maar, Voorzitter, we stellen tot onze grote verrassing vast, dat van een inhoudelijke beoordeling in het zogenaamde *non paper* ter voorbereiding van de *mid term review* in het geheel geen sprake was. Ik zeg u als eerste woordvoerder van de PPE duidelijk, de nieuwe Commissie zal met een inhoudelijke beoordeling naar het Europees Parlement moeten komen en niet met een persiflage van het regionaal beleid.

Met het visiedocument EU 2020 van Commissievoorzitter Barroso wordt groei en kenniseconomie, toerusting en opleiding, concurrentie en groene economie. Welnu, het huidige en toekomstige regionaal beleid vormt

in Europa het integratiekader om deze doelstelling te realiseren. Kijk naar de energietransitie, de klimaatverandering, de Lissabon-strategie, essentiële elementen in regio's en steden.

Wat de EVP betreft zullen we het cohesiebeleid wat meer gaan toespitsen op de kernpunten van die EU 2020-strategie, evenwel met behoud van solidariteit tussen alle regio's en met behoud van Doelstelling 2, waarover de commissaris net zo onduidelijk was. Concurrentiebevordering in de rijke regio's maakt deel uit van de integrale beoordeling; een opsplitsing van budgetten, een verdergaande sectoralisering van fondsen op Europees niveau in het kader van zo'n *mid term review* heeft geen enkele zin en is een foute benadering. We zien nu in deze tijd van crisis hoe belangrijk de regionale fondsen voor herstel zijn. Ze worden versneld uitgegeven en geheel benut. In 2009 is in mijn regio, de regio Zuid-Nederland, praktisch 100 procent benut voor innovatie en nieuwe doelstellingen. Ik zal zelf begin 2010 verslag uitbrengen over de synergie tussen de regionale fondsen en onderzoek en ontwikkeling.

Tenslotte een vraag, commissaris, u zegt dat u niet met een Witboek over territoriale cohesie komt; het is echter wel het Parlement dat daar in codecisie over zal gaan en dat erop zal toezien dat een en ander in de nieuwe verordeningen wordt vastgelegd.

Constanze Angela Krehl, *namens de S&D-Fractie.* – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte afgevaardigden, ik had graag een wat spannendere inleiding op dit thema gehoord, omdat het Europees cohesiebeleid na 2013 inderdaad moet veranderen: we staan gewoon voor andere uitdagingen dan tien of vijftien jaar geleden.

Voor mijn fractie staat daarbij echter voorop dat niet wordt afgedongen op de solidariteit tussen de regio's. Dat betekent enerzijds dat alle regio's de mogelijkheid moeten hebben aan het Europees cohesiebeleid deel te nemen, en anderzijds dat we ons verzetten tegen elke poging tot renationalisering van het cohesiebeleid. We hebben een Europese aanpak nodig die burgers in staat stelt zich met de Europese Unie te vereenzelvigen.

Het staat voor ons buiten kijf dat ook wij moeten veranderen. Wat de komende jaren op de voorgrond zal staan, is de vraag welke terreinen met voorrang in het kader van het Europees cohesiebeleid moeten worden gesteund. We kunnen niet alles en iedereen met Europese middelen blijven ondersteunen. We moeten ons concentreren op het creëren van effectieve infrastructuren, met name in de nieuwe lidstaten, en het bevorderen van onderzoek en innovatie, en we moeten natuurlijk in gedachte houden dat we ook in de toekomst via het Europees cohesiebeleid naar behoren moeten kunnen reageren op uitdagingen als klimaatverandering, demografische veranderingen en mondialisering.

We moeten ons ook op stadsontwikkeling concentreren. Dat zeg ik niet omdat ik me niet voor plattelandsgebieden interesseer, maar omdat we weten dat 80 procent van de burgers in steden en voorsteden leeft en omdat plattelandsontwikkeling helaas nog steeds niet onder het cohesie- maar het landbouwbeleid valt. We streven naar sterkere netwerken. Of dat lukt, weet ik niet, maar we moeten die uitdaging in ieder geval aangaan.

Niet in de laatste plaats valt natuurlijk ook het ondersteunen van mensen zelf onder het cohesiebeleid – vandaar ook dat ik het wat ontwijkende antwoord van de commissaris op dit punt betreur. Dat betekent voor ons op de allereerste plaats onderwijs, opleiding en kwalificaties, en dan werkelijk van kindsbeen tot gevorderde leeftijd. Levenslang leren is een belangrijk trefwoord. Maar dat betekent natuurlijk ook dat het Europees Sociaal Fonds deel moet blijven uitmaken van het Europees cohesiebeleid en men zich verre dient te houden van ideeën om het Fonds uit het cohesiebeleid te halen.

Grensoverschrijdende samenwerking is belangrijk voor ons. We willen die samenwerking versterken en de administratieve formaliteiten verminderen.

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

Filiz Hakaeva Hyusmenova *namens de ALDE-Fractie.* – (*BG*) Dames en heren, het debat over hervorming van de Structuurfondsen is van fundamenteel belang om de Europese Unie de mogelijkheid te bieden om naast de vereiste natuurlijke en menselijke hulpbronnen financiële instrumenten in te zetten die passen bij de economische situatie.

We staan voor de opgave om prognoses op te stellen en daarop een cohesiebeleid te baseren dat uiteindelijk het welzijn van de burgers ten goede komt. Dat beleid was en is een van de zichtbare en kwantitatief meetbare resultaten van de Europese solidariteit, maar de verschillen tussen bepaalde regio's zijn erg groot en wij mogen onze ogen niet daarvoor sluiten.

Het verontrustende is dat er een tendens tot toename van deze verschillen valt waar te nemen, wat tot toenemende ongelijkheid en daarmee tot isolement kan leiden. Als vertegenwoordiger van een van de armste lidstaten van de Europese Unie pleit ik ervoor dat de convergentie van de lidstaten met een laag inkomen een van de aandachtspunten binnen het cohesiebeleid zal worden.

Ik stel met nadruk dat wij de Structuurfondsen niet als een wondermiddel beschouwen. We zijn ons ervan bewust dat wij ons ook zelf inspanningen moeten getroosten en dat we het tempo om de basisnormen van de Europese Unie te halen moeten opvoeren, maar wel willen we erop wijzen dat de tempoverschillen tussen de landen op een gegeven moment tot een structuurverandering binnen de Europese Unie kunnen leiden.

Vóór alles dienen er criteria te worden opgesteld, vereenvoudigde voorwaarden te worden geschapen en gelijke kansen te worden geboden om middelen uit de Europese fondsen te verwerven, en pas daarna moet een clausule worden toegevoegd waarin staat dat de steun voor landen die geen vooruitgang laten zien, wordt verminderd. Indien een land zelfstandig opereert en daarbij moeilijkheden ondervindt, beschouw ik het als gepast dat het wordt gezien als onderdeel van een regio waarvan de problemen een grensoverschrijdende omvang hebben.

Op die manier zullen de Europese geldmiddelen ook gaan naar de rijkere landen binnen regio's met een lager bruto binnenlands product. En uiteindelijk dienen de resultaten van het cohesiebeleid te worden gemeten aan de hand van de werkgelegenheid die erdoor wordt geschapen. Dat biedt tevens een graadmeter voor de mate waarin dit met andere beleidsvormen geïntegreerd raakt en een toegevoegde waarde garandeert.

Elisabeth Schroedter, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, er is weinig gezegd over de betekenis van het Europees cohesiebeleid voor Europa. Het cohesiebeleid vormt het hart van de Europees Unie, want dit is het beleid dat de EU in de kern bij elkaar houdt. Het is een symbool van solidariteit en het overwinnen van nationaal egoïsme. Het is een instrument voor alle regio's. Daarom is het Europees Parlement zo bezorgd dat dit solidariteitsmechanisme gewoon achter onze rug om wordt afgeschaft. Het is niet echt een voorbeeld van goed bestuur wanneer de Commissie heimelijk strategische documenten uitvaardigt, in plaats van een open debat te voeren over de vraag of we gezien de grote uitdagingen waarvoor we staan, zoals klimaatverandering en demografische veranderingen, en de krappe begroting, het solidariteitsmechanisme wel kunnen voortzetten.

Er is een hervorming nodig, maar dan wel een hervorming waaruit echte veranderingen voortkomen. Deze hervorming moet leiden tot duurzame ontwikkeling in de regio's. Regio's moeten bij hun projecten worden ondersteund en die projecten niet van bovenaf krijgen opgelegd, zoals dat nu bij het *earmarking*-mechanisme gebeurt. In plaats daarvan moet in nauwe samenwerking met alle actoren in de regio's een bottom-up-proces worden ontwikkeld. Dat proces kennen we al van de LEADER-methode voor het ontwikkelen van plattelandsgebieden. Dat is een uitstekende methode voor het bevorderen van duurzame ontwikkeling en om iedereen daarbij te betrekken en een zeer grote mate van plaatselijke aanvaarding te bereiken. Maar daar is wel een Commissie voor nodig die moed toont en zich uitspreekt vóór het solidariteitsmechanisme en vóór een benadering waarbij de regio's zelf hun ontwikkelingsroute kiezen in plaats van dat de nationale regeringen dat doen.

Oldřich Vlasák, *namens de ECR-Fractie.* – (*CS*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, het huidige cohesiebeleid is een levend organisme. Naargelang Europa verandert, verandert ook de houding van de verschillende lidstaten en groepen ten opzichte van dit beleid. Helaas zitten we nu na het debat over het toekomstige cohesiebeleid na 2014 met meer vragen dan antwoorden.

Blijft het cohesiebeleid ook in de toekomst in hoofdzaak gericht op de minder ontwikkelde regio's van de EU? Krijgen we ook in de volgende periode de kans om de verkeers- en technische infrastructuur af te bouwen? Zullen we erin slagen de levenskwaliteit te verhogen en besparingen te realiseren? Lukt het ons om de bureaucratie en de ongeëvenaarde administratieve rompslomp rond het aanvragen van Europees geld terug te dringen? We streven ernaar zo snel mogelijk een consensueel antwoord te krijgen op deze en ook andere vragen.

Voor mij persoonlijk is het met het oog op de toekomstige ontwikkelingen van cruciaal belang dat de rol van de steden voor wat betreft het beheer van de Europese fondsen op een correcte wijze wordt ingevuld en dat de Europese fondsen worden ingezet ter ondersteuning van moderne technologieën. Het is niet toevallig dat deze twee thema's aan elkaar gekoppeld worden in het initiatief *Smart Cities*. Dit initiatief is bedoeld om

handreikingen te doen voor de revitalisering van de gemeentelijke overheden en in deze tijden van economische crisis de ondernemerswereld de mogelijkheid bieden zich van moderne systemen en intelligente technologieën te bedienen en economische groei te genereren. Ziehier een uiterst geldige reden om niet alleen op het niveau van lokale overheden, maar tevens op lidstaat- en zelfs algeheel EU-niveau onze strategische investeringen op dit soort zaken te richten. Intelligente verkeerssystemen die steden uit de knellende greep van verkeersinfarcten bevrijden, ondersteunende navigatiemechanismen voor een aantrekkelijker toerisme in steden en tele-assistentiesystemen voor ouderen om langer in de huiselijke omgeving te kunnen blijven, zijn stuk voor stuk investeringen van het soort dat het groene licht verdient.

Ons debat over de toekomst van het cohesiebeleid is er door de economische crisis alleen maar urgenter op geworden. Hierdoor mogen we nu des te meer niet over één nacht ijs gaan als het erom gaat te besluiten waarvoor we de Europese fondsen willen aanwenden.

Charalampos Angourakis, namens de GUE/NGL-Fractie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het cohesiebeleid van de Europese Unie heeft geenszins bijgedragen aan de vermindering van de regionale en sociale verschillen. Integendeel, het heeft deze verschillen alleen maar verergerd. De cijfers in de statistieken zijn in velerlei opzicht fictief, zoals ook door de Europese Unie zelf wordt toegegeven. Daarom is er ook voor een reeks regio's een stelsel voor overgangssteun in het leven geroepen. Drie van die regio's bevinden zich in mijn land, Griekenland.

De wet van de asymmetrische ontwikkeling in het kapitalistisch stelsel is meedogenloos, met name in crisistijden wanneer de tegenstellingen nog groter worden. Helaas voorspelt 2013 voor de werknemers in met name de minst ontwikkelde regio´s weinig goeds. Het cohesiebeleid van de Europese Unie heeft tot taak dit volksvijandige beleid te verfraaien, gewetens om te kopen, werknemers om de tuin te leiden en vooral de winstgevendheid van het kapitaal te waarborgen.

In plaats van te streven naar een tijdelijke uitbalancering van de tegenstellingen tussen de verschillende delen van de plutocratie, hetgeen op misleidende wijze "solidariteit" wordt genoemd, zal voortaan de regel van de concurrentie en de vrije markt worden toegepast. Deze elementen komen ook voor in de strategie van Lissabon en de Europa 2020-strategie.

Daardoor is behoefte ontstaan aan nieuwe vormen van regionaal en lokaal bestuur – waarvoor ook in Griekenland voorstellen zijn gedaan door de PASOK en de Nea Dimokratia –, aan meer mogelijkheden voor de Europese Unie om rechtstreeks te interveniëren in de regionale instanties, en aan een andere, transnationale territoriale samenwerking. Wij roepen de werknemers op dit beleid te verwerpen.

Tot slot wil ik van mijn spreektijd gebruikmaken om u, mijnheer de Voorzitter, te vragen uw invloed te laten gelden en ervoor te zorgen dat de gegronde eisen van de actie voerende werknemers van het Europees Parlement worden ingewilligd.

John Bufton, *namens de EFD-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, met betrekking tot het cohesiebeleid na 2013 onthult een gelekt ontwerpbegrotingsdocument getiteld 'A Reform Agenda for a Global Europe' (Een hervormingsagenda voor een Europa als wereldspeler) dat de EU-financiering vanaf 2013 in haar geheel zou kunnen veranderen in een nationaal gecoördineerde in plaats van een regionaal toegekende financiering.

In het ontwerp wordt het regionale en lokale controleniveau in het bestuur op meerder niveaus afgeschaft, waarmee het beginsel van gedeeld bestuur teniet wordt gedaan. In plaats daarvan wordt er voor een sectorgerichte benadering van de nieuwe begroting gekozen en wordt er niet meer onafhankelijk binnen de bestaande structuren gewerkt.

Het voorstel om het beleid te beperken tot het nationale niveau zou ertoe leiden dat de lidstaten de bevoegdheid krijgen om de herverdeling te beheren. Dit betekent niet alleen dat nettobetalers verdere terugbetalingen kwijtraken, maar ook dat de lidstaten die bij de toekomstige uitbreiding naar verwachting tot de Europese Unie zullen toetreden, lid worden op basis van cohesiefinanciering die waarschijnlijk voor de komende begrotingsperiode zal blijven bestaan.

Hierdoor zullen de landen die momenteel een groot deel van de financiële last van de Unie dragen, zoals het Verenigd Koninkrijk, ontdekken dat ze een steeds grotere groep van voor steun in aanmerking komende lidstaten moeten financieren.

Steeds minder lidstaten moeten de lasten voor steeds meer lidstaten dragen, met een mogelijk verlies van de restitutie voor het Verenigd Koninkrijk. Nu steeds meer landen in de rij staan om toe te treden tot de EU, ben ik bang dat Wales de steun die het hard nodig heeft naar nieuwere lidstaten zal zien gaan.

Het wekt geen verbazing dat sommige van de rijkste landen van Europa, zoals Noorwegen en Zwitserland, zich verre van de Europese Unie hebben gehouden, in de wetenschap dat ze zouden moeten betalen voor de financiering van hun armere buren. Maar Wales kan het zich niet veroorloven om te betalen, als er niets wordt terugbetaald.

Deze zet betekent een versterking van de steeds grotere ambitie van Europa tot verdere integratie, maar de regionale dimensie van het cohesiebeleid, die het fundament vormt van de Europese belofte om territoriale cohesie te steunen en alle lidstaten voordeel te brengen, wordt hiermee verlaten.

In plaats hiervan neemt de EU, als een wolf in schaapskleren, stiekem afstand van samenwerking en het sluiten van compromissen ten gunste van consolidatie.

Terwijl de Europeanen werd voorgehouden dat de Unie – op grond van het feit dat hierdoor handelsbanden werden versterkt – de landbouwrelaties verbeterde en gelijkheid bevorderde, wordt door de intriges van een steeds bureaucratischer Europa als wereldspeler de aandacht voor landbouw en regionale ontwikkeling steeds minder, ten gunste van een ongewenste ambitieuze mondiale strategie, die ook de toegenomen emigratie naar landen als het Verenigd Koninkrijk omvat.

Ten koste van regio's als Wales, zal er een groter deel van de EU-begroting aan een dergelijke agenda moeten worden besteed. De laatste betalingen voor projecten in het kader van de EU-Structuurfondsprogramma's 2007-2013 zullen worden verricht in 2015. Het is onzeker welke volgende EU-financiering – als die er al is – voor Wales beschikbaar zal zijn in toekomstige financieringsronden.

Doordat de cohesie helemaal uit de rijkere landen zou kunnen verdwijnen, zonder dat er sprake is van een overgangsfinanciering, zouden de mensen van het Verenigd Koninkrijk van nog meer rechten worden beroofd.

In plaats van de onevenredige prijs voor het lidmaatschap te betalen, zou beter gestuurd kunnen worden in de richting van het financieren van economische ontwikkeling door middel van een door het Verenigd Koninkrijk zelf gekozen zelfvoorziening.

In de herziening van de EU-begroting die in het voorjaar moet worden gepubliceerd, zal waarschijnlijk iedere regering in Europa verklaren dat er meer moet worden geleend voor de publieke sector. Het lijkt steeds waarschijnlijker dat het voor Wales beschikbare financieringsniveau aanzienlijk lager zal worden.

De gevolgen zullen zijn dat de programmabudgetten worden verkleind, dat er minder wordt geïnvesteerd in de bredere economie in Wales en dat er op grote schaal banen zullen verdwijnen die in verband staan met programma's en projecten.

In plaats van dat zij van enig nut is voor mijn kiezers, zal de EU de mensen uit Wales een klap toedienen indien wordt besloten om ons in de steek te laten. De lagere financiering voor Wales en het Verenigd Koninkrijk zal waarschijnlijk grote gevolgen voor ons hele land hebben die ook de landbouwsector zullen raken.

Het is nu tijd dat er voor de mensen in Wales en het Verenigd Koninkrijk een referendum wordt gehouden over hun betrekkingen met de Europese Unie, zodat zij kunnen besluiten of ze door Westminster of door Brussel willen worden geregeerd.

Markus Pieper (PPE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, stelt u zich de Europese regio's eens een moment zonder Europese regionaal beleid voor. Veel steden en plattelandsgebieden zouden geen krachtige impulsen voor structuurverandering hebben. De grensgebieden zouden hun problemen met grensgangers en grensoverschrijdende infrastructuren zelf moeten oplossen. Het sociaal beleid zou niet profiteren van de Europese bijdragen aan onderwijs- en werkgelegenheidsbeleid. En middelgrote ondernemingen zouden niet succesvol in internationale netwerken kunnen participeren.

Zonder Europees regionaal beleid zou de Gemeenschap in de regio's niet langer zichtbaar zijn. Daarom raken we zeer geïrriteerd van sommige signalen die ons uit de Commissie bereiken, zoals voorstellen voor sociale programma's buiten de Structuurfondsen om. Daarmee zou de Commissie een sociaal monopolie verwerven of het zou leiden tot de roep om een subsidiebeleid voor alleen maar de zwakste regio's. Dan zouden we de Europese context toch volledig uit het oog verliezen en terugkeren naar het tijdperk van renationalisering.

Of deze stukken van de Commissie nu wel of niet openbaar zijn, het Europees Parlement zal de daarin beschreven weg naar een regionaal beleid zonder regio's niet ondersteunen. Dat betekent niet dat we niet openstaan voor hervormingen. Nieuwe uitdagingen in verband met het milieu, het energiebeleid of

demografische veranderingen, moeten worden geïntegreerd in bestaande subsidiestructuren. Ik ben er ook voorstander van dat de Europese bijdrage aan de regio's meer meetbaar wordt gemaakt.

We moeten ook strengere sancties opleggen aan lidstaten die keer op keer verzuimen aan te tonen dat ze de Gemeenschapsmiddelen naar behoren beheren. Meer regionale cofinanciering, meer leningen, meer transparantie en meer efficiëntie: voor de hervorming van het cohesiebeleid verwachten we voorstellen in die richting. Dat soort voorstellen kan op onze steun rekenen. Maar we zullen ons verzetten tegen elke poging het regionaal beleid te vernietigen. Hervormingen "ja", renationaliseringen "neen"!

Georgios Stavrakakis (S&D). – (*EL*) Mijnheer de Voorzitter, ik met het eens met de collega's die vóór mij het woord hebben gevoerd. Ook ik wilde erop wijzen dat wij niet kunnen instemmen met een cohesiebeleid voor de tijd na 2013 dat, ten eerste, een onderscheid maakt tussen regio's aan de hand van voorstellen voor bijvoorbeeld de afschaffing van Doelstelling 2 (mededingingsvermogen), ten tweede, gerenationaliseerd beleid omvat en, ten derde, de lokale overheidsinstanties uitsluit van de planning en uitvoering van de communautaire programma's.

Veeleer staat ons een cohesiebeleid voor ogen dat ook na 2013 een gemeenschappelijk Europees beleid is en toegepast wordt in alle regio's van de Europese Unie, een cohesiebeleid dat ook na 2013 beschikt over adequate financiering voor het verwezenlijken van zijn doelstellingen en vereenvoudigde uitvoeringsbepalingen omvat, waarmee nog meer toegevoegde waarde kan worden gecreëerd.

De inhoud van het document betreffende de 2020-strategie baart mij zorgen. Daarin wordt namelijk nergens verwezen naar het cohesiebeleid, ofschoon dit het instrument bij uitstek is om de doelstellingen van Lissabon te verwezenlijken. Een groot deel van het cohesiebeleid staat trouwens al in dienst van deze doelstellingen en heeft blijk gegeven van zijn toegevoegde waarde. Een belangrijk bewijs van het belang ervan is ook het feit dat het cohesiebeleid de speerpunt is van het Europees economisch herstelplan.

Er is één ontwikkelingsbeleid, één solidariteitsbeleid en één beleid dat geldt voor elke Europese burger, ongeacht de regio van de Europese Unie waarin hij of zij woont. Helaas zijn er mensen in de Europese Unie die dat vergeten of lijken te negeren en die voorstellen uitwerken waarmee de beginselen en de vorm van het cohesiebeleid worden aangetast. U kunt er echter van op aan, mijnheer de Voorzitter, dat wij geen gelegenheid voorbij zullen laten gaan om hen daaraan te herinneren.

Michael Theurer (ALDE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, steunverlening aan regio's en steunverlening uit de Structuurfondsen vormen een onderdeel van ons praktisch economisch beleid en maken Europa ook in ruimtelijke zin zichtbaar. De verschillende actoren in gemeenten en steden werken heel nauw met elkaar samen. Daarom is het belangrijk dat we deze geïntegreerde aanpak voor de hele Europese Unie behouden.

Ik roep de Commissie op om zich bij het toekomstige cohesiebeleid nog veel meer te richten op kleine en middelgrote ondernemingen en ook de steden en gemeenten daar intensief bij te betrekken. Ook in de toekomst zullen we zeer zeker in infrastructuur moeten investeren, maar daarnaast moeten we er ook voor zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen aan innovatie en technologieoverdracht kunnen doen. En ook in de toekomst moet het mogelijk zijn arbeidsplaatsen te subsidiëren. Bij de heroriëntatie van het structuur- en cohesiebeleid van de Europese Unie zijn dit de centrale kwesties.

François Alfonsi (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, voor de Verts/ALE-Fractie vormt het cohesiebeleid de hoeksteen van een van de meest fundamentele beleidsterreinen van de Europese Unie: de solidariteit. Naarmate Europese solidariteit wordt getoond, maakt dit Europa sterker. Voor ons is dit een fundamentele zaak.

Ons inziens moet de Europese Commissie de volgende beginselen verankeren. Ten eerste: territoriale cohesie is een beleidsprioriteit en moet daarom ook een begrotingsprioriteit zijn.

Ten tweede vormen regio's het geschikte niveau van partnerschap voor regionaal ontwikkelingsbeleid. Het opnieuw nationaliseren van dit beleid zou voor ons onacceptabel zijn.

Ten derde moet cohesie ertoe leiden dat de ernstigste economische en maatschappelijke verschillen in een gebied worden teruggedrongen, ten gunste van stedelijke achterstandsgebieden of plattelandsgebieden met problemen of slechte voorzieningen vanwege structurele handicaps, zoals bijvoorbeeld eilanden.

Tot slot moeten voor elke EU-regio afzonderlijk worden beoordeeld of deze in aanmerking komt voor cohesiebeleid, uiteraard op basis van welvaartsniveau, maar de Europese Unie moet steeds een bijdrage kunnen leveren wanneer het gaat om cohesiebeleid.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dit is een centraal debat over het karakter van de Europese Unie, over de keuze tussen markt en sociaal beleid. Wat we tot dusver van de Commissie hebben gehoord over de toekomst van het cohesiebeleid, is onaanvaardbaar. De Structuurfondsen moeten niet worden verminderd, maar uitgebreid. Europa moet niet minder maar juist meer doen tegen economische en sociale verschillen in ontwikkeling. Laat ik duidelijk zijn: de renationalisatie van ook maar een deel van het huidige cohesiebeleid zou voor de minder ontwikkelde regio's ernstige gevolgen hebben, overigens ook voor die in Duitsland en met name Oost-Duitsland. Na de laatste uitbreidingsronde zijn de verschillen tussen regio's feitelijk nog groter geworden.

Ik vind het overigens ook belangrijk dat met name de sociaaleconomische voorwaarden in de regio's die net boven de subsidiedrempel van 75 procent van het EU-gemiddelde BBP per inwoner liggen, worden erkend. Het van de ene op de andere dag stopzetten van de subsidies na 2013, zou voor deze regio's rampzalig zijn.

Natuurlijk is ook het vergroten van de specifieke EU-subsidies voor steden buitengewoon belangrijk, omdat in de steden grote economische en financiële mogelijkheden liggen en met name daar de crisis hard heeft toegeslagen.

Nog een laatste woord over de grensgebieden. Als afgevaardigde uit Oost-Duitsland zeg ik u dat daar veel geïnvesteerd moet worden, dat daar veel moet gebeuren. Ik maak me grote zorgen dat de Commissie in dit opzicht tekort zal schieten.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ook u is intussen waarschijnlijk ter ore gekomen dat binnen de Commissie regionale ontwikkeling grote verbijstering en onrust bestaat over een "geheim document" van de Commissie dat sinds oktober circuleert. Dat document bevat een ontwerp voor een begrotingshervorming voor de periode 2013-2020 dat een ommezwaai van 180 graden in het begrotingsbeleid betekent. De oorspronkelijke regionale oriëntatie van de begroting wordt daarin vervangen door een sectorale.

Het nieuwe ontwerp betekent dat in belangrijke mate afstand wordt gedaan van het subsidiariteitsbeginsel en het beginsel van bestuur op meer dan één niveau, wat in strijd is met het Verdrag van Lissabon. Meer in het bijzonder voorziet het ontwerp in de afschaffing van Doelstelling 2, met andere woorden 'concurrentievermogen' en 'werkgelegenheidsbeleid'. Aangezien elke lidstaat Doelstelling-2-regio's heeft, zou twee derde van de EU-regio's daarvan de gevolgen ondervinden. Als motivering voor dit ongelukkige voorstel wordt aangevoerd dat het verschil tussen nieuwe – met andere woorden, toekomstige – lidstaten en West-Europa op nationaal niveau zo groot is dat een nieuw begrotingsbeleid nodig is. In het licht van de financiële crisis zou zo de economie worden gestimuleerd.

Hij ligt natuurlijk voor de hand dat met dit voorstel een voorschot wordt genomen op de eventuele toetreding van Turkije. We weten dat hiervoor enorme hoeveelheden aan extra financiële middelen nodig zouden zijn en daar wordt met dit voorstel al in voorzien.

In wil echter in alle duidelijkheid zeggen dat het succes van het cohesiebeleid op regionaal niveau afhankelijk is van de mate waarin het aansluit op lokale economische problemen. Met dat voor ogen worden de beschikbare middelen zinvol en efficiënt geïnvesteerd, zoals dat tot nu toe is gebeurd. Als men de regionale component buiten beschouwing laat, kan de economische crisis niet worden opgelost. Dat is een ding dat zeker is.

Het antwoord van de heer Barroso op de open en bezorgde brief van afgevaardigde Hübner, heeft me niet kunnen overtuigen. Ik verwacht dan ook spoedig een verklaring waarin de Commissie concreet aangeeft wat haar standpunt is.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, onze fractie staat volledig achter een sterk en goed gefinancierd cohesiebeleid waarmee de Europese regio's meer naar elkaar kunnen toegroeien. Wij zijn evenwel van mening dat dit beleid alleen effect kan sorteren als het wordt hervormd en versterkt. Samen – het Parlement en de Europese Commissie – moeten wij dit beleid in een zo groot mogelijke transparantie uitstippelen.

Ik juich het toe dat onze Commissie regionale ontwikkeling een werkgroep in het leven heeft geroepen die zich buigt over de toekomst van het cohesiebeleid. Bij de raadpleging over de begroting na 2013 en de

toekomstige doelstellingen van dit beleid moeten alle betrokken actoren een rol spelen: de lidstaten, de regio's, de Europese Commissie en het Parlement. Het is ondenkbaar dat de regionale en lokale bestuurslagen die dit beleid zin geven, worden afgezwakt of zelfs opgeheven. Met name in financieel opzicht is de toekomst van dit cohesiebeleid momenteel zeer ongewis. Het is niet zeker wanneer het huidige financiële kader afloopt en ook is onduidelijk in hoeverre het financiële perspectief wordt hervormd. Het is goed om nog eens te wijzen op het belang dat de financiering van dit beleid stabiel blijft. Perspectieven waarmee wordt beoogd het cohesiebeleid opnieuw te nationaliseren, moeten ook resoluut van de hand worden gewezen omdat regio's daarmee de keuze wordt ontnomen de Structuurfondsen te verdelen en de regionale dimensie van dit beleid teniet wordt gedaan.

Commissaris, wij willen dat de Commissie ondubbelzinnige daadkracht toont bij het opstellen van een witboek over regionale en lokale cohesie. Wat de verdeling van deze middelen betreft, pleiten wij niet voor egalitarisme, maar voor financiële gelijkheid, die hand in hand gaat met een harmonieuze ontwikkeling die stoelt op bevindingen en op omstandigheden die per regio verschillen. Het cohesiebeleid mag niet enkel en alleen zijn toegespitst op regio's die in financieel opzicht het meest zijn achtergesteld, maar moet zich richten op alle Europese regio's, ook overzeese gebieden.

Het is van vitaal belang dat het Parlement duidelijk aangewezen lokale gesprekspartners heeft. Dat is de prijs – de enige prijs – van een eerlijke en doeltreffende verdeling van Europese Structuurfondsen.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). - (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, allereerst wil ik graag een groet uitbrengen aan alle maatschappelijke organisaties die aanwezig zijn in Kopenhagen en die hopen op positieve resultaten voor de toekomst van de planeet en voor de toekomst van de mondiale cohesie.

Wij moeten het cohesiebeleid als een sterk communautair beleid verdedigen tegen pogingen van renationalisatie. Niet alleen vanwege de directe gevolgen van dit beleid voor de ontwikkeling van de cohesie tussen onze regio's en de lidstaten, maar ook vanwege zijn toegevoegde waarde op het gebied van strategische planning, financiële stabiliteit en de zichtbaarheid van het project Europa.

Tegelijkertijd mogen we niet vergeten dat de regio's een belangrijke rol spelen en moeten spelen bij het cohesiebeleid. Een gedecentraliseerd beheer en goed bestuur op meerdere niveaus zijn van essentieel belang om het succes van het regionale ontwikkelingsbeleid te waarborgen.

Een andere kwestie die me bezighoudt is de totstandbrenging van overgangsmechanismen voor een soepele transitie in de regio's en de landen waar interventie geleidelijk wordt beperkt in het kader van de zogenoemde convergentiedoelstelling en het Cohesiefonds, evenals de ontwikkeling van de Europese regio's met natuurlijke problemen, waaronder de bijzonderheden van grensregio's.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Mijnheer de Voorzitter, we maken ons ernstige zorgen nu we zien welke richting de begrotingshervorming opgaat, vooral wat het structuur- en cohesiebeleid betreft.

Deze crisis is er één van grote maatschappelijke verschillen en regionale asymmetrie. Het cohesie- en structuurbeleid is in zo'n situatie een doorslaggevende factor voor werkelijke economische en sociale samenhang. Dat betekent dat we op dit gebied duidelijk omlijnde doelstellingen moeten aanhouden, en niet moeten proberen de kosten voor het communautair beleid op het gebied van landbouw of visserij op de nationale begrotingen af te wentelen. De minder ontwikkelde landen en de ultraperifere regio's zouden daar schade van ondervinden.

Er zijn zelfs aanwijzingen dat er plannen bestaan om het begrip cohesie verder te ondergraven, hetzij door via dit beleid allerhande acties en groepen te ondersteunen die niets met de cohesiedoelstellingen te maken hebben – en dan heb ik het eerst en vooral over de strategie van de Europese Unie voor 2020 en het klimaatbeleid –, hetzij door de criteria voor toewijzing en beheer te wijzigen. Dit debat over het cohesiebeleid na 2013 is dus nuttig en nodig. We hopen dat er duidelijke antwoorden uit voortkomen en dat die zich uitspreken vóór een oprecht beleid ten behoeve van de economische en sociale cohesie.

Nuno Teixeira (PPE). – (*PT*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren afgevaardigden, het is hoog tijd dat we een debat gaan voeren over de communautaire begroting en de vraag hoe we de duurzaamheid en transparantie op begrotingsgebied kunnen blijven garanderen. Het financiële kader voor de periode na 2013 moet gebaseerd zijn op solidariteit en territoriale cohesie. Dat zijn cruciale waarden voor regio's als Madeira, die permanent moeilijkheden ondervinden en dus permanente steun behoeven.

Ik wil u graag deelgenoot maken van een aantal ideeën die volgens mij altijd moeten meespelen wanneer we het hebben over het cohesiebeleid en de wijze waarop we dat beleid verder willen ontwikkelen. De Commissie heeft bij een aantal gelegenheden bepaalde aspecten genoemd die naar mijn mening essentieel zijn, zoals de noodzaak om bij de vaststelling en tenuitvoerlegging van dit beleid meer flexibiliteit te betrachten. Het beleid moet eenvoudiger en doeltreffender zijn, en vooral op het bereiken van resultaten zijn gericht. Over een aantal punten maak ik me evenwel zorgen, vooral als het gaat om de behoeften van ultraperifere regio's. Ik wil daar heel beknopt drie opmerkingen over maken.

Om te beginnen moet de huidige regionale aanpak voorrang krijgen boven alternatieve criteria, zoals meerwaarde creërende sectoren. Een overstap op zulke criteria zou Doelstelling 2 – waaronder nu ongeveer twee derde van de Europese regio's vallen – in gevaar kunnen brengen. Het zou bovendien contraproductief kunnen zijn in regio's met zeer specifieke economische profielen en mededingingsvoordelen.

Ten tweede meen ik dat het van belang is dat we in het cohesiebeleid het nabijheidscriterium handhaven. De toewijzing en het beheer van middelen uit de Structuurfondsen moet vanuit een regionaal perspectief blijven geschieden, en niet vanuit een nationaal of gecentraliseerd Europees standpunt.

Ten derde – ook een belangrijk punt – wil ik graag wijzen op artikel 349 van het Verdrag van Lissabon. Daarin wordt bepaald dat de ultraperifere regio's een bijzondere behandeling ontvangen bij de toegang tot de Structuurfondsen, omdat hun moeilijke economische en sociale situatie wordt verzwaard door unieke en permanente omstandigheden en beperkingen, en dus permanente steun behoeven.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, het cohesiebeleid draagt vandaag de dag bij aan de ontwikkeling van het wegen- en spoorwegnet, met name in de nieuwe lidstaten. Dankzij dit beleid zijn veel nieuwe banen gecreëerd en zullen er de komende jaren ongetwijfeld nog veel nieuwe banen bijkomen. Investeringen die betrekking hebben op milieubescherming zijn daarnaast bijzonder belangrijk.

Bij de evaluatie van het beleid en de werking daarvan tot op heden is het zinvol een fundamentele vraag te beantwoorden: wat zal er na 2013 gebeuren? Het Europees Parlement moet duidelijk aangeven dat er geen overeenstemming is over de rationalisering van het cohesiebeleid. Na 2013 dient het cohesiebeleid, buiten de traditionele werkzaamheden en mechanismen die eruit voortvloeien, tevens onderzoek, wetenschap, ontwikkeling, innovatiedrang, het scheppen van banen en de strijd tegen de wereldwijde opwarming te bevorderen. Het cohesiebeleid moet zich daarnaast meer richten op landelijke gebieden. Het is van belang dat de totstandkoming van het cohesiebeleid gebaseerd is op regio's en macroregio's.

Tamás Deutsch (PPE). – (*HU*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil kort iets zeggen over drie kwesties: gelijkgerechtigdheid en gelijkwaardigheid, geheimzinnigheid en bovenal het belang van plattelandsontwikkeling. Twintig jaar na de val van de Berlijnse Muur en twintig jaar nadat onze collega László Tőkés aan het begin van de Roemeense revolutie in Temesvár (Timişoara), Transsylvanië, de muur

van het zwijgen doorbrak, is meer dan eens gezegd dat er in de 21ste eeuw geen oude en nieuwe EU-lidstaten zijn, maar één Europese Unie. Ik ben het hier roerend mee eens, maar ik vind het wel belangrijk dat deze uiteraard zeer algemene wijsheid niet alleen naar voren komt bij symbolische beslissingen, maar ook tijdens de alledaagse toepassing van een van de belangrijkste terreinen van gemeenschappelijk beleid van de Europese Unie, het cohesiebeleid.

Als de lidstaten van de Europese Unie gelijkgerechtigd en gelijkwaardig zijn, is het onvoorstelbaar dat het cohesiebeleid zodanig wordt hervormd dat de lidstaten die in 2004 en 2007 zijn toegetreden tot de Europese Unie als verliezers van het nieuwe cohesiebeleid uit de bus komen. Een dergelijke hervorming is ondenkbaar. Mijn tweede punt is geheimzinnigheid. Het is een belachelijke gang van zaken dat de Europese Commissie nietszeggende uitspraken doet over de toekomst van het cohesiebeleid of zelfs helemaal niets zegt. Als lid van het Europees Parlement en als lid van de betreffende commissie van het Europees Parlement zou ik verwachten dat de Europese Commissie een helder en ondubbelzinnig standpunt inneemt in deze kwesties.

Ten slotte maar niet in de laatste plaats wil ik het hebben over plattelandsontwikkeling. Ik ben ervan overtuigd dat plattelandsontwikkeling ook in de toekomst een essentieel aspect moet zijn van het cohesiebeleid. Het beleid inzake plattelandsontwikkeling moet worden gefinancierd met de juiste middelen. Ik acht het op grond van het deskundige standpunt van de Raad van Europese Gemeenten en Regio's van belang dat goed wordt doordacht hoe we het beleid op het vlak van plattelandsontwikkeling na 2013 kunnen integreren in het cohesiebeleid.

Luís Paulo Alves (S&D). – (*PT*) Het cohesiebeleid is het belangrijkste instrument waarover de Europese Unie beschikt om ervoor te zorgen dat alle Europese burgers een gelijke kans op slagen hebben, waar ze ook

wonen. Dit beleid levert een doorslaggevende bijdrage aan de vorming van een Europees gevoel erbij te horen. Het is één van de meest doeltreffende en succesvolle Europese ontwikkelingsstrategieën.

Mijnheer de commissaris, ik kan niet verhullen dat ik me ernstig zorgen maak over het nu wel beruchte non-paper van de Europese Commissie en de daarin opgenomen voorstellen. Wij zijn niet bereid te aanvaarden dat het cohesiebeleid wordt genationaliseerd. Als de doeltreffendheid van dit beleid afhankelijk wordt van de rijkdom van de onderscheidene lidstaten zou het welbeschouwd ophouden te bestaan als beleid. Ik hoop oprecht dat de Commissie deze mogelijkheid voorgoed afwijst.

Zoals u weet, mijnheer de commissaris, wordt in artikel 349 van het nieuwe Verdrag bepaald dat het Europese beleid moet worden aangepast aan de bijzondere karakteristieken van de ultraperifere regio's. In de eerste plaats om te compenseren voor de handicaps van deze regio's, maar ook om hun potentieel goed te benutten. Wat kunt u ons vertellen over de strategie voor de ultraperifere regio's die de Commissie in 2010 bekend zal maken?

Seán Kelly (PPE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, net als mijn collega's heb ik mij ook zorgen gemaakt om sommige trends die worden geschetst in het interne document dat, zoals dat gaat, onlangs is uitgelekt. Waar ik me de meeste zorgen over maak is de suggestie om de prioriteit van de concurrentiedoelstellingen op te heffen.

Deze concurrentiedoelstellingen zijn van cruciaal belang geweest voor de plattelands- en regionale ontwikkeling – in het bijzonder de technologieparken die hebben bijgedragen aan de slimme economie en die in de toekomst nog harder nodig zullen zijn.

Ze zijn ook goed geweest voor de cohesie, zowel binnen regio's als voor het geheel van de regio's. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we ons realiseren dat er binnen regio's enorme armoedekloven bestaan. Dit wordt niet altijd erkend en ik denk dat vooral het criterium om alles op het BBP te baseren misleidend is. Men zou meer moeten uitgaan van de koopkracht en de koopkracht is in sommige regio's veel lager dan het nationaal gemiddelde.

Ik hoop dat deze zaken, alsmede de mogelijkheden die er zijn voor synergie tussen onderzoek, innovatie en regionale ontwikkeling, in het komende witboek aan de orde komen.

Net als mijn collega maak ik me zorgen over het beleid voor plattelandsontwikkeling – zij het niet als onderdeel van het cohesiebeleid, meer in overeenstemming met het gemeenschappelijk landbouwbeleid – maar tegelijkertijd is het absoluut van cruciaal belang dat dit niet in toekomstige voorstellen wordt gewrongen, want plattelandsontwikkeling, en vooral het familiebedrijf, is van essentieel belang voor de sociale infrastructuur van de samenleving.

Ten slotte wil ik nog zeggen dat er meer aan fraudebestrijding moet worden gedaan. Ik weet dat er de laatste jaren verbeteringen te zien zijn geweest, maar we moeten ervoor zorgen dat het EU-geld terechtkomt waar het hoort, zodat we mensen overal in de Europese Unie betere kansen kunnen bieden.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, Podkarpacie, de regio die ik vertegenwoordig, wordt bevolkt door fijne, ambitieuze, hardwerkende mensen, een gebied waar veel krachtige ondernemingen opereren. Er komen nieuwe initiatieven tot stand, zoals Aviation Valley, maar tegelijkertijd is Podkarpacie een van de slechtst ontwikkelde gebieden in de Europese Unie. Onze problemen zijn niet het gevolg van een gebrek aan bereidwilligheid, maar van structurele en infrastructurele beperkingen die we met behulp van uiteenlopende programma's proberen weg te nemen. Ik wil benadrukken dat wij, als onderdeel van onze inspanningen, niet vragen om liefdadigheid, maar om steun voor onze initiatieven. Wij willen ook dat het concurrentievermogen van de Europese economie stijgt, en wij streven naar oplossingen die bijdragen aan de bescherming van ons klimaat.

We willen daarnaast echter ook dat wijzigingen in prioritaire financiering geleidelijk, en niet plotseling, verlopen, want dit zou betekenen dat de zwakste regio's zichzelf moeten redden. Het is zeer belangrijk dat het cohesiebeleid tot stand wordt gebracht door de regio's, aangezien een dergelijke oplossing leidt tot de beste resultaten. Ik wil er ook graag op wijzen dat het cohesiebeleid een zeer belangrijke boodschap voor de burgers met zich meedraagt. Het toont aan dat Europa verenigd is en dat het de moeite waard is deel te nemen aan dit uitzonderlijke project.

Sabine Verheyen (PPE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, de regionale Structuurfondsen zijn een belangrijk instrument voor Europese integratie, en met name de steunverlening uit hoofde van Doelstelling 2 is in het

verleden in veel regio's gezien als motor van lokale structurele en economische ontwikkeling. Het is een belangrijk middel voor het beheer van structuurveranderingen in zowel regio's als gemeenten.

Dit maakt Europa voor de burgers daadwerkelijk tastbaar, omdat de steun ook een lokaal effect heeft. Maar de cohesiefondsen moeten een eenvoudigere, duidelijkere en meer transparante structuur krijgen en de controle op de bestedingen uit deze fondsen moet beter worden, zodat de middelen duurzaam en efficiënt worden gebruikt. Cohesie, dus de convergentie van sociale en economische ontwikkeling, is een hoofddoelstelling van de EU. Daarom moet dit instrument in de toekomst niet verzwakt maar juist versterkt worden.

Het cohesiebeleid in Europa moet duidelijker, transparanter en efficiënter worden en de afzonderlijke lidstaten moeten meer verantwoordelijkheid nemen. Daarom is het zo belangrijk om vast te houden aan het additionaliteitsbeginsel. Maar we willen geen renationalisatie van de Structuurfondsen. Daarom wil ik de Commissie vragen ervoor te zorgen dat de ontvankelijkheidscriteria voor 2013 aan deze vereisten voldoen.

Derek Vaughan (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Wales is waarschijnlijk het meest echt Europese gebied in het Verenigd Koninkrijk. Dit komt omdat iedere gemeente, bijna ieder individu en veel organisaties van Europese fondsen profiteren, vroeger in het kader van Doelstelling 1 en nu van de convergentiesteun.

Daarom denk ik dat het in gebieden als Wales enorme politieke consequenties zou hebben, als deze voorstellen van de Commissie werkelijk naar voren worden gebracht. Het zou natuurlijk ook enorme economische, financiële en sociale gevolgen voor die regio's hebben.

Daarom denk ik dat het absoluut van cruciaal belang is dat alle leden van dit Parlement er bij de Commissie op aandringen om met voorstellen te komen die voor ons aanvaardbaar zijn – en daar bedoel ik voorstellen mee waardoor iedere regio in Europa die daarvoor in aanmerking komt, toegang tot de Structuurfondsen kan krijgen – en om ervoor te zorgen dat die gebieden die na 2013 niet langer in aanmerking komen voor convergentiesteun, in de toekomst ook een of andere overgangsstatus krijgen.

De Voorzitter. – Ik zie dat u eindelijk gearriveerd bent, mijnheer Gollnisch. Ik geef u het woord, maar u hebt slechts één minuut.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik heb in ieder geval zeer aandachtig naar al mijn collega's geluisterd. Uit hun betogen komen mijn inziens vooral twee zaken naar voren. Ten eerste is er de sfeer van heimelijkheid waarmee het mysterieuze non-paper van de Commissie is omgeven, en wij wachten dan ook vol ongeduld op tekst en uitleg van de Commissie.

Ten tweede is er de nogal vreemde stellingname om het lokale en regionale cohesiebeleid op geheel nieuwe pijlers te stoelen, die weinig van doen lijken te hebben met de cohesie zelf. Ik denk bijvoorbeeld aan de kwestie van het buitenlands beleid, dat begrijpelijkerwijs een prioriteit vormt voor de hoge vertegenwoordiger, maar natuurlijk een lagere prioriteit op dit terrein is.

Wat het gemeenschappelijke landbouwbeleid betreft, dat is helaas al grotendeels opgeofferd aan de marktwerking. Wij menen dan ook dat het uitermate dienstig zou zijn als de Commissie ons veel duidelijker uitleg verschaft over de doelstellingen die zij nu voor ogen heeft. Tot slot komt het mij voor dat de opwarming van de aarde niet tot het cohesiebeleid behoort.

Alfredo Pallone (PPE). – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik deel de bezorgdheid van veel van mijn collega's. Ik ben er vast van overtuigd dat als het BBP groeit en weer in de positieve cijfers terechtkomt, zoals voor 2010 is voorspeld, dat niet het einde zal inluiden van de economische crisis. Deze kan pas als daadwerkelijk voorbij worden beschouwd wanneer de werkgelegenheid terug is op het niveau van vóór de crisis. Volgens de meest optimistische schattingen zal dit rond 2010 het geval zijn.

In deze context is het noodzakelijk dat er een investeringsbeleid wordt uitgevoerd en is het in strategisch opzicht van essentieel belang dat Doelstelling 2 – of iets vergelijkbaars – wordt gehandhaafd, aangezien deze een doeltreffend instrument is om onze regio's te helpen de crisis te overwinnen. De handhaving van Doelstelling 2 is in het belang van Italië en een groot aantal andere Europese landen aangezien hiermee wordt voldaan aan een essentiële behoefte, namelijk de ontwikkeling van achterblijvende regio's en de bevordering van het concurrentievermogen van de meest ontwikkelde regio's.

Commissaris, mijnheer de Voorzitter, denkt u gezien deze argumenten niet dat uw schrapping bijzonder schadelijk is voor de regio's in Italië, Europa en het Middellandse Zeegebied en tevens voor de andere landen?

Evelyn Regner (S&D). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, alle – althans de meeste – sprekers praten over het Europese sociaal model, maar dit komt onvoldoende tot uitdrukking in de EU-begroting en het cohesiebeleid. Daarom wil ik een onafhankelijk Europees Sociaal Fonds dat losstaat van het Europees structuurbeleid. Het Fonds moet meer middelen krijgen en flexibeler worden. Ook moet het mogelijk zijn de middelen nog tijdens de lopende financieringsperiode van zeven jaar te verhogen.

Wanneer het Europees Sociaal Fonds en het structuurbeleid van elkaar worden gescheiden, kunnen ook de regio's die geen economische achterstand hebben en daarom tot dusver grotendeels zijn genegeerd in het Europese Structuurfondsenbeleid, van toereikende middelen worden voorzien. Het Fonds kan zo nog sterker bijdragen aan het bestrijden van problemen op de arbeidsmarkt, zoals hoge werkloosheid, lage vrouwenparticipatie, het grote aantal voortijdige schoolverlaters en het lage percentage mensen dat een aanvullende opleiding volgt.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (*EL*) Mijnheer de Voorzitter, het besluit van onze Parlementaire commissie om dit debat te houden is voor mij heel erg belangrijk. Dit debat blijkt ook heel interessant te zijn, want daarin komt een groot aantal vraagstukken aan bod en wordt gesproken over zeer belangrijke aspecten van niet alleen een effectief cohesiebeleid na 2013 maar ook de aard van de Europese Unie.

Ik wilde erop wijzen dat dit debat en deze gedachtewisseling plaatsvinden in een heel bijzondere periode van de Europese Unie. Enerzijds hebben wij met het Verdrag van Lissabon een positieve stap vooruit gezet in het integratieproces van de Unie en anderzijds hebben wij te maken met de gevolgen van een enorme internationale financiële crisis, die ons allen duidelijk heeft gemaakt hoe belangrijk solidariteit is voor de ondersteuning van de interne markt en de convergentie in de Europese Unie.

Ook ik wil de Commissie een vraag stellen over twee vraagstukken die het Europees Parlement parten spelen, waarbij ik het overigens eens ben met hetgeen de collega's daarover zeiden. Doet er zich, ten eerste, in uw plannen voor innovatieve voorstellen – die wij met genoegen zullen ontvangen – een neiging tot renationalisatie van het communautair cohesiebeleid voor? Welke toekomst is, ten tweede, Doelstelling 2 beschoren. Dat te weten te komen is namelijk erg belangrijk voor het concurrentievermogen van niet alleen bepaalde regio's maar van heel de Europese markt.

Karin Kadenbach (S&D). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik zie het als de taak van het Europees Parlement en de Europese Unie om voor de mensen van alle lidstaten de kadervoorwaarden te scheppen voor het bereiken van de hoogst mogelijke kwaliteit van leven in de regio waarin ze leven. Deze voorwaarden vertonen echter grote verschillen tussen de lidstaten. Vandaar de noodzaak van een krachtig en toereikend gefinancierd cohesiebeleid.

Wij verzetten ons krachtig tegen elk voorstel dat ons van de ingeslagen koers afbrengt, en we hebben vandaag gehoord dat voorstellen in die richting al zijn gedaan. We hebben echt geen renationalisering nodig. Wat we nodig hebben zijn steuninstrumenten voor alle Europese regio's, dus niet alleen voor de minder ontwikkelde, maar ook voor die welke al een hoog niveau van ontwikkeling hebben bereikt, omdat we de bereikte resultaten niet op het spel mogen zetten.

We hebben een transparant subsidiesysteem nodig dat gemakkelijk toegankelijk is, maar waarbij ook is verzekerd dat middelen correct en efficiënt worden aangewend. We moeten op Europees niveau denken, maar op regionaal niveau handelen.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Dit debat over de toekomst van het cohesiebeleid na 2013 is zeer nuttig. De verschillen tussen de ontwikkelingsniveaus in de verschillende regio's van Europa zijn tegenwoordig aanzienlijk en blijven groeien, met name tijdens de crisis.

De regio's in Europa moeten doorgaan met het cohesiebeleid om de beoogde doelstellingen te halen. De ongelijkheden tussen de verschillende regio's moeten sneller en zonder te wachten worden verkleind. Regionale en lokale overheden moeten zeker meer betrokken worden bij het beleid, maar dit moet niet leiden tot het gevoel dat ze geleidelijk worden vergeten en aan hun lot worden overgelaten.

Veel landen in de Europese Unie baseren hun ontwikkelingsinspanningen en nationale economische beleid ook op de doelstellingen van het cohesiebeleid. Mijn land, Roemenië, is eveneens van mening dat het bijzonder nuttig zou zijn om het huidige cohesiebeleid ook na 2013 voort te zetten, waarbij de inspanningen en nationale middelen moeten worden gecombineerd met de middelen uit de Structuurfondsen en gelden op regionaal niveau.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het ermee eens dat het regionaal beleid een hefboom is voor de bewerkstelliging van meer communautaire samenhang en solidariteit. De huidige wereldwijde economische crisis heeft haar tanden laten zien. Zij heeft talrijke ongelijkheden veroorzaakt en met name de kwetsbare groepen onder druk gezet. Door de crisis is de werkloosheid toegenomen, zijn de ongelijkheden groter geworden en is er sociale onrust ontstaan op nationaal en regionaal vlak.

De huidige economische crisis is echter tevens een uitdaging. Er is een urgente behoefte aan meer communautaire solidariteit en een juist en geïntegreerd cohesiebeleid op Europees en regionaal vlak. Dat beleid moet de prioriteiten hoog houden, de juiste infrastructuur tot stand brengen en zorgen voor nauwere grensoverschrijdende samenwerking via de uitwisseling van goede praktijken.

Wij zeggen 'nee' tegen discriminatie, 'nee' tegen renationalisatie, 'nee' tegen bureaucratie, 'nee' tegen ondoorzichtigheid, 'nee' tegen geheime toewijzing van kredieten en 'nee' tegen afschaffing van Doelstelling 2, waardoor Zuid-Europa en het Middellandse Zeegebied getroffen zouden worden. Wij zeggen 'ja' tegen een eerlijke verdeling van de communautaire middelen, 'ja' tegen betrokkenheid van de lokale overheidsinstanties, 'ja' tegen ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf en 'ja' tegen juiste hervormingen, want hervormingen zijn noodzakelijk om de activiteiten die stroken met de doelstellingen van Europa tot 2020 op correcte manier te kunnen financieren. Tot slot zeggen wij 'ja' tegen een speciale behandeling van ultraperifere gebieden in met name Zuid-Europa en het Middellandse Zeegebied.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, de opkomst van bestuur op meerdere niveaus heeft geleid tot een steeds grotere behoefte aan coördinatiemechanismen en -platforms en de lokale autoriteiten moeten vaak sociale verschillen aanpakken die zijn ontstaan door beleid waar ze geen controle over hebben en weinig invloed op kunnen uitoefenen.

Bovendien is het heel moeilijk om een inschatting te maken van de langetermijneffecten van door Europese fondsen gefinancierde projecten en van de invloed van programma's die tegelijkertijd worden uitgevoerd.

Ik zou graag willen weten hoe de Europese Commissie lokale autoriteiten wil steunen bij hun inspanningen voor het creëren van een geïntegreerde en duurzame ontwikkelingsstrategie die is gebaseerd op de behoeften van de gemeenschappen, terwijl er rekening wordt gehouden met behoeften die door externe factoren kunnen worden beïnvloed.

Welke instrumenten zullen door de Europese Commissie voor de lokale autoriteiten worden ontwikkeld?

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, cohesiebeleid is een pijler van ontwikkelingsbeleid. Dit beleid draagt inderdaad het meest bij aan het versterken van de identiteit van regio's en van de lokale gemeenschap. Naar mijn mening bewegen we ons hier te veel naar twee uitersten. Sommigen willen iets te veel in het beleid opnemen, terwijl anderen het te veel willen beperken. De belangrijkste doelstelling van het beleid is vanzelfsprekend duurzame ontwikkeling op uiteenlopende gebieden.

Het cohesiebeleid dient gelijk te zijn voor zowel stedelijke als landelijke gebieden. We moeten niet vergeten dat de Unie, na zo'n omvangrijke uitbreiding, uiterst gedifferentieerd is. Het bieden van gelijke kansen op ontwikkeling is een belangrijke taak. Moderne uitdagingen die we tegelijkertijd het hoofd moeten bieden zijn de bestrijding van de economische crisis, de ongunstige demografische ontwikkeling en, tot slot, klimaatverandering. Eén ding is zeker: het is noodzakelijk het cohesiebeleid voort te zetten en het aan te passen aan de problemen waar we nu mee kampen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ik wil aan de woorden van mijn collega toevoegen dat als we het over intelligente steden hebben het van belang is om meer te investeren in energie-efficiëntie van gebouwen met een woonbestemming. 90 procent van de gebouwen die in 2010 bestaan, zijn er nu ook al. Daarom dring ik erop aan dat in het toekomstige cohesiebeleid meer middelen worden toegewezen via het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, zodat het kan worden gebruikt door lidstaten om de energie-efficiëntie in met name woningen te vergroten. Ik ben ook van mening dat we meer moeten investeren in openbaar vervoer, ter ontwikkeling van stedelijke mobiliteit.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Mijnheer de Voorzitter, mijn collega's hebben eigenlijk het belangrijkste al gezegd in dit debat en daarom wil ik twee vraagstukken beklemtonen.

Ten eerste is het onaanvaardbaar dat, ofschoon aan de voorwaarden is voldaan en de faciliteiten er zijn, in veel gevallen uiteindelijk geen gebruik wordt gemaakt van ons cohesiebeleid en onze cohesieprogramma's, enkel en alleen omdat er operationele en vooral bureaucratische problemen zijn. Dus hoe eenvoudiger we

onze procedures en ons beleid houden hoe dichter wij in de buurt komen van het beoogde doel, te weten cohesie in Europa.

Ten tweede is gezegd dat wij ons hoe dan ook naar de uitgang begeven van de economische crisis, waar Europa en de hele wereld momenteel mee te kampen hebben. Ik geef u op een briefje dat als wij optimistisch willen kunnen zijn, wij steun moeten bieden aan de regio's met de grootste behoeften en vooral aan, als ik dat zo mag zeggen – en misschien kan de Commissie mij daarop antwoorden – de meest hulpbehoevende maatschappelijke groepen, en dan heb ik het voornamelijk over jongeren.

Dat is ons fundamenteel standpunt en dat is vooral het standpunt van onze fractie ten aanzien van de sociale markteconomie. Alleen op die manier kunnen wij de toekomst met vertrouwen tegemoetzien.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats zal het cohesiebeleid zonder enige twijfel nauw betrokken worden bij de verwezenlijking van de EU 2020-strategie.

De EU 2020-strategie zal een antwoord bieden op tal van mondiale uitdagingen en het cohesiebeleid zal één van de belangrijkste fundamentele instrumenten van de Europese Unie en de lidstaten zijn om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Daarom is de bezorgdheid dat het cohesiebeleid los zal staan van de uitvoering van de algemene EU-strategie ongegrond.

Ten tweede heeft de Commissie in dit stadium geen duidelijk antwoord op veel van de vragen en kwesties die de geachte afgevaardigden hebben opgeworpen, zoals met betrekking tot de geografische dekking, de dekking of het bestaan van Doelstelling 2-regio's, de passende financieringsbasis, overgangsregelingen of de status van afzonderlijke groepen of regio's.

Ik erken dit, maar er wordt voortdurend hevig gedebatteerd tussen de diensten van de Commissie en tussen de regeringsdeskundigen van de lidstaten en de Commissie. Deze debatten zullen leiden tot de voorbereiding van een volledig uitgewerkt standpunt van de Commissie in het najaar van 2010.

In de loop van de komende maanden moet er een passend antwoord van de Commissie komen op de hier naar voren gebrachte vragen en problemen.

Ten slotte wil ik alle afgevaardigden voor hun vragen en suggesties bedanken. Deze bevestigen het belang van het cohesiebeleid als instrument voor langetermijninvesteringen in gebieden die nodig zijn voor de opbouw van het groeipotentieel van Europese regio's en lidstaten. Ik neem uw interessante en waardevolle commentaar mee terug naar Brussel, en ik zal mijn collega's bij de diensten van de Commissie en mijn opvolger hiervan verslag doen.

De Commissie wil de komende maanden de discussies met het Parlement over de vorm van het toekomstige cohesiebeleid voortzetten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Lívia Járóka (PPE), schriftelijk. – (HU) Dames en heren, het debat over de toekomst van het cohesiebeleid is van cruciaal belang. Aangezien het hier gaat om horizontaal beleid waarmee meer dan een derde van de EU-begroting wordt herverdeeld, is het succes van de verwezenlijking van de cohesiedoeleinden van bepalende invloed op de toekomst van ons continent. In het begin heeft het cohesiebeleid spectaculaire successen geboekt in de EU-15, maar in de nieuwe lidstaten die door diepe armoede worden getroffen, is intensiever ingrijpen noodzakelijk. De situatie wordt bovendien verder bemoeilijkt door nieuwe en dominante uitdagingen, zoals klimaatverandering, demografische achteruitgang of de mondiale economische recessie. In de toekomst moeten we daarom de aanpak van de territoriale verschillen in sociale en economische indicatoren in een veel effectiever en flexibeler kader vatten. We moeten een sterke nadruk leggen op de ontwikkeling van de meest achtergebleven regio's, vooral de kleine regio's die met nog ernstigere achterstand kampen dan hun omgeving en onder het regionale gemiddelde presteren. Met het oog hierop moet worden nagedacht over de toewijzing van middelen op Europees niveau, die uitdrukkelijk gericht zijn op de egalisering van de plannings- en statistische eenheden LAU 1 (voorheen NUTS 4), en over het gebruik van deze middelen, waarover de kleine regio's in kwestie, eventueel in een samenwerkingsverband, kunnen beslissen. Verder moet de coördinatie met de rest van het communautaire beleid worden verbeterd, moeten de obstakels tussen de fondsen worden opgeheven zodat een zo groot mogelijke allocatie van de fondsen kan worden bereikt, en moeten de regels voor uitvoering aanzienlijk worden vereenvoudigd. Daarnaast moet prioriteit worden gegeven aan investeringen in verband met onderwijs en beroepsopleidingen alsmede duurzame werkgelegenheid, en de uitvoering van complexe programma's die zijn afgestemd op de individuele behoeften van de kleine regio's.

Richard Seeber (PPE), schriftelijk. – (DE) Het Europa van de regio's is een beginsel waarover de lidstaten het al lang geleden eens zijn geworden. Met het "Cohesiebeleid na 2013" moet de visie die aan dat beginsel ten grondslag ligt verder worden gerealiseerd. Een goede aanpak hiervoor is het nastreven van territoriale cohesie als een doel op zich. In deze context speelt ook interregionale samenwerking een belangrijke rol. De afgelopen decennia zijn op het terrein van interregionale samenwerking enkele belangrijke successen geboekt. De verschillende EU-projecten op dit terrein maken 'Europa' voor burgers tastbaar en stellen de regio's in de gelegenheid binnen zekere grenzen een eigen Europees beleid te voeren. Toch is er voor de toekomst nog werk te doen. Zo vereist interregionale samenwerking een effectieve coördinatie om de verschillende structuren van de deelnemende landen op elkaar af te stemmen. Andere belangrijke mijlpalen voor het regionaal beleid in de komende jaren zijn het additionaliteitsbeginsel bij de financiering van projecten, sectoroverschrijdende samenwerking en conditionaliteit. Om te bereiken dat de steun aankomt waar hij nodig is, moeten projecten duidelijke en specifieke doelstellingen hebben. Ook zorgvuldige langetermijnplanning zorgt naar mijn mening voor een toegevoegde waarde en voorkomt een verspilling van schaarse middelen.

Tomasz Piotr Poręba (ECR), *schriftelijk*. – (*PL*) Ik vrees dat de door de Commissie ingediende bepalingen – met name die welke betrekking hebben op de schrapping van Doelstelling 2 en de afschaffing van het regionale aspect van het cohesiebeleid ten gunste van een sectorale benadering – mogelijk een terugkeer inhouden naar het concept van een Europa van twee snelheden, en de afstand tussen het oude en het nieuwe Europa in economische en maatschappelijke zin vergroten. Met een dergelijk model wordt afstand genomen van de integratie van alle 27 lidstaten en van het idee van solidariteit zoals vastgelegd in artikel 3 van het Verdrag van Lissabon. Dat idee ligt ongetwijfeld ten grondslag aan het gehele cohesiebeleid, dat gericht is op het creëren van gelijke kansen en het uitbannen van de verschillen tussen regio's.

Het voorstel van de Commissie om een sterkere nadruk te leggen op onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe technologieën moet geprezen worden. Dit is de richting waarin Europa moet gaan. Als we hiervoor kiezen, moeten we echter niet die regio's en landen vergeten waar een verhoging van de levensstandaard tot het EU-gemiddelde van wezenlijk belang is. Vergeet alstublieft niet dat er tussen de rijkste en armste gebieden van de EU een meer dan elf keer zo groot verschil in welvaart bestaat. Het uitbannen van deze verschillen moet het belangrijkste beginsel van het cohesiebeleid van de EU blijven.

Op dit moment wordt een nieuwe versie van het document opgesteld. Ik hoop dat de Commissie in de nieuwe versie rekening zal houden met datgene wat vandaag tijdens het debat gezegd is, en wat in verschillende delen van de Europese Unie en op verschillende niveaus – door plaatselijke overheden, regeringen, verenigingen en niet-gouvernementele organisaties – gezegd wordt. Een goed regionaal beleid kan enkel in nauwe samenwerking met de regio's tot stand worden gebracht.

(De vergadering wordt om 11.05 uur onderbroken en om 11.30 uur hervat)

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

De Voorzitter. – Ik heb een mededeling aangaande een vrouw die ons in het Europees Parlement jarenlang van dienst is geweest – mevrouw Birgitte Stensballe. Zij gaat ons helaas verlaten en zal op 1 januari 2010 met pensioen gaan.

(Het Parlement geeft mevrouw Stensballe een staande ovatie)

4. Agenda

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil twee moties van orde indienen en zou ze graag een voor een willen indienen. Ten eerste heb ik een verzoek aan het hele Parlement. Het betreft een dringende kwestie waarover we vanmiddag in debat zullen gaan, namelijk de zaak Aminatou Haider.

Voor vanmiddag staat er een dringende kwestie op de agenda. Ik verzoek de geachte afgevaardigden mij te vertrouwen ten aanzien van het volgende proces. Enkele afgevaardigden die zich intensief met deze zaak hebben beziggehouden, weten – en ik kan hierover nu geen nadere bijzonderheden geven, maar ik behoor tot die afgevaardigden – dat we in de loop van de dag een oplossing voor deze zaak zullen hebben. Prominente

regeringsvertegenwoordigers uit de EU werken op dit moment aan een positieve oplossing. Daarom zou het verstandig zijn deze dringende kwestie voor vanmiddag van de agenda te halen, omdat ieder verder debat het werk dat langs diplomatieke kanalen wordt verricht, alleen maar zou bemoeilijken. Ik verzoek u dus om ermee akkoord te gaan dat deze dringende kwestie bij uitzondering van de agenda wordt gehaald. Dat zou meer aan de oplossing van deze zaak bijdragen dan een debat erover. Dat is mijn eerste verzoek, mijnheer de Voorzitter. Het tweede volgt direct hierna.

De Voorzitter. – Mijnheer Schulz, ik weet niet of wij dit punt wel opnieuw kunnen bespreken. Ik ben bang dat het al te laat is, omdat we hierover eerder een besluit hebben genomen. Het is moeilijk om dit punt nu opnieuw aan de orde te stellen.

Joseph Daul (PPE). – (*FR*) Mijnheer de Voorzitter, ik sta achter het voorstel van Martin Schulz. Ik geloof dat de onderhandelingen uiterst moeizaam verlopen. Het gaat hier om een mens, om een vrouw, en men is op dit moment bezig een politieke oplossing te zoeken.

Ik meen dus dat wanneer er naar een politieke oplossing wordt gezocht, de situatie niet op de spits moet worden gedreven. Laat ons daarom eerst een politieke oplossing proberen te vinden.

(Applaus)

Miguel Portas (GUE/NGL). – (*PT*) Ik wil graag heel kort iets zeggen. Diplomatische inspanningen zijn inderdaad belangrijk, maar Aminatou Haider bevindt zich nu, op de 33^e dag van haar hongerstaking, in het ziekenhuis. Het ergste wat we een vrouw die voor haar meest elementaire mensenrechten strijdt kunnen vertellen is dat het Europees Parlement haar hier en nu vergeet.

De Voorzitter. – Dames en heren, op grond van artikel 140 van het Reglement kunnen we stemmen over het voorstel om dit punt van de agenda te halen.

In dat verband zou ik iemand willen verzoeken het woord te voeren vóór de motie.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, als leider van de Spaanse socialistische delegatie in het Europees Parlement wil ik mijn dank uitspreken voor de woorden van de voorzitter van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement, die de steun hebben gekregen van de voorzitter van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten). In de eerste plaats omdat dit Parlement duidelijk zijn solidariteit betuigt met mevrouw Haider en met haar zaak in deze gevaarlijke situatie als gevolg van haar langdurige hongerstaking.

In de tweede plaats maakt het Parlement echter ook een mooi gebaar met zijn steun aan de zware multilaterale diplomatieke inspanningen van de Spaanse regering. Dit is tenslotte de regering van het land waarin mevrouw Haider zich bevindt en de regering van het land op wiens grondgebied mevrouw Haider een hongerstaking voert die volgens haar pas zal eindigen als zij kan terugkeren naar een land dat niet onder Spaanse jurisdictie valt.

Ik steun dan ook de huidige diplomatieke inspanningen en ik denk dat wij nu beter kunnen voorkomen dat een resolutie wordt aangenomen die het succes van de onderhandelingen die in de komende uren kunnen plaatsvinden zou kunnen belemmeren...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

De Voorzitter. – Dan vraag ik nu iemand het woord te voeren tegen het voorstel.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil hierbij aangeven dat mijn fractie tegen het voorstel is en wel om de volgende reden: het lijkt me onverstandig dit voorstel deze ochtend in te dienen en bovendien vind ik het getuigen van een gebrek aan respect voor alle fracties die een tekst voor de resolutie hebben ingediend.

Gisteren hebben we drie uur lang gepraat over een manier om dit thema uit het politieke debat te halen en ons niet langer te richten op wat er in Spanje gebeurt. Dankzij de inzet van alle fracties is het ons gelukt uiteenlopende standpunten bij elkaar te brengen en een gemeenschappelijke tekst op te stellen. Het is ons gelukt tot een gezamenlijke resolutietekst te komen en het is ons in dezelfde vergadering gelukt de verschillen in de standpunten glad te strijken.

Daarom vraag ik me af: als het niet gepast is dat dit Parlement zich uitspreekt over een dergelijke situatie, wanneer zal het zich dan wel uitspreken? Wanneer?

(Levendig applaus)

Ik heb nog één laatste verzoek ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Willy Meyer (GUE/NGL). – (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, het is niet waar dat dit Huis zich heeft uitgesproken over de situatie van mevrouw Haider. Dat is niet gebeurd. Het Parlement zou zich er vandaag over uitspreken, na een hongerstaking die 33 dagen heeft geduurd. En nu probeert men ons van een debat af te houden. Ik vind dat immoreel. Ik herhaal: dit is volstrekt immoreel.

(Applaus)

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het woord gevraagd om een motie van orde in te dienen. Dit Huis is onherroepelijk verbonden met de verdediging van mensenrechten en dient deze plicht na te komen. De heer Schulz heeft ons vanochtend een voorstel gedaan. Als hij belangrijke gegevens of informatie heeft voor de zaak Haider, dient hij deze met ons te delen, mijnheer de Voorzitter, zodat de plenaire vergadering vanmiddag aan het begin van het debat een besluit kan nemen.

(Applaus)

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier namens mijn fractie jarenlang de mensenrechtendebatten gevoerd. Ik ga bijzonder zorgvuldig met deze zaak om en heb er afgelopen zondag met de Marokkaanse minister van Buitenlandse Zaken nog een zeer lang gesprek over gevoerd.

Ik heb de indruk dat vandaag de mogelijkheid bestaat de hongerstaking van mevrouw Haider te beëindigen en voor haar een oplossing te vinden. Wanneer ik de indruk had dat ik met een publieke verklaring zou bijdragen aan de oplossing van deze zaak, zou ik die verklaring geven. Maar omdat ik geloof dat in zulke ingewikkelde diplomatieke zaken alles draait om discretie, wil ik de geachte afgevaardigden vragen deze zaak met de nodige discretie te behandelen en zo bij te dragen aan de redding van deze vrouw. Dat is het enige wat ik wil.

De Voorzitter. – Dames en heren, ik verzoek u uw aandacht erbij te houden. We kunnen niet eindeloos over dit punt discussiëren.

Raül Romeva y Rueda (Verts/ALE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik zeggen dat ik nogal verbaasd ben, omdat wij, zoals mevrouw Bilbao Barandica al aangaf, gisteren drie uur lang over dit onderwerp hebben gedebatteerd. Als de heer Schulz al sinds zondag de beschikking heeft over informatie omtrent dit onderwerp, had hij ons dat gisteren moeten laten weten, vóór ons debat over de gemeenschappelijke ontwerpresolutie. We hadden op de hoogte moeten zijn van deze informatie bij de gesprekken tussen de verschillende fracties, die uiteindelijk tot een akkoord, of tenminste tot een compromis hebben geleid.

(FR) Nee, dat is niet waar. Het is onze verantwoordelijkheid om een resolutie aan te nemen, zodat we op zijn minst weten welk standpunt dit Parlement inneemt in de kwestie rond Aminatou Haider. Daarom vraag ik niet dat er niet wordt gestemd, maar dat er een debat plaatsvindt, zoals gebruikelijk.

(Applaus)

Charles Tannock (ECR). – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, het Parlement is het hier duidelijk niet over eens. Dit is een zeer delicate kwestie. Er is veel verwarring. Mag ik alstublieft verzoeken om de stemming uit te stellen tot 15.00 uur, zodat we zowel de partijen als de fracties kunnen raadplegen en ook kunnen achterhalen wat er nu eigenlijk aan de hand is in Marokko?

De Voorzitter. – Dames en heren, we hebben alle opmerkingen beluisterd. U heeft alles gehoord en u heeft nu een volledig beeld. In overeenstemming met artikel 140 van het Reglement breng ik deze motie in stemming. We hebben een concreet voorstel, namelijk dat we vandaag niet over dit onderwerp debatteren.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat ik opnieuw een beroep moet doen op het geduld van het Parlement. Op de stemlijst van vandaag staat de stemming over het

subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig artikel 177, lid 4, van het Reglement vraag ik de stemming over dit punt uit te stellen tot de volgende plenaire vergadering en intussen onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van een resolutie over dit punt. Ik geloof dat er in het Parlement grote consensus over bestaat dat het subsidiariteitsbeginsel en de fundamentele rechten moeten worden gegarandeerd. Het heeft echter absoluut geen zin deze zaak naar het niveau van de Europese Unie te tillen. Namens mijn Italiaanse collega's zeg ik ook uitdrukkelijk dat het debat dat momenteel in Italië wordt gevoerd, een Italiaans en geen Europees debat is, en dat mijn collega's, net als wij, in de bres zullen springen voor diversiteit en pluraliteit. Maar het heeft geen zin om dat met een dergelijke resolutie te doen.

(Interrupties)

Mijnheer de Voorzitter, het is verbazingwekkend dat fracties die het woord "democratie" in hun naam hebben staan, niet eens bekend zijn met het democratische beginsel dat je een spreker moet laten uitpraten.

Overeenkomstig artikel 177, lid 4, van het Reglement verzoek ik dat de stemming wordt uitgesteld tot de volgende vergadering en dat de resolutie en de stemming aan een rechtmatigheidsonderzoek worden onderworpen.

(Applaus)

De Voorzitter. – Dames en heren, mijnheer Schulz, zet u alstublieft uw hoofdtelefoon op. Ik heb een concreet voorstel – dit punt zal in het tweede deel van de stemming aan de orde komen. Eerst zullen we stemmen over de begroting en daarna zijn er nog enkele andere punten. U kunt allen nadenken over het voorstel van de heer Schulz en dan komen we er zo dadelijk op terug, als we de resolutie allemaal vóór ons hebben, in het tweede deel van de stemming.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, nu deze dringende kwestie van de agenda is gehaald, wil ik u vragen de spreektijd voor het punt "Westelijke Sahara" over de twee andere dringende kwesties te verdelen, omdat we gisteren enkele felle discussies hadden over de spreektijd voor dringende kwesties. Dat is mijn praktische voorstel voor vanmiddag. Ik hoop dat u hiermee akkoord gaat, omdat we een uur over dringende kwesties zullen praten.

De Voorzitter. – Wij zullen rekening houden met uw suggestie.

5. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde is de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

- 5.1. Beschikbaarstelling van middelen uit het flexibiliteitsinstrument: energie (A7-0080/2009, Reimer Böge) (stemming)
- 5.2. Financieel kader 2007-2013: Financiering van projecten op energiegebied in het kader van het Europees economisch herstelplan (A7-0085/2009, Reimer Böge) (stemming)

5.3. Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2010 (stemming)

Vóór de stemming

László Surján, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we staan waarschijnlijk op het punt de kortste stemming over de begroting krachtens het Verdrag van Nice te houden en het is in ieder geval de laatste stemming krachtens het Verdrag van Nice.

Hoe komt het dat de stemlijst zo kort is? Dat komt door de voortreffelijke samenwerking tussen de fracties. Als rapporteur dank ik alle fracties die hebben meegewerkt aan de voorbereiding van deze stemming. Daarnaast wil ik het Secretariaat danken voor zijn inspanningen. Zonder het Secretariaat hadden we met alleen deze twee bladzijden hier ook niet gezeten. Ik dank u allen van harte.

(Applaus)

Ik denk dat de stemlijst terecht zo kort is, want in tijden van crisis moeten we ons bezighouden met crisisbeheersing en niet met ellenlange stemmingen.

Vladimír Maňka, *rapporteur.* – (*SK*) Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor om de stemming en bloc over de "andere instellingen" tijdens één stemming te doen, aangezien ik geen problemen voorzie. Dank u wel.

De Voorzitter. – Er is een situatie ontstaan waarin we over verschillende instellingen stemmen, en volgens de regels moeten we over elke instelling afzonderlijk stemmen. Het is niet mogelijk ze allemaal in één stemming onder te brengen. Dat zou in strijd zijn met de procedure.

Hans Lindblad, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (*SV*) Mijnheer de Voorzitter, de Raad neemt er met voldoening nota van dat het Parlement de overeenkomst heeft bekrachtigd die we tijdens de bemiddeling van 18 november jongstleden bereikten. We zijn verheugd dat de tweede lezing door het Parlement samen met het resultaat van de tweede lezing door de Raad beschouwd kan worden als een gezamenlijke tekst van de twee delen van de begrotingsautoriteit, in overeenstemming met het nieuwe artikel 314 van het Verdrag van Lissabon.

De Raad aanvaardt die gezamenlijke tekst en de Voorzitter van het Europees Parlement kan de begroting derhalve definitief aangenomen verklaren. Ik zou er echter op willen wijzen dat de Raad van mening is dat deze begroting, zodra u, mijnheer de Voorzitter, ze definitief aangenomen verklaart, door beide partijen zou moeten worden ondertekend, aangezien het nieuwe Verdrag bepaalt dat zowel de Raad als het Parlement daarvoor verantwoordelijk is.

De Raad betreurt dat er geen rekening is gehouden met dat standpunt. Dat gezegd zijnde, trekken wij op geen enkele wijze hetgeen we zijn overeengekomen in twijfel. We hopen niettemin dat we in de begrotingsprocedure van volgend jaar voldoende tijd zullen hebben om die kwesties aan te pakken.

Ik zou ook van de gelegenheid gebruik willen maken om de voorzitter van de Begrotingscommissie, de heer Lamassoure, en de drie rapporteurs, de heer Surján, de heer Maňka en mevrouw Haug, nogmaals te bedanken voor hun constructieve houding tijdens de hele begrotingsprocedure, waaruit ook de zeer goede samenwerking blijkt die we tijdens die werkzaamheden hebben gehad.

Ik zou willen eindigen met een persoonlijke beschouwing. Raadsvoorzitter zijn is waarschijnlijk de voornaamste ambt die ik ooit zal bekleden. Het is voor mij een grote eer geweest om Europa op die manier te dienen en voor die mogelijkheid wil ik mijn dank uitspreken. Ik dank u hartelijk.

(Applaus)

Voorzitter. – Dames en heren, aangezien we dit deel van de stemming hebben beëindigd, wil ook ik mijn oprechte dank en gelukwensen uitspreken aan onze rapporteurs, de heer Surján en de heer Maňka – en daarvoor hadden we het verslag van de heer Böge – evenals aan alle mensen die aan de begroting hebben gewerkt. Het was een uiterst ingewikkelde begroting. Daarnaast wil ik onze collega's in het Parlement, alsmede het gehele Parlement, gelukwensen, omdat we dit besluit gezamenlijk hebben genomen. Het is werkelijk een prachtig resultaat. Gelukwensen aan allen!

(Applaus)

Nu moet ik een aantal zeer belangrijke punten voorlezen die verband houden met de uitzonderlijke wijze waarop deze begroting is aangenomen. Het is zeer belangrijk, omdat we van het Verdrag van Nice zijn overgegaan op het Verdrag van Lissabon. Dat was een uiterst ingewikkelde stap. We begonnen ten tijde van het Verdrag van Nice, en we sluiten af nu het Verdrag van Lissabon van kracht is, en dat is de reden waarom deze verklaring noodzakelijk is. Luister goed naar deze uiteenzetting.

"De begrotingsprocedure voor 2010 was uitzonderlijk. De procedure ging van start volgens artikel 272 van het EG-Verdrag, maar het laatste stadium werd voltooid toen het Verdrag van Lissabon van kracht werd. Naar aanleiding hiervan zijn het Parlement, de Raad en de Commissie op 18 november 2009 overeengekomen de begrotingsprocedure voort te zetten in overeenstemming met het EG-Verdrag, maar ze hebben tevens een overeenkomst gesloten over de uitkomst van de begrotingsprocedure, waaronder de stemming in het Parlement, die plaatsvond met volledige inachtneming van het meerjarig financieel kader. De voorzitter van de Raad heeft zojuist het bereikte akkoord van de Raad over de begroting, waarover we zojuist hebben gestemd, bevestigd. Dit betekent dat het Parlement en de Raad nu een akkoord hebben bereikt over een

gemeenschappelijke ontwerptekst, met inachtneming van het doel en de strekking van artikel 314. Ik wijs er daarom op dat de begrotingsprocedure, die van start ging krachtens artikel 272 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en werd voortgezet krachtens artikel 314 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, is afgerond in overeenstemming met artikel 314 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het meerjarig financieel kader. De begrotingsprocedure kan derhalve worden beschouwd als zijnde afgesloten en de begroting als definitief vastgesteld."

Dit is een zeer belangrijke verklaring. De volgende keer zal er geen sprake zijn van dergelijke complicaties, aangezien het Verdrag van Lissabon dan van kracht is. Ik zal het document nu officieel ondertekenen.

***

Dames en heren, ik zou hieraan willen toevoegen dat de voorzitter van de Begrotingscommissie de heer Lamassoure is, die hier veel werk in heeft gestoken. Ik zou ook zijn naam willen noemen als iemand die zich zeer actief heeft beziggehouden met deze zaak.

6. Welkomstwoord

De Voorzitter. – Er is op dit moment een delegatie uit Servië aanwezig op de officiële tribune. Wij heten deze delegatie van harte welkom. Staat u even op, alstublieft, zodat iedereen u kan zien.

(Applaus)

7. Stemmingen (voortzetting)

7.1. Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2010, als gewijzigd door de Raad (alle afdelingen) (A7-0083/2009, Vladimír Maňka) (stemming)

Vóór de stemming over de amendementen 3 en 7 (tweede deel)

László Surján, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, er wordt voorgesteld om in drie delen te stemmen over de amendementen 3 en 7, die gelijkluidend zijn, en om een mondeling amendement op het tweede deel op te stellen. Waarom? Omdat in de oorspronkelijke tekst verwezen wordt naar het advies van de Commissie, maar intussen heeft de Raad een besluit over deze kwestie genomen.

Om die reden zal ik het nieuwe voorstel voorlezen: "neemt er nota van dat blijkens de conclusies van de Europese Raad de EU en de lidstaten bereid zijn voor de jaren 2010 tot en met 2012 jaarlijks 2,4 miljard EUR snel beschikbare middelen bij te dragen; benadrukt evenwel dat er nood is aan informatie over de deelname en bijdrage van de EU-begroting in 2011 en 2012".

Dat is het mondelinge amendement en mijn voorstel is om vóór alle drie de delen te stemmen.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

De Voorzitter. – Ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om u het allerbeste te wensen voor de drie weken vakantie. Er staat ons volgend jaar uitermate belangrijk werk te wachten. Ik nodig u hierbij uit voor een cocktailparty op 12 januari 2010, waarmee we het nieuwe jaar markeren en ook de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, dat zo belangrijk voor ons is. U bent dus allen uitgenodigd voor 12 januari.

Ik wens u alle goeds. Vrolijk kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar!

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

Simon Busuttil (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, er staat een fout in de stemlijst van de PPE-Fractie. Ik wil mijn collega's van de PPE erop wijzen dat bij de stemming over de twee afzonderlijke stemmingen een "plus" in onze stemlijst moet staan – dus een "plus" voor de twee afzonderlijke stemmingen die nu zullen plaatsvinden.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is een interne aangelegenheid voor de PPE. Ik zie niet in waarom het Parlement daarmee lastig gevallen moet worden.

7.2. Verbetering van het wettelijk kader voor de toegang tot documenten die nodig is na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (stemming)

7.3. Verdediging van het subsidiariteitsbeginsel (stemming)

Vóór de stemming

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, ik herhaal mijn motie van orde.

(Rumoer)

Ik ben blij dat ik er altijd weer in slaag mijn collega's uit hun lethargie wakker te schudden. Dat is goed voor de bloeddoorstroming.

Ik doe nogmaals het verzoek om overeenkomstig artikel 177, lid 4, van het Reglement de stemming hierover uit te stellen en in de tussentijd te onderzoeken of de resolutie en de stemming wel rechtmatig zijn.

Manfred Weber (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, om te beginnen zou ik het procedureel argument aan de orde willen stellen. We hebben zojuist over het verslag-Cashman gestemd, dat betrekking heeft op een lopende wetgevingsprocedure. Hoewel onze eigen juridische dienst zei dat dit niet was toegestaan, drongen de socialisten erop aan het toch te doen. En toen we hier een debat over de mediavrijheid in Italië voerden en de verantwoordelijke commissaris zei dat de Europese Unie op dat terrein geen bevoegdheid had, vonden de socialisten het toch zinvol Berlusconi aan te vallen. Steeds wanneer het de socialisten in hun kraam past, is er geen bevoegdheid, behalve wanneer het om anderen gaat, dan is die bevoegdheid er wel. Daarom moet we hier niet aan toegeven.

Het tweede argument, daarentegen, is het zeker waard om serieus over te discussiëren. Zijn wij verantwoordelijk voor het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens? Ik herinner de geachte afgevaardigden eraan dat de Europese Unie na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon partij wordt bij dat verdrag. Dat betekent dat wanneer het Italiaanse parlement dit aan de orde mag stellen omdat Italië partij bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens is, het Europees Parlement dat in de toekomst ook mag doen wanneer het partij bij dat verdrag is geworden.

Wat het derde en laatste argument betreft: wij zijn geen juristen, maar politici. Deze uitspraak heeft gevolgen voor miljoenen mensen en daarom moeten we dit punt vandaag nog in stemming brengen.

(Applaus)

(De stemming wordt uitgesteld)

7.4. Wit-Rusland (stemming)

Vóór de stemming

Jacek Protasiewicz (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, de grondgedachte van dit amendement is bewustwording te creëren over recente gevallen van onderdrukking in Wit-Rusland. Mijn mondelinge amendement is bedoeld om nog een naam toe te voegen aan de lijst van namen die in dit amendement is opgenomen – die van een jonge democratische activist die op 6 december van dit jaar gegijzeld werd.

Het amendement luidt dan als volgt: achter de naam Zmitser Dashkevich wil ik graag Yauhen Afnahel toevoegen, die op 6 december 2009 is verdwenen. Er wordt gewoon één naam toegevoegd aan de lijst van personen die door de regering van Wit-Rusland worden geïntimideerd.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

7.5. Geweld in de Democratische Republiek Congo (stemming)

8. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Verslag-Böge (A7-0080/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Mijnheer de Voorzitter, het besluit over de invoering van het flexibiliteitsinstrument geeft blijk van het succes van internationale samenwerking en biedt wederom de garantie dat de instellingen van Europa het van belang vinden om de tweede fase van het herstelplan voor de Europese economie te financieren. Een ander positief punt aan deze bepaling was dat we in het economisch herstelplan ongebruikte middelen voor energieprojecten konden vinden, hetgeen later in de begroting wordt bevestigd. Ik heb vóór de resolutie gestemd.

- Verslag-Böge (A7-0085/2009)

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Ik heb ook voor dit verslag gestemd, voor de goedkeuring ervan, omdat het resultaat van het bemiddelingscomité – het bemiddelingscomité gaat ogenschijnlijk niet erg direct en snel te werk – positief was: tenuitvoerlegging van het herstelplan voor de Europese economie, uitvoering van het vastgestelde doel van dit plan. Een ander positief punt was dat we achter het vorige besluit stonden tijdens de latere stemming over de begroting om 2,4 miljard euro opzij te zetten voor de genoemde doelen. Ik heb vóór dit verslag gestemd.

- Verslag-Surján en -Maňka (A7-0083/2009)

Chris Davies (ALDE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, Nick Griffin van de *British National Party* beweerde dat ik me bij het stemmen laat leiden door commerciële belangen. Ik wil graag duidelijk maken dat ik er trots op ben voorstander te zijn van koolstofarme technologieën in de strijd tegen klimaatverandering. Ik heb nooit een cent gevraagd of betaald gekregen voor mijn werk; ik doe het omdat ik erin geloof. Ieder belang dat ik ooit gehad heb, stond altijd ten dienste van de goede zaak en heeft me er nooit van weerhouden kritiek te hebben op bepaalde windmolenprojecten.

Openheid en transparantie zijn altijd de uitgangspunten van mijn politieke leven geweest. Voordat Nick Griffin een poging onderneemt om de reputatie van Parlementsleden hier te besmeuren, mag hij uitleggen waarom de partij waarvan hij de leiding heeft, er tot twee keer toe niet in is geslaagd om haar jaarrekening op tijd in te dienen bij de Britse verkiezingscommissie. Zijn accountants zeggen dat de jaarrekening geen waarheidsgetrouw en eerlijk beeld van de zaken van zijn partij schetst. Veel mensen vermoeden dat geld van zijn partijleden voor persoonlijke doeleinden is gebruikt. Als de heer Griffin dat ontkent, moet hij maar eens met een jaarrekening komen die zijn eigen accountants wel goedkeuren.

Ashley Fox (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik zou graag de woorden van John Dunning, een Engels parlementslid uit de achttiende eeuw, willen aanhalen, maar dan met betrekking tot de begroting van de EU: de EU-begroting "is gestegen, stijgt nog steeds en zou moeten worden verlaagd".

Ik heb tegen de begrotingsresolutie gestemd omdat de grens van 1 procent van het bruto binnenlands product erin wordt overschreden. Die grens moeten we niet overschrijden. We moeten ons er bewust van zijn dat elke euro die we uitgeven, van de belastingbetaler afkomstig is. We moeten voorzichtig met hun geld omspringen en dit is geen voorzichtige begroting.

Syed Kamall (ECR). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, net als mijn collega vóór mij heb ik tegen de begroting gestemd. Het is interessant om te zien hoe vaak we het over de gemeenschappelijke Europese waarden en solidariteit met de burgers hebben. Maar in een tijd dat veel gemeenschappen en gezinnen met de huidige economische situatie worstelen en moeten ploeteren om de rekeningen te betalen, dat sommigen van hen hun baan verliezen en velen van hen zelfs genoegen moeten nemen met loonsverlagingen, vind ik het schandalig dat we stemmen over het verhogen van een begroting die voorbijgaat aan de huidige economische situatie.

We hebben een gezond financieel beleid nodig, we moeten begrip tonen voor de bezorgdheid van ons electoraat en we moeten voorzichtig omspringen met het geld van de belastingbetaler. Alleen op die manier kunnen we de groei genereren die we zo hard nodig hebben om burgers in de hele Europese Unie te helpen. Daarom heb ik tegen deze begroting gestemd.

Ik wens iedereen fijne kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar.

- Ontwerpresolutie B7-0248/2009

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik heb vóór de resolutie gestemd omdat de Wit-Russen die hier vandaag aanwezig zijn, blijk geven van hun betrokkenheid bij de Europese Unie.

Ondanks een hoop gepraat aan de kant van Wit-Rusland hebben er tot nu toe slechts bescheiden veranderingen plaatsgevonden. Pas nog hebben we van de oppositie gehoord dat de president van plan is een verordening te tekenen waarmee de vrije toegang tot informatie op internet aan banden wordt gelegd.

De EU moet Wit-Rusland beslist steunen om het land meer bij Europa te betrekken, maar om te beginnen moeten we een brug zien te slaan met de bevolking van Wit-Rusland.

Het lijkt erop dat we nu een brug proberen te slaan met de autoriteiten in Wit-Rusland door het reisverbod op te schorten, maar voor de gewone bevolking van Wit-Rusland geldt nog steeds een reisverbod. Zestig euro voor een Schengen-visum is te duur voor de meeste Wit-Russen. Russische staatsburgers betalen slechts de helft hiervan. De EU zou er niet slechter van worden als de burgers van Wit-Rusland alleen de kosten van het visum zouden betalen, en die bedragen hoogstens vijf euro.

De Voorzitter. – Ik zou het op prijs stellen als de heren Brok en Saryusz-Wolski hun discussies elders voortzetten. Mijnheer Brok, zou u uw discussie buiten de vergaderzaal willen voeren?

Zou u alstublieft uw discussie buiten de vergaderzaal willen voeren?

Buiten!

Mijnheer Brok, verlaat u alstublieft de zaal en zet uw discussie buiten voort.

Mijnheer Preda, als u het woord wilt voor een stemverklaring over Wit-Rusland, kan dat nu. Is dat wat u wilt?

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Ik wilde graag uitleggen waarom ik voor het voorstel van de heer Schulz heb gestemd. Aangezien ik niet dacht dat er een dergelijk voorstel zou komen, heb ik me van tevoren niet geregistreerd, maar ik wil graag een toelichting geven bij mijn stem voor het eerste voorstel van de heer Schulz, met betrekking tot...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

De Voorzitter. – Het spijt me, dat is niet mogelijk. Ik dacht dat u het woord wilde voeren over Wit-Rusland.

- Ontwerpresolutie B7-0187/2009

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb vóór deze resolutie gestemd omdat in Congo een gruwelijke situatie heerst. Elke maand komen er in dat land tienduizenden mensen om het leven door geweld van gewapende troepen. De Congolese strijdkrachten spelen bij dergelijke misdaden vaak een centrale rol en maken zich soms schuldig aan ernstige geweldplegingen, waar burgers meestal het slachtoffer van zijn. Voor vrouwen is de situatie afgrijselijk; seksueel geweld is een uitgesproken probleem in het land. Volgens de meldingen maken bijna alle strijdende partijen, waaronder de Congolese strijdkrachten, zich schuldig aan verkrachtingen.

We verwelkomen de inspanningen van de EU in Congo. De Europese militaire operaties hebben bijgedragen aan het voorkomen van een situatie zoals die in Rwanda. De politiemissie van de EU is vooral van belang omdat straffeloosheid en onvoldoende strafvervolgingscapaciteit het voornaamste probleem zijn waarvoor Congo zich gesteld ziet. Om substantiële vooruitgang te kunnen boeken hebben we grotere inspanningen van de internationale gemeenschap nodig. Daarom moet er meer actie worden ondernomen via MONUC, de VN-missie in Congo, en moeten er meer middelen ter beschikking worden gesteld van de Verenigde Naties.

Nirj Deva (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, als wij dadelijk de kerstvakantie ingaan en ons tegoed doen aan een vette kalkoen en aan wat we tijdens de feestdagen al niet meer eten, moeten we er ook eens bij stilstaan dat in diezelfde periode in de Democratische Republiek Congo een heleboel mensen zullen sterven.

Sinds 1999 zijn er in Congo bijna vijf miljoen mensen om het leven gebracht en elke maand komen daar naar schatting 45 000 mensen bij – het inwonertal van een kleine Engelse stad. Terwijl we kerst vieren, moeten wij daar eens aan denken en ons afvragen of deze mensen in de Democratische Republiek Congo en wijzelf wel op dezelfde planeet wonen.

De Verenigde Naties proberen al minstens twintig jaar moedig om enige stabiliteit te brengen, maar ze doen dat met slechts 20 000 soldaten. Hoe kun je nu ooit de vrede handhaven met 20 000 soldaten? We moeten de VN helpen om hun werk doeltreffend te kunnen doen en degenen die straffeloos hun gang gaan, zich aan verkrachtingen te buiten gaan en vrouwen en kinderen vermoorden, te arresteren. Er moet echt een eind aan deze situatie komen.

- Ontwerpresolutie B7-0191/2009

Simon Busuttil (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, namens de PPE-Fractie wil ik zeggen dat de PPE tegen deze resolutie heeft gestemd, niet omdat we tegen transparantie of toegang tot documenten zijn, zeker niet onder het nieuwe Verdrag, maar omdat we zelf een resolutie hadden ingediend – waarover we uiteindelijk niet hebben gestemd – die, naar onze mening, een evenwichtigere benadering van deze zeer gevoelige kwestie bood.

Wanneer we het hebben over transparantie en de toegang tot documenten, moeten we oppassen dat we niet doorslaan in ons enthousiasme en dat we documenten en procedures zo toegankelijk maken dat het hele systeem onuitvoerbaar wordt. Als we volledige openheid geven over geheime en besloten onderhandelingen, zouden we de onderhandelingen en het hele systeem dat de grondslag vormt, wel eens kunnen ondermijnen.

Schriftelijke stemverklaringen

- Verslag-Böge (A7-0080/2009)

Andrew Henry William Brons (NI), *schriftelijk.* – (EN) Ik heb zeer aarzelend vóór dit voorstel gestemd. Het betrof weliswaar vooral de herverdeling van bestaande middelen, maar er zouden ook subsidies mee gemoeid zijn via het flexibiliteitsinstrument. Het belangrijkste doel was echter om Bulgarije en andere landen die gedwongen waren om, tegen hun eigen oordeel in, functionerende kernreactoren te ontmantelen, schadeloos te stellen. De EU had een toezegging gedaan over financiering en die toezegging moest worden nagekomen.

David Casa (PPE), *schriftelijk.* – (*EN*) Na de bemiddelingsvergadering van 18 november 2009 zijn het Parlement en de Raad erin geslaagd om tot overeenstemming te komen over het gebruik van het flexibiliteitsinstrument ten behoeve van het Europees economisch herstelplan en de ontmanteling van de kerncentrale in Kozloduy in Bulgarije. Beide punten zijn van belang maar ik heb het idee dat met name de daadwerkelijke en correcte ontmanteling van deze kerncentrale van belang is. Ik heb derhalve besloten de rapporteur te steunen en vóór dit verslag te stemmen.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) De nu besproken ontwerpresolutie heeft betrekking op Europese financiering, gedurende de periode 2010-2013, voor de ontmanteling van de kerncentrale in Kozloduy, Bulgarije, om aldus invulling te geven aan de belofte die in het kader van de toetredingsprocedure aan dit land is gedaan. Het is de bedoeling hiervoor het flexibiliteitsinstrument te gebruiken.

In de resolutie wordt verder gesproken over extra financiering via het flexibiliteitsinstrument voor energieprojecten in het kader van de tweede fase van het Europees economisch herstelplan. Voor dit plan was nog geen adequate financiering gevonden.

Ik geloof dat kernenergie wel degelijk deel kan uitmaken van een evenwichtig Europees energiepakket, en dat kernenergie onze afhankelijkheid van het buitenland op het gebied van energie kan verminderen. Dat betekent volgens mij ook dat de Europese Unie zich niet kan onttrekken aan de plicht om mee te werken aan het ontmantelen van een verouderde kernenergiecentrale. We moeten er verder voor zorgen dat projecten voor economisch herstel op een adequate wijze worden gefinancierd.

De door de ontmanteling van de reactor in Kozloduy bereikte bescherming van het milieu en het opvoeren van de investeringen in energieprojecten zijn twee goede redenen om voornoemd flexibiliteitsinstrument in te zetten.

José Manuel Fernandes (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) Tijdens de bemiddelingsvergadering van 18 november 2009 is besloten het flexibiliteitsinstrument te mobiliseren om de ontmanteling van de kerncentrale van Kozloduy te financieren, waarvoor de kosten 75 miljoen euro bedroegen in 2010. Ik betreur het dat de Commissie deze kostenpost pas na de eerste lezing in het Parlement in haar nota van wijziging nr. 2/2010 heeft gepresenteerd, oftewel toen het Parlement zijn prioriteiten al had vastgelegd.

Hierdoor is extra druk op rubriek 1a ontstaan, wat vergaande gevolgen zal hebben voor de onderhandelingen over de begroting voor 2010 en de politieke prioriteiten van het Parlement. Eens gedane beloften dienen evenwel gestand te worden gedaan, en dat geldt dus ook voor de belofte in het protocol betreffende de voorwaarden voor de toetreding van Bulgarije tot de Europese Unie, het document waarin de Unie zich verplicht tot financiering van de ontmanteling van de centrale in Kozloduy. Voor de periode 2011-2013 bedragen de extra kosten 225 miljoen euro. Die extra kosten moeten worden besproken in de context van de tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader. Voortzetting van de financiering van de ontmanteling van de centrale in Kozloduy mag geen negatieve gevolgen hebben voor de bestaande meerjarenprogramma's en -acties. Ik heb daarom vóór gestemd.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (FR) Dit fonds wordt ingezet volgens de logica die achter het energiedeel van het Europees herstelplan schuilt. Ik onthoud mij om dezelfde redenen van stemming.

- Verslag-Böge (A7-0085/2009)

David Casa (PPE), *schriftelijk.* – (*EN*) Het herstelplan was een van de reacties van de Commissie op de economische crisis die Europa de afgelopen paar jaar heeft geteisterd. De doelstellingen ervan waren herstel van de handel en het consumentenvertrouwen en, met name, ervoor zorgen dat de banken leningen verstrekken. Er was behoefte aan flexibiliteit en het moest mogelijk zijn middelen uit verschillende begrotingen, waar nodig, te herverdelen. Daarom steun ik de opvattingen van de rapporteur en stem ik vóór het voorstel.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Dit Parlement heeft in maart 2009 vijf miljard euro vrijgemaakt voor het Europees economisch herstelplan (EEHP). Het plan valt uiteen in twee delen: trans-Europese energieprojecten en projecten voor de ontwikkeling van breedbandinternet in plattelandsgebieden. Het EEHP is een belangrijk instrument voor het bestrijden van de economische crisis, het dynamiseren van de economie en dus ook voor het creëren van banen. Bij de bemiddelingsvergadering van 18 november hebben het Parlement, de Raad en de Commissie een akkoord bereikt over de financiering voor het tweede jaar (2010) van het EEHP. Daarmee was een bedrag van 2,4 miljard euro gemoeid, en deze uitgave – voor projecten op het gebied van energie en breedbandinternet – noopt tot een herziening van het meerjarig financieel kader (MFK) voor de periode 2007-2013.

De financiering van het EEHP mag niet tot volgende jaren worden uitgesteld. Ik ben daarom blij dat er overeenstemming is bereikt. Ik wijs er verder op dat het huidige meerjarige financiële kader niet volstaat om aan de financiële behoeften van de Europese Unie te voldoen. Het is daarom zaak dat de Commissie snel een voorstel doet voor een tussentijdse herziening van het MFK. Ik ben het eens met het idee om het MFK voor 2007-2013 uit te breiden tot de jaren 2015-2016. Ik heb daarom vóór gestemd.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*PT*) Zelfs als de nu gemobiliseerde fondsen op een positieve wijze worden ingezet zullen ze onvoldoende blijken om te voorzien in de ondersteuning die het platteland nu nodig heeft. De landbouw in de landen van de Europese Unie heeft het namelijk op een groot aantal punten heel moeilijk. De mensen die de grond bebouwen hebben behoefte aan een landbouwbeleid dat de productie bevordert, de landbouwers een behoorlijke levensstandaard garandeert en verhindert dat het platteland ontvolkt geraakt.

Het volstaat dus niet om te zeggen dat we de solidariteit bevorderen als het alleen maar gaat om energiebronnen en het verspreiden van breedbandinternet in plattelandsgebieden. Dat is niet hetzelfde als bijdragen tot het herstel van de Europese economie.

Zoals we steeds hebben verdedigd, is nu een drastische herziening van het communautaire beleid op de verschillende beleidsgebieden geboden, alsook een forse verhoging van de begrotingsmiddelen.

We hebben ons daarom van stemming onthouden.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) Het energiedeel van het Europees economisch herstelplan bevat enkele opvallende voorstellen, waaronder de oprichting van een specifiek fonds voor 2020, de hogere eisen die lidstaten moeten stellen aan de milieuprestaties van producten of het stimuleren van de bouw van energie-efficiënte gebouwen. De ontmanteling van de Bulgaarse kerncentrale van de eerste generatie in Kozloduy is een dringende noodzaak. Het is echter net zo opmerkelijk dat de EU geen enkele vorm van steun overweegt voor een plan om van kernenergie af te stappen.

Maar uiteraard slaat de EU niet resoluut de nochtans dringende weg in waarmee het productivisme vaarwel wordt gezegd. Hoe zou zij dat ook kunnen, gezien de absolute prioriteit die zij heeft gegeven aan de beginselen

van het liberalisme die in dit herstelplan worden bewierookt? Daarom heb ik besloten om me wat dit hoofdstuk betreft, van stemming te onthouden.

- Verslag-Surján en -Maňka (A7-0083/2009)

Liam Aylward (ALDE), *schriftelijk.* – (*GA*) lk heb vóór de begroting van de Europese Unie voor het financiële jaar 2010 gestemd. Ik juich met name het akkoord met de Raad toe, waarmee extra hulp ter waarde van 300 miljoen euro aan melkproducenten wordt geboden. Eén van de eisen van het Parlement tijdens de besprekingen over de begroting 2010 was dat er een melkfonds van 300 miljoen euro ter beschikking zou worden gesteld om de zuivelcrisis het hoofd te kunnen bieden. Ondanks dat de Commissie in eerste instantie instemde met het voorstel, wilde het slechts 280 miljoen euro in dat fonds stoppen.

Dit geld zal van grote waarde zijn voor de melkproducenten die afgelopen zomer zwaar getroffen zijn door de lage prijzen en problemen hebben met liquiditeit. Ik juich ook de steun toe die is opgenomen in de begroting voor de organisatie van de speciale Olympische Spelen en voor hun verzoek tot financiering van de speciale Europese Olympische Spelen in Warschau in 2010 en voor de speciale Olympische Wereldspelen in Athene in 2011. Er is 6 miljoen euro toegewezen aan de speciale Olympische Spelen, met de toezegging tot verdere financiering in 2011.

Françoise Castex (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb zonder enthousiasme gestemd voor de Europese begroting voor 2010 om de financiering van het tweede deel van het Europese herstelplan (infrastructuur voor energie en breedbandinternet), de invoering van een nieuw Europees initiatief voor microkrediet (ter hoogte van 25 miljoen euro in 2010) en voor noodsteun aan de melksector (300 miljoen euro extra) niet te ondermijnen. Ik wijs erop dat ik al in 2006, samen met mijn Franse socialistische collega's, tegen het financiële vooruitzicht voor de periode 2007-2013 heb gestemd. Destijds hadden wij ons kritisch uitgelaten over deze te lage begroting, waarmee geen vernieuwende, verstrekkende projecten konden worden ontwikkeld. Nu blijkt onze analyse te kloppen: met deze begroting kan de crisis niet worden bezworen, en een Europees politiek plan ontbreekt. De ongekende economische crisis die Europa nu doormaakt vergt een sterk en gemeenschappelijk optreden van de Unie, maar de Raad en de Europese Commissie hebben ervoor gekozen de lidstaten hun eigen herstelplannen te laten opstellen. Met een dergelijke begroting kan geen duurzame groei worden bewerkstelligd en kunnen we niet doeltreffend ten strijde trekken tegen klimaatverandering.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), schriftelijk. – (RO) De uitkomst van de stemming over de begroting van 2010 is een belangrijke stap in het opstellen en toepassen van gezamenlijke normen en maatregelen, die nodig zijn voor het reguleren van de sectoren energie, technologie, landbouw en infrastructuur. Het wordt gezien als de juiste ondersteuning in een context waarin lidstaten te maken hebben met een economische crisis. Ik verwelkom de toewijzing van 300 miljoen euro – terwijl er in eerste instantie slechts 280 miljoen euro was toegewezen – als onmiddellijke hulp voor melkproducenten die te maken hebben met een ineenstorting van de prijzen, hetgeen leidt tot onzekerheid. Ik geloof dat met deze actie de oorzaken maar vooral de effecten zullen worden aangepakt die hebben geleid tot deze forse daling in de zuivelmarkt, die tegen de achtergrond van de huidige economische crisis heeft plaatsgevonden.

Marielle De Sarnez (ALDE), schriftelijk. – (FR) De Europese begroting voor 2010 is zojuist aangenomen. Hiermee kan de tweede en laatste fase van het Europees economisch herstelplan met een bedrag van 2,4 miljard euro worden gefinancierd en dat is goed nieuws. Helaas worden de onderhandelingen over financiering van een Europees programma voor microkrediet, een bijzonder nuttig en noodzakelijk instrument voor herstel van de groei, in de Raad geblokkeerd.

Voorts valt het buitengewoon te betreuren dat de Raad zich keert tegen het amendement van het Parlement waarin wordt voorgesteld de steun aan de minstbedeelden in het licht van de economische en maatschappelijke crisis te verhogen, terwijl 2010 juist is uitgeroepen tot "Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting".

Anderzijds heeft de Raad afgelopen vrijdag aangekondigd dat de EU en haar lidstaten bereid zijn om bij te dragen aan de financiering en snelle aanwending, tussen 2010 en 2012, van 2,4 miljard per jaar, om ontwikkelingslanden te helpen de klimaatverandering te bestrijden, en dat is een stap in de goede richting. Als de Raad echter coherent en verantwoord wil optreden, moet hij onder ogen zien dat het financieel kader voor de periode 2007-2013 dringend tussentijds dient te worden herzien. Gebeurt dat niet, dan zal dit nieuws helaas niet meer dan een publiciteitsstunt zijn.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson en Åsa Westlund (S&D), schriftelijk. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, hebben vandaag besloten om voor financiering van de tweede fase van het Europees

economisch herstelplan te stemmen. Het plan is een belangrijke stap in onze gezamenlijke inspanningen om Europa de financiële en economische crisis te boven te laten komen. Een groot deel van het herstelplan bestaat echter uit investeringen in technologie voor het afvangen en opslaan van kooldioxide (CCS). Wij zijn voorstander van extra onderzoek op dat gebied, maar zijn van mening dat we ons niet al te zeer moeten concentreren op die technologie totdat CCS is vergeleken met andere bestaande methoden om de kooldioxide-emissies te reduceren. Door een dergelijke vergelijking zouden we nadien de communautaire middelen kunnen investeren waar ze het grootst mogelijke effect sorteren voor het bestrijden van de klimaatverandering.

Wij steunen de begrotingsovereenkomst en hebben voor alle onderdelen gestemd, met uitzondering van de eis om permanente melksteun in te voeren, waar we tegen hebben gestemd.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) Zoals ik al eerder heb gezegd, vind ik het van fundamenteel belang dat bij de toewijzing van middelen aan de verschillende sectoren van de Europese economie rekening wordt gehouden met de bijzondere eigenschappen van de crisis die we nu doormaken. Ik vind het vooral van belang dat er fondsen worden vrijgemaakt voor het Europees economisch herstelplan, zeker als het gaat om maatregelen die de economische groei, de mededinging en de cohesie bevorderen en banen beschermen.

Ik herhaal dat het van fundamenteel belang is dat er de nodige middelen worden gereserveerd om de kleine en middelgrote ondernemingen – die tot de belangrijkste slachtoffers van de crisis behoren – te ondersteunen en zo te helpen deze crisis te overleven. Ook de structuurfondsen en het Cohesiefonds spelen bij de nationale economische groei een rol van doorslaggevende betekenis.

Ik vind het wel jammer dat er slechts 300 miljoen euro is vrijgemaakt voor het opzetten van een fonds voor de zuivelsector. Dat is volgens mij te weinig. De ernstige crisis die deze sector thans doormaakt rechtvaardigt de toewijzing van meer middelen om de producenten te helpen het hoofd te bieden aan de problemen waarmee ze nu hebben te kampen.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Deze begroting is er één die de werkloosheid zal bestrijden en de economie weer op gang zal helpen. Het Parlement verleent prioriteit aan het Europees economisch herstelplan, dat voor het volgende jaar over 2,4 miljard euro zal kunnen beschikken. Ik vind het een goede zaak dat er 300 miljoen extra steun wordt vrijgemaakt voor de zuivelsector, maar ik pleit ervoor dat er een speciale rubriek wordt gecreëerd voor het opzetten van een permanent fonds voor deze sector. Het is verder van belang dat het huidige meerjarig financieel kader voor 2007-2013 wordt herzien en uitgebreid tot de financiële jaren 2015-2016, precies zoals we in deze begroting hebben voorgesteld. Ik wil er graag op wijzen dat de bestrijding van klimaatverandering een EU-prioriteit is die in deze begroting niet voldoende aandacht heeft ontvangen. Ik wijs er ook op dat energiezekerheid voor de EU van cruciaal belang is, reden waarom ik heel tevreden ben dat het Nabucco-project nu ondertekend is. De begrotingen voor het Parlement en de andere instellingen zoals die nu voor tweede lezing zijn voorgesteld, zijn dezelfde als die welke we in eerste lezing hebben goedgekeurd. In rubriek 5 hebben we een marge van 72 miljoen euro, welk bedrag vooral zal worden gebruikt voor de extra uitgaven voortvloeiende uit de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Ik heb daarom vóór gestemd.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*PT*) Wij hebben tegen dit verslag – dat "de algemene overeenstemming over de begroting 2010 [verwelkomt]" – gestemd, omdat deze begroting de in het Verdrag van Lissabon vastgelegde prioriteiten al weerspiegelt: het is de begroting van een in toenemende mate neoliberale en militaristische Europese Unie, die steeds minder aandacht heeft voor economische en sociale cohesie.

Er is nu een crisis gaande die verschrikkelijke gevolgen heeft voor de werkgelegenheid en de levensomstandigheden van de burgers. Het is onaanvaardbaar dat de ontwerpbegroting van de Commissie in zulke omstandigheden in termen van toewijzingen 11 miljard euro lager uitvalt dan vastgelegd in de financiële vooruitzichten.

We zijn wel tevreden dat een aantal van onze voorstellen is aanvaard, en dan vooral:

- het opzetten van een rubriek voor actie in de kleding- en schoeiselindustrie, met het oog op de ontwikkeling van een communautair programma voor deze sector;
- het creëren van een andere rubriek voor het omzetten van onzekere banen in banen met rechten.

Deze voorstellen zijn eerst en vooral bedoeld om de aandacht te vestigen op de ernstige crisis die de textielsector nu doormaakt en die mede het gevolg is van de exponentiële groei van de invoer uit derde

landen, en verder om iets te ondernemen tegen de steeds sterkere toename van baanonzekerheid, werkloosheid en armoede.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), schriftelijk. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, als gevolg van de bemiddelingsprocedure is een uitgavenniveau overeengekomen dat toereikend was voor het Parlement en voldoende voor de realisatie van de meest belangrijke doelstellingen van de Unie volgend jaar. Vooral van belang zijn de afspraken die gemaakt zijn over de middelen voor het tot stand brengen van het Europees economisch herstelplan, dat onder andere projecten op het gebied van energie omvat, waarvoor 1 980 miljoen euro is gereserveerd. Een totaalbedrag van 420 miljoen euro zal worden toegekend aan het vergroten van de beschikbaarheid van breedbandinternet, dat zal bijdragen aan het realiseren van de beginselen van de Lissabonstrategie. Op het laatste moment zijn belangrijke wijzigingen aangebracht met betrekking tot de administratieve uitgaven die verband houden met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

De vestiging van de Europese Raad als een instelling van de Unie, evenals de invoering van het ambt van voorzitter van de Europese Raad en de Europese dienst voor extern optreden, hebben gevolgen voor de begroting van de Unie. De kosten met betrekking tot de Europese Raad en de voorzitter zijn geraamd op 23,5 miljoen euro en zullen door middel van besparingen uit 2009 worden gefinancierd, terwijl de kosten die verband houden met de oprichting van de dienst voor extern optreden wellicht zelfs de 72 miljoen euro overstijgen die nu als reserve in de begroting van 2010 zijn opgenomen. Het debat over uitgaven in 2010 eindigt derhalve niet vandaag. Het is mogelijk dat de fondsen uit de reserve onvoldoende blijken, en dan zal het van groot belang zijn om een correctie op de begroting aan te brengen. Het is daarom noodzakelijk de lidstaten op te roepen verantwoordelijkheid te tonen en de middelen beschikbaar te stellen die nodig zijn voor de Unie om te voldoen aan de nieuwe verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Lissabon.

Sylvie Guillaume (**S&D**), *schriftelijk.* – (*FR*) Het is met niet al te veel enthousiasme dat ik voor de begroting 2010 heb gestemd, aangezien deze niet voldoet aan de uitdagingen die wij moeten aangaan, niet alleen vanwege de ernstige economische en sociale crisis, maar ook met het oog op de strijd tegen klimaatverandering. Met mijn stem heb ik in de eerste plaats prioriteit willen geven aan het Europees herstelplan, aan de ontplooiing van een nieuw initiatief op het gebied van microkrediet (25 miljoen euro in 2010) en aan noodhulp aan de zuivelsector (300 miljoen). In de toekomst zullen wij de doelmatigheid van het begrotingskader moeten herzien, teneinde onszelf de middelen voor collectieve maatregelen te verschaffen waarmee daadwerkelijk hervormingen kunnen worden doorgevoerd.

Jörg Leichtfried (S&D), *schriftelijk.* – (*DE*) Ik stem vóór het verslag over de EU-begroting 2010. Ik ben met name blij dat ondanks het feit dat dit de laatste begroting onder het Verdrag van Nice is en het Europees Parlement tengevolge van dat verdrag geen officiële beslissingsbevoegdheid ten aanzien van landbouwuitgaven heeft, we toch zijn geslaagd in de invoering van een begrotingspost van 300 miljoen euro ter ondersteuning van melkproducenten.

Petru Constantin Luhan (PPE), schriftelijk. – (RO) Met de EU-begroting voor 2010 wordt recht gedaan aan de eerder gedane toezeggingen op Europees niveau met betrekking tot het Europees economisch herstelplan. Hoewel het moeilijk is geweest om de nodige middelen te vinden voor het aanpakken van de door de crisis veroorzaakte problemen en het doorgaan met de lopende ontwikkelingsprojecten van de Europese Unie, denk ik dat de begroting beide zijden goed afdekt. Bijvoorbeeld: er is vastgehouden aan de toezeggingen die de voorzitter van de Europese Commissie aan het eind van 2008 heeft gedaan en er zijn eveneens innovatieve maatregelen genomen zoals de voorbereidende actie Erasmus voor jonge ondernemers. Met deze begroting kan Roemenië financiële steun krijgen uit de Structuurfondsen en het Cohesiefonds. Daarnaast ontstaan er goede vooruitzichten voor de aanpak van grenskwesties in het oostelijk deel van de Europese Unie en in het Zwarte Zeegebied, aangezien er middelen zijn toegewezen voor voorbereidende acties, gericht op milieucontrole van het Zwarte Zeebekken en een gezamenlijk Europees kaderprogramma om deze regio te ontwikkelen. Bovendien hebben we ons ondanks de moeilijke tijden gericht op toerisme als bron van ontwikkeling, zoals blijkt uit het aan duurzaam en sociaal toerisme toegekende budget.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) De begroting van de Europese Unie weerspiegelt haar beleid: neoliberaal en onverschillig ten aanzien van de belangen van de meerderheid. De crisis van het kapitalistische systeem en de milieucrisis, die het gevolg zijn van een fanatieke obsessie met productivisme en een ongebreideld winstbejag, hebben er geen invloed op. De EU gaat door met het uitvoeren van neoliberale dogma's zonder rekening te houden met hun economische ondoelmatigheid en de ecologische en maatschappelijke schade die zij aanrichten.

Gisteren nog stemde het Parlement voor steun die zou moeten worden verleend uit hoofde van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering. Dit fonds is niets anders dan een socialistische draai geven aan onzinnige verplaatsingen van grote ondernemingsgroepen als Ford, Nokia en Dell. En dat is maar een voorbeeld. Wat te zeggen van het Europees economisch herstelplan waarin vrijhandel, flexibele arbeid en productivisme worden gepropageerd? Nee, het is duidelijk dat een dergelijk Europa niet de oplossing is maar het probleem. Een stem voor deze begroting gaat in tegen het algemene Europese belang.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) Het vandaag aangenomen verslag is in een aantal opzichten heel belangrijk. In de eerste plaats natuurlijk omdat het voorziet in een economisch herstelplan, waarvoor 2,5 miljard euro is gereserveerd. Er wordt bovendien 300 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de textielsector, iets waarop het Parlement al heel lang aandringt. De begroting bevat verder toewijzingen voor een beoordeling van de toestand in de belangrijkste economische sectoren, zoals de textiel- en schoeiselsector, alsook de visserijsector en de mogelijkheden voor het bevorderen van de vernieuwing van de vloot. Dat zijn sectoren die voor mijn land van groot belang zijn. Ook de proefprojecten voor het tegengaan van de leegloop van het platteland en het behoud van banen zijn heel belangrijk in deze tijden van economische crisis. Men zij er op gewezen dat dit de laatste EU-begroting onder het Verdrag van Nice is. Onder het Verdrag van Lissabon heeft dit Parlement bevoegdheden met betrekking tot de gehele begroting.

Willy Meyer (GUE/NGL), schriftelijk. – (ES) Dit voorstel draagt niet bij aan een oplossing voor de economische, sociale en milieuproblemen waarmee de EU wordt geconfronteerd en welke zijn verergerd door de crisis.

Evenmin houdt het voorstel rekening met de toegenomen sociale en regionale verschillen, werkloosheid en armoede. Het voorstel van de EU moet gebruikt worden om duidelijke prioriteit te geven aan het convergentiebeleid, op basis van maatschappelijke vooruitgang, het behoud en de bevordering van het potentieel van elke lidstaat, een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de bescherming van het milieu, teneinde een daadwerkelijke economische en sociale cohesie te verwezenlijken.

Mijn hele fractie staat afwijzend tegenover het gebruik van de communautaire begroting voor de bevordering van een militaristischere en neoliberalere EU. Daarom wijzen wij de hogere militaire uitgaven in deze begroting af. In dit verband willen wij de nadruk leggen op de noodzaak van democratisch toezicht op de uitgaven van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, aangezien dat een grijs gebied is dat buiten de controle op begrotingsuitgaven valt.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) In een tijd van economische crisis, wanneer de burgers van Europa te maken hebben met ontslaggolven en besnoeiingen in sociale uitgaven, moet ook de Europese Unie bezuinigingen doorvoeren. In moeilijke economische tijden zijn natuurlijk maatregelen nodig om de economie te stimuleren, maar het is twijfelachtig of instrumenten als het Europees economisch herstelplan dat kunnen bereiken. In het verleden zijn met veel ophef aangekondigde EU-programma's papieren tijgers gebleken en bleken EU-subsidies een uitnodiging voor allerlei soorten van misbruik. Het hard verdiende geld van belastingbetalers vloeit op die manier al jaren weg langs donkere kanalen. In plaats van de EU-begroting verder op te blazen, is een vergaande renationalisatie van het subsidiestelsel nodig. Daarom wijs ik deze ontwerpbegroting af.

Aldo Patriciello (PPE), *schriftelijk.* – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik verwelkom het uitstekende werk van de rapporteur, die voor het Europees economisch herstelplan een financiering van 1,98 miljard euro heeft weten veilig te stellen, waarmee het een van de belangrijkste doelstellingen voor de begroting 2010 wordt.

Ik ben ervan overtuigd dat dit plan een nieuwe impuls zal geven aan de economische groei, het concurrentievermogen, de cohesie en de bescherming van de werkgelegenheid in Europa, waarmee tegelijkertijd wordt aangetoond dat de EU-begroting gebruikt kan worden als instrument om de Europese burger voorop te stellen en specifieke antwoorden te geven die kunnen helpen de huidige economische crisis op ons continent te boven te komen.

De Commissie moet er nu voor zorgen dat alle projecten die in het kader van het herstelplan worden gefinancierd, volledig in overeenstemming zijn met de milieuwetgeving van de EU. De gemeenschappelijke verklaring waarin wordt opgeroepen tot een vereenvoudiging en een gerichter gebruik van de Structuurfondsen en het Cohesiefonds om te helpen de gevolgen van de economische crisis op te vangen, moet eveneens worden verwelkomd.

De toewijzing van 300 miljoen euro om de crisis in de zuivelsector te overwinnen, zal ook een aanzienlijk effect sorteren. Dit is twintig miljoen euro meer dan de Raad heeft aanbevolen, hetgeen we alleen maar kunnen toejuichen.

Marit Paulsen, Olle Schmidt en Cecilia Wikström (ALDE), *schriftelijk.* – (*SV*) Wij zijn van mening dat het landbouwbeleid gedereguleerd moet worden en marktconform moet zijn om consumenten en de plattelandsbevolking van nut te kunnen zijn. Daarom is een grondige hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid noodzakelijk.

Alle vormen van export- en productiesubsidies voor de landbouw zouden zo snel mogelijk, en ten laatste tegen 2015, moeten worden afgeschaft. Dat de EU en de VS ophouden met het subsidiëren van hun landbouw is ook essentieel voor het uitbannen van wereldwijde armoede en honger. In dezelfde periode moeten alle handelsbelemmeringen voor landbouwproducten en vis worden weggenomen, zodat volledige vrijhandel ook voor levensmiddelen geldt.

Het deel van de EU-begroting 2010 dat landbouw betreft, rubriek 2 – Bescherming en beheer van natuurlijke hulpbronnen, dat het zogenaamde "blok 3" vormt, omvat interventies en steunmaatregelen waar wij tegen gekant zijn. Het gaat bijvoorbeeld om verschillende opslagmaatregelen, onder andere voor alcohol, alsmede om omvangrijke communautaire steun voor de wijnsector. Het gaat ook om communautaire steun voor schoolmelk en schoolfruit, een op zich belangrijke kwestie waarvan wij echter vinden dat ze veeleer op nationaal niveau aangepakt zou moeten worden. Tezelfdertijd bevat het blok belangrijke initiatieven met betrekking tot dierenwelzijn en controles op het vervoer van dieren, waar we in principe mee zouden zijn ingenomen. Omdat de stemprocedure ons echter verplicht om een standpunt in te nemen ten aanzien van de groep amendementen in zijn geheel, hebben we er daarom voor gekozen om ons met betrekking tot blok 3 van stemming te onthouden.

Paulo Rangel (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) Het Parlement is ervan overtuigd dat de Europese burgers een veilig Europa willen, en daarom zijn we blij dat de toewijzingen onder rubriek 3a – Vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid – hoger uitvallen dan in 2009 het geval was. Daarmee geeft het Parlement aan hoe belangrijk het is dat we in de begroting van de EU voldoende middelen beschikbaar maken om de legale immigratie in goede banen te leiden, ingezetenen van derde landen te laten integreren en tegelijk illegale immigratie tegen te gaan.

Het Parlement herinnert er verder aan dat strikte inachtneming van het Handvest van de grondrechten van de EU bij het beleid op dit gebied van fundamenteel belang is. We vinden het verder belangrijk dat er meer geld wordt vrijgemaakt voor de bescherming van de grenzen, en dus ook voor het Europees Terugkeerfonds en het Europees Vluchtelingenfonds, en zulks om oprechte solidariteit tussen de lidstaten te bevorderen. Het Parlement onderkent dat alle landen van de Unie met betrekking tot de beleidsmaatregelen in deze rubriek met steeds meer uitdagingen worden geconfronteerd. We roepen de lidstaten op om het ten opzichte van 2009 toegenomen budget voor vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te gebruiken om een antwoord te formuleren op deze en nieuwe uitdagingen zoals die zich kunnen voordoen bij het bevorderen van een gemeenschappelijk immigratiebeleid dat waar mogelijk niemand uitsluit en tegelijkertijd de mensenrechten strikt naleeft.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik juich de uitkomst van deze stemming over de begroting voor 2010 toe. Hierdoor zullen diverse belangrijke projecten middelen krijgen toebedeeld en deze uitkomst zal ook de zeer nodige steun opleveren, vooral gezien in het licht van de economische moeilijkheden waarmee de Europese Unie nog steeds te kampen heeft. Van bijzonder belang is de 300 miljoen euro die in verband met de recente crisis wordt toegewezen aan de zuivelsector. De Raad heeft uiteindelijk ingestemd met het verzoek van het Europees Parlement om dit bedrag toe te wijzen, nadat eerst was gepleit voor 280 miljoen euro. Er worden ook substantiële middelen toegewezen voor de tweede fase van het economisch herstelplan – 2,4 miljard euro – waaronder essentiële steun voor infrastructuur en projecten op het gebied van energie (onder andere voor hernieuwbare energie) en ook 420 miljoen euro voor breedbandinternet in plattelandsgebieden. De begroting biedt dus ruimte voor belangrijke ontwikkelingen op het gebied van energie, infrastructuur en technologie en biedt onontbeerlijke steun in het huidige economische klimaat.

Nuno Teixeira (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) De stemming over de begroting van de Europese Unie is elk jaar weer een belangrijke institutionele gebeurtenis. Dit is het moment waarop de toezeggingen met betrekking tot de communautaire programma's worden bevestigd en de rol van het Europees Parlement wordt benadrukt. Ik ben tevreden over de afsluiting van de tweede financieringsfase van het Europees economisch herstelplan voor 2009 en 2010, aangezien economisch herstel en het aantrekken van de werkgelegenheid in de huidige

crisis tot de belangrijkste aandachtpunten van de PPE behoren. De consolidatie van het nieuwe programma voor microfinanciering geeft aan dat prioriteit wordt gegeven aan de Lissabon-doelstellingen. Hiermee wordt ook erkend dat kleine en middelgrote ondernemingen een belangrijke rol spelen bij het creëren van banen. Ik moet intussen wel aangeven dat de verlaging van de begrotingskredieten voor de Structuurfondsen en het Cohesiefonds mij zorgen baart. Deze fondsen zijn voor economisch herstel en de territoriale samenhang van vitaal belang, en zeker voor de ultraperifere regio's, zoals Madeira.

Volgens mij is het van fundamenteel belang dat we onze pogingen om het cohesiebeleid flexibeler vorm te geven voortzetten, om aldus de huidige lage uitvoeringsgraad van de met gemeenschapsmiddelen gefinancierde programma's omhoog te stuwen. Belangrijk is ook dat projecten met strategische doelen – projecten die een meerwaarde creëren en de mededinging op de lange termijn bevorderen – worden aangemoedigd. Om de hiervoor uiteengezette redenen heb ik vóór dit verslag gestemd. Het is de vrucht van een gecompliceerde procedure en onderhandelingen die niet anders dan moeizaam kunnen verlopen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2010, als gewijzigd door de Raad (alle afdelingen) gestemd, en voor de nota's van wijzigingen op het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2010. In de EU-begroting voor 2010 worden aanzienlijke bedragen vrijgemaakt voor de in het Europees economisch herstelplan gedane toezeggingen, zoals energienetwerken (1 175 miljoen euro), het Europese offshore-windenergienetwerk (208 miljoen euro) en de afvang en ondergrondse opslag van kooldioxide (523,2 miljoen euro). Het Europees Parlement heeft eveneens een verhoging kunnen realiseren van de bedragen voor vervoersveiligheid, de gemeenschappelijke onderneming SESAR, activiteiten ter ondersteuning van Europees beleid op het terrein van vervoer en rechten van passagiers, het programma "Intelligente energie – Europa", onderdeel van het Kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (CIP), en de gemeenschappelijke onderneming Clean Sky. Bovendien is het bedrag voor landbouw gestegen met veertien miljard euro voor het bevorderen van plattelandsontwikkeling en 300 miljoen euro voor het steunen van melkproducenten die zwaar getroffen zijn door de economische en financiële crisis. Vanwege de economische en financiële crisis is de grootste zorg van Europese burgers op dit moment het behoud van hun werk. Ik ben van mening dat er in 2010 speciale aandacht besteed moet worden aan trainingsprogramma's voor jonge ondernemers ter ondersteuning bij het starten van hun eigen bedrijf.

Artur Zasada (PPE), schriftelijk. – (PL) Vandaag hebben we een EU-begroting voor 2010 aangenomen die bijna 123 miljard euro bedraagt. Iedere begroting is een soort compromis. Wellicht zijn velen van ons zich bewust van de gebreken ervan, maar het is de moeite waard om te benadrukken dat de gemiddelde burger van de EU zal profiteren van het vandaag goedgekeurde document. De Europese Unie is vooral bezig met het versterken van zijn energiezekerheid en vertrouwt op de ontwikkeling van bedrijven, met name micro-ondernemingen. Ik ben verheugd dat er twintig miljoen euro gereserveerd is voor de Oostzeestrategie. Het is waar dat de reservefondsen slechts vrijgegeven worden als de Europese Commissie schriftelijke voorstellen over het gebruik ervan presenteert. Ik ben echter van mening dat dit zo snel mogelijk zal gebeuren. Ik ben met name verheugd over het feit dat in de begroting drie projecten zijn opgenomen die van belang zijn voor mijn land. Hierbij doel ik op de steun voor de Olympische Spelen, die in Warschau en Athene zullen worden gehouden, studiebeurzen voor jongeren uit landen die deel uitmaken van het programma van het Europees nabuurschapsbeleid, en de instelling van de Bronisław Geremek-stoel voor Europese beschaving aan het Europacollege in Natolin.

- Ontwerpresolutie B7-0191/2009

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk.* – *(PT)* De openheid van de Europese instellingen en de transparantie van de bij die instellingen gevolgde procedures vormen niet alleen de garantie dat het maatschappelijk middenveld en de publieke opinie in de lidstaten van de ontwikkelingen op de hoogte kunnen blijven – ze zorgen er ook voor dat alle betrokkenen goed geïnformeerd deel kunnen uitmaken van het besluitvormingsproces. Nu is het wel zo dat mensen een afstand tot Europa gevoelen, wat mede te maken heeft met het feit dat de procedure die tot de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft geleid moeizaam is verlopen, en niet altijd duidelijk en vaak onderwerp van kritiek is geweest. Daarom moeten de Europese instellingen zich ervoor blijven inzetten dat er zoveel mogelijk documenten tijdig beschikbaar komen, om aldus de hiervoor bedoelde kloof te helpen overbruggen.

Ik betreur het echter dat links in dit Parlement de verbetering van het wettelijk kader voor de toegang tot documenten die nodig is na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft aangegrepen om een populistische houding aan te nemen met betrekking tot de uit de aard der zaak volgende vertrouwelijkheid

van bepaalde aspecten van het Europese optreden, en zichzelf op te werpen als de enige voorvechter van transparantie.

Er zijn gevoelig liggende zaken welker behandeling niet gebaat is bij een kunstmatige, populistisch geïnspireerde scheuring. Deze zaken moeten serieus worden benaderd, met verantwoordelijkheidsgevoel en de breedst mogelijke consensus. Ik betreur het dat dit niet mogelijk is gebleken.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk.* – (*FR*) Ik heb mijn volledige steun gegeven aan de resolutie van mijn collega, de heer Cashman, teneinde de Commissie en de Raad te verzoeken de regels over de toegang tot documenten van Europese instellingen te herzien, in overeenstemming met de clausules over transparantie in het Verdrag van Lissabon. Deze kwestie is van cruciaal belang voor de democratische en verantwoordelijke werking van onze instellingen en moet het vertrouwen van Europese burgers in Europa helpen herstellen.

Elisabeth Köstinger, Hella Ranner, Richard Seeber en Ernst Strasser (PPE), schriftelijk. – (DE) In de stemming van donderdag 17 december 2009 stemde ik tegen resolutie B7-0194/2009 van afgevaardigde Cashman betreffende de verbetering van het wettelijk kader voor toegang tot documenten die nodig is na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (Verordening (EG) nr. 1049/2001), omdat deze resolutie naar feiten verwijst die niets met 'transparantie' hebben te maken en oproept tot veranderingen die geen constructieve bijdrage aan meer transparantie leveren.

Ik wil graag benadrukken dat ik wel degelijk een groot voorstander ben van transparantie en van het openbaar maken van documenten voor het publiek. Maar deze belangrijke doelstellingen worden niet bereikt door het inwilligen van de vorderingen van afgevaardigde Cashman. Dat kan alleen door verantwoord met dit onderwerp om te gaan, op de manier zoals Renate Sommer, Simon Busuttil en Manfred Weber van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) dat in hun resolutie hierover aangeven.

Véronique Mathieu (PPE), schriftelijk. – (FR) Het is van vitaal belang om het Europese optreden transparanter te maken en om een zo uitgebreid mogelijke toegang tot documenten van Europese instellingen mogelijk te maken opdat Europese burgers een beter inzicht krijgen in de werking van de Unie. We moeten op dit punt echter waakzaam zijn en onszelf hoeden voor elke vorm van demagogie. Omwille van de effectiviteit moeten er beperkingen gelden voor dit heilige beginsel van transparantie. Indien wij maximale transparantie toestaan, bestaat het gevaar dat we steriele debatten zullen voeren omdat Parlementsleden bang zullen zijn openlijk te spreken over gevoelige zaken. Onderhandelingen vergen in hun aard discretie. Anders vinden deze debatten plaats in informele kaders, ver van officiële bijeenkomsten, en het uiteindelijke resultaat zal het tegenovergestelde zijn van wat we hadden willen bereiken. Daarom: ja tegen meer transparantie en in verband hiermee juich ik de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon toe. Het zal ervoor zorgen dat deze veranderingen hun beslag krijgen, zij het dat dit niet ten koste mag gaan van deugdelijke Europese besluitvorming.

Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT) De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft een verbetering van het wettelijk kader voor de toegang tot documenten nodig gemaakt. Dat moet de rechten van de burgers van de Europese Unie waarborgen. Aangezien de Unie – zoals in de preambule bij het Handvest van de grondrechten is vastgelegd – een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid is, moeten we elk initiatief dat tot meer transparantie bij de toegang tot de documenten van de EU-instellingen leidt, welkom heten. Het is echter ook heel belangrijk om vast te stellen in welke mate een volledig vrije toegang het behoorlijk functioneren van de instellingen kan schaden. Het is dus zaak op dit punt naar een evenwicht te zoeken.

Frédérique Ries (ALDE), schriftelijk.—(FR) Ik heb met vastbeslotenheid gestemd voor de ambitieuze resolutie van het Europees Parlement over de toegang tot documenten voor burgers. Dat heb ik gedaan omdat het altijd belangrijk is om mensen eraan te herinneren dat transparantie de sleutel is tot democratie – omdat het pad naar toegang tot informatie van de Europese Unie nog te vaak vol valkuilen zit voor de gemiddelde burger, en ook omdat met het van kracht worden van het Verdrag van Lissabon, op 1 december, de situatie aanzienlijk is veranderd. Het recht van burgers tot toegang van documenten van Europese instellingen, in welke vorm dan ook, is nu verankerd in artikel 42 van het Handvest van de grondrechten. Bovendien zien burgers hun rechten uitgebreid tot de juridische adviezen van de Raad met in ruil daarvoor plichten die zijn verruimd tot alle Europese instellingen.

Deze stem is ook de kroon op het werk dat mijn fractie heeft verricht, die in dit gevecht altijd voorop heeft gelopen. Over dit onderwerp heeft het Parlement negen maanden geleden het verslag-Cappato goedgekeurd en erop aangedrongen dat de activiteiten van de Raad opener, democratischer en transparanter zouden zijn. Deze instelling heeft zeker een morele plicht om haar beslissingen en beraadslagingen openbaar te maken; dat is doodeenvoudig een democratische eis die hij voor zijn burgers moet vervullen.

Axel Voss (PPE), schriftelijk. – (DE) Transparantie is belangrijk en wordt in een tijd van mondialisering alleen maar belangrijker. Daarom ondersteun ik de inspanningen om te komen tot meer transparantie op EU-niveau. We mogen echter niet het evenwicht uit het oog verliezen. Deze resolutie gaat veel verder dan wat burgers werkelijk aan transparantie nodig hebben. Daarom heb ik tegengestemd. Het vereiste evenwicht tussen enerzijds de noodzakelijke transparantie en anderzijds de mogelijkheid voor bestuurders en Parlementsleden om op EU-niveau naar behoren hun werk te kunnen doen, ontbreekt in de resolutie. Wanneer de huidige versie zou worden aangenomen, zou de vertrouwelijkheid van het geschreven woord niet langer zijn verzekerd, zou de privacy van burgers die verzoekschriften indienen, niet langer zijn gegarandeerd, zouden vraagtekens kunnen worden gesteld bij gegevensbescherming en zouden de gevolgen voor onze veiligheid en het geldmarktbeleid van de ECB niet zijn te overzien. Daar komt nog bij dat de in de resolutie gevraagde maatregelen bij Commissie en Parlement tot een mate van bureaucratie zouden leiden, die in geen verhouding tot het beoogde doel staat.

- Ontwerpresolutie B7-0273/2009

Louis Grech (S&D), *schriftelijk*. – (*EN*) De Maltese delegatie in de S&D-Fractie stemt vóór de ontwerpresolutie over het subsidiariteitsbeginsel zoals de heer Mauro, de heer Busuttil en de heer Weber die hebben gepresenteerd. De delegatie is echter van mening dat van een bredere consensus en een grotere meerderheid vóór de ontwerpresolutie een krachtiger boodschap aan Europa zou uitgaan. Het zou in dit opzicht dus zinvoller zijn om – binnen een specifiek tijdsbestek – de motie van uitstel te steunen, aangezien dat meer mogelijkheden biedt voor een bredere consensus.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (FR) Het is de plicht van alle Europese instellingen – nationale en communautaire – om alle Europese burgers te vertegenwoordigen, zonder onderscheid. Secularisme is het enige beginsel op grond waarvan de instellingen burgers kunnen toestaan om in overeenstemming met hun overtuigingen toegang te hebben tot openbare diensten. Dit is ons gezamenlijke wereldbeschouwelijke erfgoed, dat het beginsel van maatschappelijke vrede waarop de EU stoelt, veiligstelt.

Het is daarom van het allergrootste belang dat Italië het arrest van het Europees Hof voor de rechten van de mens in de zaak Lautsi versus Italië eerbiedigt. Het Hof heeft erop gewezen dat het tonen van religieuze symbolen in alle openbare gebouwen in de EU moet worden verboden. Het is hoog tijd dat crucifixen, die onder Mussolini verplicht aanwezig waren in klaslokalen, van staatsscholen worden verwijderd.

Edward Scicluna (S&D), schriftelijk. – (EN) De Maltese delegatie in de S&D-Fractie stemt vóór de ontwerpresolutie over het subsidiariteitsbeginsel zoals de heer Mauro, de heer Busuttil en de heer Weber die hebben gepresenteerd. De delegatie is echter van mening dat van een bredere consensus en een grotere meerderheid vóór de ontwerpresolutie een krachtiger boodschap aan Europa zou uitgaan. Het zou in dit opzicht dus zinvoller zijn om – binnen een specifiek tijdsbestek – de motie van uitstel te steunen, aangezien dat meer mogelijkheden biedt voor een bredere consensus.

- Ontwerpresolutie B7-0248/2009

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk.* – *(PT)* Wit-Rusland geniet de twijfelachtige eer de laatste Sovjet-republiek in Europa genoemd te worden. Er is enige vooruitgang geboekt met betrekking tot een aantal aspecten van het politieke, sociale en economisch leven in dit land, maar het is toch duidelijk dat geen van de doorgevoerde hervormingen het verwerpen van de zojuist genoemde omschrijving van Wit-Rusland vermag te rechtvaardigen.

In Wit-Rusland zijn de verkiezingen niet vrij, er is geen vrijheid van meningsuiting, geen vrijheid van vergadering, geen vrijheid van demonstratie, terwijl de repressie door de autoriteiten blijft toenemen.

Het is heel wel mogelijk dat de Europese Unie zich zal laten verleiden tot het voeren van een non-confrontatiekoers, net zoals ze dat met betrekking tot Cuba heeft gedaan. Ik geloof dat ze een fout begaat, als ze dat doet – als ze niet duidelijk maakt dat er over waarden als democratie en vrijheid niet onderhandeld kan worden en dat deze waarden onlosmakelijk zijn verbonden met alle overeenkomsten die we met Wit-Rusland aangaan. Juist daarom dient de Europese Unie haar contacten met de democratische oppositie te onderhouden en te versterken, en juist daarom moeten blijven vertrouwen in al die mensen die dit Parlement voor hun inspanningen ten behoeve van de democratie in Wit-Rusland met de Sacharov-prijs heeft beloond.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk.* – *(PT)* De Europese Unie mag geen ruimte zijn die zich uitsluitend bezighoudt met de landen die er deel van uitmaken. Ze moet ook optreden als de motor van de democratisering van al

die landen die na het uiteenvallen van de voormalige Sovjet-Unie zijn ontstaan. Elke maatregel gericht op het verbeteren van de situatie in deze landen is dus belangrijk. Dat is de onderliggende idee van deze resolutie. We dringen aan op maatregelen om Wit-Rusland te steunen, maar dan wel onder de voorwaarde dat er in dit land werkelijke democratische hervormingen worden doorgevoerd, met respect voor de mensenrechten en de rechtsstaat. De deelname van Wit-Rusland in het oostelijk partnerschap is een belangrijke stap in die richting, maar er moet er in dit land nog veel verbeteren op het punt van vrijheden en garanties.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (*DE*) Ik heb vóór de gezamenlijke ontwerpresolutie over Wit-Rusland gestemd, omdat hierin een evenwichtig beeld van de situatie wordt geschetst en zowel wordt gewezen op de positieve kanten en gemaakte vorderingen als op het democratisch tekort dat nog op veel terreinen bestaat. Wat uit mijn gezichtspunt vooral belangrijk is, is dat de regering van Wit-Rusland zo snel mogelijk vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering en vereniging garandeert, waardoor ook de oppositiepartijen naar behoren kunnen functioneren.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), *schriftelijk.* – (*PL*) De resolutie over Wit-Rusland is een belangrijk signaal van de Europese Unie en van Europa. We moeten zowel aan de democratische oppositie als de Wit-Russische autoriteiten laten zien dat we het niet eens zijn met de schendingen van de mensenrechten of het verbod op de registratie van politieke partijen, niet-gouvernementele organisaties en onafhankelijke media.

Het Europees Parlement kan niet instemmen met het gebruik van de doodstraf, en Wit-Rusland is het enige land in Europa dat deze strafvorm toepast. We kunnen de sancties tegen Wit-Rusland niet opheffen als er niet zichtbaar sprake is van vooruitgang in de richting van democratisering van het land. De Europese Unie moet haar ogen niet sluiten voor het op schandelijke wijze beperken van de vrijheid van meningsuiting en voor het niet respecteren van de mensenrechten en burgerlijke rechten en van niet-gouvernementele organisaties. Het Europees Parlement, dat is samengesteld uit leden van de 27 lidstaten, is een symbool van democratie en samenwerking.

De enige maatregelen die we kunnen en willen ondersteunen zijn democratische maatregelen, aangezien deze de basis vormen van de Europese Unie. Wij kunnen niet instemmen met andere maatregelen. Ik hoop dat de resolutie over Wit-Rusland een van de vele maatregelen is die we zullen nemen. De Wit-Russische bevolking, evenals geheel Europa, verwacht dit van ons.

Justas Vincas Paleckis (S&D), *schriftelijk.* – (*LT*) Ik heb met enige twijfel vóór de resolutie inzake Wit-Rusland gestemd, omdat binnen het Europees Parlement documenten over Wit-Rusland te vaak worden goedgekeurd en daardoor minder waardevol zijn. Anderzijds legt deze resolutie, met nog altijd een kritische ondertoon jegens het regime van Minsk, duidelijker dan voorgaande resoluties de nadruk op enkele positieve veranderingen in de betrekkingen tussen de EU en Wit-Rusland. Om een fundamentele verbetering tussen de Europese Unie, haar lidstaten en Wit-Rusland tot stand te brengen, zal Wit-Rusland aan moeten sturen op hervormingen en democratisering. Een dergelijke ommekeer zou de ontwikkeling van allerlei verbintenissen met dit land vergemakkelijken. Vanuit Litouwen werken 39 steden en regio's productief samen met Wit-Russische steden en regio's, waarbij ze ervaring uitwisselen en aan gezamenlijke projecten deelnemen. Ik sta ook achter deze resolutie, omdat de EU hierin wordt opgeroepen om meer aandacht te besteden aan concrete projecten die overeenkomen met de belangen van de partnerlanden. In de resolutie hebben we onze complimenten overgebracht aan Wit-Rusland, Oekraïne en Litouwen, omdat ze de eerste landen waren die trilaterale projecten indienden bij de Europese Commissie en de EU-lidstaten voor het oostelijk partnerschapsprogramma. Dit is een lijst van concrete projecten op het gebied van grenscontrole, transport, vervoer, cultureel en historisch erfgoed en sociale en energiezekerheid.

- Ontwerpresolutie B7-0187/2009

Anne Delvaux (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik juich de stemming over deze resolutie toe. Ondanks de Goma-conferentie over vrede, stabiliteit en ontwikkeling en het sluiten van een overeenkomst over een staakt-het-vuren in januari 2008, gaan de gewelddadigheden in het oosten van de Democratische Republiek Congo nog steeds door, met als gevolg dat de ergst denkbare gruwelijkheden tegen de burgerbevolking worden gepleegd. Met name vrouwen, kinderen en ouderen zijn het slachtoffer. Dit seksuele geweld raakt wijdverbreid en wordt tegenwoordig niet alleen gepleegd door de oorlogvoerende partijen, maar ook door burgers. Alles moet met spoed in het werk worden gesteld om de bevolking te beschermen, aangezien het aantal MONUC-soldaten dat op dit moment ter plekke is, niet altijd in staat is dit toenemende geweld in te dammen. De Congolese autoriteiten hebben zich onlangs vastbesloten betoond om een einde te maken aan deze straffeloosheid. Dit beleid van nultolerantie behoort echter niet alleen ambitieus te zijn – elke pleger

van gruwelijkheden, zal zich, zonder uitzondering, moeten verantwoorden voor zijn daden – maar moet in de praktijk worden uitgevoerd. Wij als leden van het Europees Parlement hebben de plicht om te wijzen op de noodzaak deze internationale verplichtingen te eerbiedigen, zoals mensenrechten en gendergelijkheid, opdat de waardigheid van vrouwen en de onschuld van talloze Congolese kinderen behouden blijven.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) Sinds de val van het kleptocratisch bewind van Mobuto Sese Seko is de Democratische Republiek Congo – het voormalige Belgische Congo, voorheen Zaïre – het toneel van ernstige onrust en extreem geweld, als gevolg waarvan al miljoenen mensen zijn omgekomen.

Het oostelijk deel van het land wordt bijzonder zwaar geteisterd door deze gesel, die zich van nationale grenzen weinig aantrekt: het conflict is er vooral één tussen etnische groepen. De meest ongelofelijke wreedheden volgen elkaar op in een tempo dat niet meer bij te houden is. De internationale gemeenschap – in de eerste plaats de VN-troepen – blijken niet in staat het geweld te stuiten, niettegenstaande de initiatieven die burgers en militairen intussen hebben genomen.

Het feit dat bepaalde Afrikaanse landen niet te regeren zijn, en dat centrale regeringen in een deel van hun grondgebied hun gezag hebben verloren – dat zijn toestanden waaraan we helaas nog geen einde hebben kunnen maken. Vaak is er in deze situaties sprake van illegale exploitatie of de regelrechte plundering van grondstoffen, hetzij door rebellen, hetzij door regeringstroepen of de aanvoerders daarvan. Zelfs als deze toestanden het gevolg zijn van de Europese dekolonisatie en de wijze waarop de grenzen destijds zijn getrokken, dan pleit dat de Afrikaanse machthebbers en besluitnemers niet vrij van hun verantwoordelijkheid. Ze moeten het maatschappelijk middenveld in hun landen uitnodigen om op gedecideerde wijze hun eigen lotsbestemming te bepalen.

Sylvie Guillaume (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb voor de resolutie gestemd waarin het recente ernstige etnische geweld in Congo wordt veroordeeld. Dat geweld heeft geleid tot de ontheemding van 44 000 aan hun lot overgelaten en volkomen berooide mensen. Vooral de kwestie van seksueel geweld, dat als oorlogswapen wordt gebruikt, baart mij zorgen. Dit is een onaanvaardbare misdaad, die niet onbestraft mag blijven en waartegen de Europese Unie stelling moet nemen. Wij moeten ervoor zorgen dat de militairen van het Congolese leger die voor deze mensenrechtenschendingen verantwoordelijk zijn daadwerkelijk worden berecht.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk.* – (*PT*) De EU kan zich niet afzijdig houden van de verschillende gewapende conflicten die zich overal ter wereld voordoen. Het geweld in de Democratische Republiek Congo is een conflict dat nu al jaren voortsleept en reeds aan miljoenen mensen het leven heeft gekost. Daarom is het zo belangrijk dat we alle partijen van dit conflict oproepen om de vijandelijkheden te staken, opdat de inwoners van deze regio's weer in vrede kunnen leven. Het is van groot belang dat we de VN-missies ter plaatse blijven ondersteunen, om zo het lijden van de bevolking te verzachten, vooral dat van ouderen, vrouwen en kinderen.

Willy Meyer (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*ES*) Het gewapende conflict in het gebied kan alleen politiek worden opgelost. Daarom dienen de interventies in buur- en andere landen te worden beëindigd. Voor het conflict in de Democratische Republiek Congo is een diplomatieke oplossing nodig waarover de betrokken partijen onderhandelen. Een dergelijke oplossing moet wel voldoen aan het Handvest van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties dient het mandaat van MONUC te herzien. Het mandaat onder hoofdstuk VIII dient te verdwijnen, om te voorkomen dat de Congolese gewapende troepen zich versterken, aangezien dat de vredesmissie van de Verenigde Naties in gevaar zou kunnen brengen. Wij verzoeken de EUPOL- en EUSEC-missies in Congo te beëindigen, aangezien zij negatieve gevolgen hebben gehad voor het oplaaiende geweld en de situatie in het land, omdat in het kader van deze missies veiligheidstroepen zijn getraind die misdrijven tegen de burgerbevolking hebben begaan.

De resoluties van de Verenigde Naties inzake het wapenembargo tegen Congo moeten ten uitvoer worden gelegd. Wij willen hierbij aangeven dat verschillende EU-lidstaten dit embargo schenden. Aangezien de gemeenschappelijke resolutie die door andere fracties is ingediend niet ingaat op deze fundamentele punten, heb ik er tegen gestemd.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk.* – (*DE*) Deze gezamenlijke ontwerpresolutie over de Democratische Republiek Congo weerspiegelt de verwarde situatie in dit Afrikaanse land. Ondanks de grote hoeveelheden aan menselijke en financiële middelen die door de internationale gemeenschap zijn verschaft, is men er tot dusver niet in geslaagd om voor vrede en stabiliteit in het land te zorgen. Integendeel, de VN-soldaten worden

ervan beschuldigd partij te kiezen en op die manier bij te dragen aan een verdere escalatie. Het is belangrijk dat deze kwestie wordt opgelost.

De enorme kosten van meer dan zeven miljard euro die met deze VN-missie zijn gemoeid, onder andere voor humanitaire hulp, vallen alleen te rechtvaardigen wanneer duidelijk is waarvoor die middelen precies werden gebruikt. Aangezien in de resolutie niet uitdrukkelijk om deze opheldering wordt gevraagd, heb ik me van stemming onthouden.

Bart Staes (Verts/ALE), schriftelijk. – De aanhoudende moordpartijen, de misdaden tegen de menselijkheid, de rekrutering van kindsoldaten en de daden van seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes in de DRC mogen ons niet onbewogen laten. Er zijn bijkomende inspanningen nodig om een einde te maken aan de activiteiten van buitenlandse gewapende groeperingen in het oosten van de DRC. De internationale gemeenschap mag niet machteloos toezien en moet ervoor zorgen dat de overeenkomsten van maart 2009 over het staakt-het-vuren daadwerkelijk en te goeder trouw nagekomen worden. Twee recente rapporten van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten tonen aan dat de humanitaire situatie ongelofelijk verslechtert.

De MONUC speelt een ongelofelijk belangrijke rol, maar het mandaat en de inzetregels ("rules of engagement") van deze missie moeten daadkrachtig en permanent worden uitgevoerd om de veiligheid van de bevolking op een doeltreffendere manier te waarborgen. De aanwezigheid van MONUC blijft nodig. Alles moet in het werk gesteld worden om ervoor te zorgen dat de VN-macht haar mandaat om allen die gevaar lopen te beschermen, volledig kan uitvoeren. De Raad moet het voortouw nemen en ervoor zorgen dat de VN-Veiligheidsraad MONUC steunt door de operationele capaciteit ervan te versterken en de prioriteiten momenteel 41 - beter te definiëren.

9. Rectificaties stemgedrag/Voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 12.40 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: RAINER WIELAND

Ondervoorzitter

10. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een punt van orde. We hebben vanmorgen gestemd over de vraag of de huidige onderhandelingen tussen de Europese Unie en Marokko te rechtvaardigen waren. Nu heeft de Europese Commissie zojuist een document uitgebracht – vandaag gedagtekend – waarin aangegeven wordt dat bij de onderhandelingen tussen de EU en Marokko over de sectoren visserij en voedingsmiddelenindustrie vooruitgang wordt geboekt. Nu zou ik graag willen weten of de voorzitter van de S&D-Fractie vanmorgen naar deze zelfde onderhandelingen verwees toen hij onderhandelingen gebruikte als argument om Aminatanou Haider – de Sarahwi-activiste die nu al 32 dagen een hongerstaking voert en nu in levensgevaar verkeert – als onderwerp van de agenda af te voeren. Deze kwestie moet beslist worden opgehelderd. Wat er vanmorgen is gebeurd, is namelijk niet aanvaardbaar.

De Voorzitter. – Dank u, mevrouw Figueiredo. Ik kan u helaas geen antwoord geven, want ik herinner mij zelf niet meer wat de fractievoorzitter vanmiddag heeft gezegd.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, vanochtend zijn twee punten van de agenda gehaald. Ik wil u graag iets vragen over de resolutie waarover wij met de fracties overeenstemming hadden bereikt. Kunt u mij alstublieft uitleggen op basis van welk artikel uit het Reglement deze kwestie naar voren is gebracht en er ongewoon snel is gestemd over het verwijderen van een agendapunt waarover wij vanmiddag zouden stemmen?

Ik denk dat dit een belangrijke vraag is, waarop de aanwezige leden zo spoedig mogelijk een antwoord moeten ontvangen.

De Voorzitter. – Mevrouw Bilbao Barandica, het ging om een motie van orde volgens artikel 140 van het Reglement, op grond waarvan de agenda gewijzigd kan worden. Ik kan nu helaas alleen moties van orde toestaan. We zullen dit debat niet opnieuw beginnen. Ik wil u erop wijzen dat ik iedere spreker die probeert het debat weer aan te zwengelen onmiddellijk het woord zal ontnemen.

Willy Meyer (GUE/NGL). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, overeenkomstig artikel 177 van het Reglement kan een fractie of een groep van minimaal veertig leden van het Parlement inderdaad om uitstel van een debat vragen, wat vanochtend bij hoge uitzondering is gebeurd. Welnu, het Reglement bepaalt dat indien men van plan is een uitstel aan te vragen, de Voorzitter van het Huis 24 uur van tevoren moet worden ingelicht en de Voorzitter het Parlement daar onmiddellijk over moet informeren.

Ik wil u vragen of dit is gebeurd, want we bevinden ons in een buitengewone situatie. Het is voor het eerst dat het Europees Parlement geen debat kan voeren over een resolutie waarover door alle fracties overeenstemming is bereikt en die betrekking heeft op de zeer ernstige situatie van mevrouw Haider. Daarom wil ik weten of de Voorzitter tijdig is geïnformeerd. Zo niet, dan dient de resolutie onmiddellijk te worden besproken en moet er over deze resolutie, waar alle fracties achter staan, worden gestemd.

De Voorzitter. – Zijn er nog moties van orde?

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Ik wilde alleen zeggen dat, aangezien de heer Schulz nu in de zaal is, wij graag het antwoord willen horen op de vraag die onze collega aan het begin heeft gesteld, toen hij afwezig was

(Applaus)

De Voorzitter. - Mijnheer Preda, dat was een zeer korte vraag, maar het was geen motie van orde.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, ook wij willen graag verwijzen naar artikel 177 van het Reglement. Wij begrijpen niet hoe op grond van dat artikel een punt van de agenda kan worden verwijderd, tenzij dit voorafgaand aan het betreffende debat of stemming wordt gedaan.

Ook wij vinden daarom dat het Reglement onjuist is toegepast en verzoeken de Voorzitter deze kwestie op te lossen.

De Voorzitter. – Aangezien de vragen betrekking hebben op dat punt, geef ik u graag antwoord. Volgens artikel 140, lid 2 van het Reglement kan de agenda onder bepaalde voorwaarden worden gewijzigd, onder andere 'op voorstel van de Voorzitter'. Een fractievoorzitter diende een motie van orde in en de Voorzitter stemde erin toe daarover te stemmen. Dit is in overeenstemming met het Reglement.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een motie van orde. Het betreft mijn verzoek namens mijn fractie, de ECR-Fractie, om de stemming waar de heer Schulz om had gevraagd, uit te stellen tot 15.00 uur zodat we genoeg tijd hebben om op een rijtje te zetten waar het allemaal om gaat. Dat verzoek is niet aan het Parlement voorgelegd. De Voorzitter heeft alleen de motie van de heer Schulz aan het Parlement voorgelegd en heeft mijn voorstel voor een motie om de stemming twee à drie uur uit te stellen zodat we de gelegenheid hebben tot bedaren te komen en de feiten op een rij te zetten, niet aan het Parlement voorgelegd. Ik maak bezwaar tegen het feit dat dit verzoek niet aan het Parlement is voorgelegd.

De Voorzitter. – Mijnheer Tannock, het verzoek van de heer Schulz ging verder dan uw verzoek. Uw motie was dus overbodig.

Francisco Sosa Wagner (NI). - (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag benadrukken wat de heer Meyer heeft gezegd. Ik zal het kort houden. Een groot aantal leden van het Parlement, een groot deel van de aanwezige leden, was verbaasd over de gang van zaken bij het voorstel van vanochtend. Dat voorstel is vrij onverwacht goedgekeurd en op een manier die niet overeen lijkt te stemmen met de geest van de geldende parlementaire bepalingen.

De Voorzitter. – Ik heb u uitgelegd hoe ik het Reglement interpreteer. De procedure is dus in overeenstemming met het Reglement. Ik kan geen nieuwe moties van orde accepteren. Ik vraag om uw begrip. Er zijn nog twee andere belangrijke punten die we moeten afhandelen. Mijnheer Salafranca, als u een motie van orde hebt: ga uw gang. Ik moet u echter waarschuwen dat ik u het woord zal ontnemen als het geen motie van orde is.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). - (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, dit is inderdaad een motie van orde. Vanochtend heeft de voorzitter van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten verzocht een gemeenschappelijke ontwerpresolutie van de agenda te verwijderen. Dit is een buitengewoon besluit en er zijn sterke argumenten voor aangevoerd, namelijk dat het leven van mevrouw Haider erdoor gevaar zou lopen.

Met dit in het achterhoofd wilde mijn fractie de situatie, ook rekening houdend met wat de heer Schulz heeft gezegd, niet in gevaar brengen.

Maar ik begrijp niet waarom een uitspraak van dit Parlement mevrouw Haider in gevaar zou brengen. Ik begrijp met name niet waarom het Reglement zou moeten worden geschonden.

Mijnheer de Voorzitter, artikel 177 stelt duidelijk dat een dergelijk verzoek 24 uur vóór het debat moet worden ingediend.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

De Voorzitter. – Mijnheer Salafranca, het spijt mij zeer, maar we kunnen niet meer onderzoeken wat eerder vandaag de beweegredenen van Parlementsleden zijn geweest. De vraag welke informatie deze middag is ontvangen is geen onderwerp meer voor de agenda van vandaag. Ik ga daarom verder met het volgende agendapunt.

(De notulen van de vorige vergadering worden goedgekeurd)

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat artikel 140 niet van toepassing is op de urgentieprocedure en verzoek u dit te laten onderzoeken door de commissie die over het Reglement gaat, omdat dit een gevaarlijk precedent zou kunnen scheppen.

De Voorzitter. – Ik neem uw suggestie met alle plezier in overweging, maar ook dit was geen motie van orde.

11. Vergaderrooster: zie notulen

12. Debat over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

12.1. Oeganda: wetsvoorstel tegen homoseksualiteit

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit in Oeganda⁽¹⁾.

Michael Cashman, *auteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik zou het Parlement zeer erkentelijk zijn als we de moties van orde laten voor wat ze zijn en ons buigen over de kwestie discriminatie.

Momenteel is er een wetsvoorstel in behandeling in het Oegandese parlement. Sommigen denken: wat hebben wij daarmee te maken? Schendingen van internationale verplichtingen, de Overeenkomst van Cotonou en schendingen van de mensenrechten – daar hebben wij alles mee te maken en daar hebben we ook altijd blijk van gegeven.

De bepalingen van dit wetsvoorstel zijn zeer streng. Ik zal het Parlement vertellen wat enkele van deze bepalingen inhouden: vermeende homoseksuelen lopen het risico op levenslange gevangenisstraf en onder bepaalde omstandigheden de doodstraf; ouders die hun lesbische dochter of homoseksuele zoon niet aangeven bij de autoriteiten krijgen geldstraffen opgelegd en waarschijnlijk drie jaar gevangenis; voor leraren die lesbische of homoseksuele leerlingen niet binnen 24 uur aangeven bij de autoriteiten, gelden dezelfde straffen; verhuurders die woonruimte ter beschikking stellen aan "vermeende" homoseksuelen riskeren zeven jaar gevangenisstraf.

Ook dreigt het wetsvoorstel iedereen die met lesbische of homoseksuele mensen werkt, zoals artsen die zich bezighouden met aids en hiv en leiders in het maatschappelijk middenveld die actief zijn op het gebied van de seksuele en reproductieve gezondheid, te straffen of hun reputatie kapot te maken. Een en ander leidt tot een verdere ondermijning van inspanningen op het gebied van de volksgezondheid ter bestrijding van de verspreiding van hiv.

Het is van cruciaal belang dat we in dit Parlement vanmiddag onze vooroordelen aan de kant schuiven en dat we het opnemen voor hen die door helemaal niemand meer worden beschermd. Daarom verwelkom ik

⁽¹⁾ Zie notulen

de verklaring van de commissaris voor Ontwikkeling en humanitaire hulp, de heer De Gucht, en de verklaringen van de Britse, Franse en Zweedse regering en van president Obama en de voorzitter en vicevoorzitter van de commissie buitenlandse zaken van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden. Ik dring er bij het Parlement op aan om aan deze kwestie het grote belang toe te kennen dat ze verdient en om zich uit te spreken voor de mensen in Oeganda die momenteel geen stem hebben.

Marietje Schaake, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, afgelopen september heeft een lid van het Oegandese parlement een wetsvoorstel tegen homoseksualiteit ingediend. Dit wetsvoorstel stelt homoseksualiteit strafbaar en leidt tot gevangenisstraffen en zelfs de doodstraf. Dit zou niet alleen voor deze vermeende misdadigers gelden maar ook voor degenen die nalaten deze zogenaamde misdaden aan te geven of die mensenrechten en andere activiteiten in Oeganda steunen.

Ons punt van zorg is dat dit een schending van de vrijheid van seksuele gerichtheid en van de vrijheid van meningsuiting zou betekenen en dat zijn mensenrechten: dit zijn niet alleen Europese waarden maar ook universele waarden.

Ook verwerpen wij de doodstraf in het algemeen en sluiten wij ons aan bij de bezorgdheid van de internationale gemeenschap over ngo's die hun activiteiten in Oeganda misschien zullen moeten beëindigen.

We sluiten ons derhalve aan bij president Obama en anderen in de internationale gemeenschap die Oeganda ertoe hebben opgeroepen dit wetsvoorstel niet goed te keuren en alle wetten die homoseksualiteit in Oeganda strafbaar stellen, te herzien.

Charles Tannock, *auteur*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, Oeganda is een zeer christelijk land waar traditionele waarden heersen. Zoals in veel andere Afrikaanse landen is homoseksualiteit illegaal in Oeganda. We moeten natuurlijk oppassen dat we onze vrijere en tolerantere waarden niet zomaar aan anderen opdringen, want dat is soms contraproductief.

Maar we moeten niet bang zijn ons tegen dit schandelijke wetsvoorstel uit te spreken, omdat deze draconische wetgeving duidelijk buiten alle proporties is. Deze wetgeving zou niet alleen zeer schadelijk zijn voor de veiligheid en vrijheid van homoseksuelen in Oeganda, maar zou ook wereldwijd het imago van Oeganda aantasten en het land in een paria veranderen.

Oeganda heeft de afgelopen twee decennia veel vooruitgang geboekt en kan, in bepaalde opzichten, worden gezien als een voorbeeld voor de ontwikkeling van Afrika. Waarom zouden de parlementariërs van Oeganda ervoor kiezen om al deze goodwill te verkwanselen? Waarom zouden ze een plaats willen innemen naast het meedogenloze Iran, waar regelmatig homoseksuelen in het openbaar worden geëxecuteerd?

Laten we hopen dat onze gezamenlijke verontwaardiging – in dit Parlement en in diverse andere parlementen over de hele wereld – over deze meedogenloze wetgeving de Oegandese president ervan kan overtuigen zijn veto erover uit te spreken.

Ulrike Lunacek, *auteur*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, over de inhoud van deze wet die nu voor behandeling in het Oegandese parlement ligt, hoef ik het niet meer te hebben. Dat is al door voorgaande sprekers gebeurd. Ik wil u in plaats daarvan een kort verhaal vertellen. Vier, vijf jaar geleden was ik in Kampala en kwam daar op een avond met een groep homoseksuelen en transseksuelen bijeen in een pizzarestaurant, waarvoor de eigenaar van het restaurant zijn toestemming had gegeven. Diezelfde avond had een minister gezegd dat voortaan op alle ontmoetingsplaatsen van homoseksuelen en transseksuelen razzia's zouden worden gehouden. Net als de Oegandese lesbiennes en homoseksuelen was ik die avond bang dat er wat zou gebeuren. Gelukkig gebeurde er niets, maar het was wel het begin van een groeiende homofobie in Oeganda. En nu dus dit wetsvoorstel, dat van homoseksualiteit niet alleen een misdrijf maakt – dat is het nu al – maar daarenboven een misdrijf waarop de doodstraf staat.

Tal van Afrikaanse staatshoofden hebben veel voor hun land gedaan – ook Museveni – maar om nu te zeggen dat homoseksualiteit niet thuishoort in Afrika is, is gewoon fout. Homoseksualiteit heeft altijd bestaan, in alle culturen en op alle continenten, en zal ook blijven bestaan, ongeacht de wetten die worden aangenomen. Ik ben blij dat het ons is gelukt hierover een gezamenlijke resolutie op te stellen die door bijna alle fracties wordt gesteund, omdat het belangrijk is dat we onze afkeuring van deze wetgeving tot uitdrukking brengen en de homoseksuelen en transseksuelen in Oeganda ondersteunen. We mogen niet zwijgend toekijken hoe ze aan haatwetten worden onderworpen.

Als Europese Unie hebben wij de plicht de mensenrechten overal in de wereld te verdedigen en ook de leden van het Oegandese Parlement eraan te herinneren dat onder meer volgens de Overeenkomst van Cotonou

menselijke waardigheid en mensenrechten voor iedereen gelden en ook door iedereen moeten worden verdedigd. Ik hoop dat de huidige versie van de resolutie in zijn geheel wordt aangenomen, omdat het belangrijk is dat organisaties die zich voor de rechten van homoseksuelen en transseksuelen inzetten, ook in Oeganda worden ondersteund, en ook door de Europese Unie.

Michèle Striffler, *auteur*. – (*FR*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, om de vraag te beantwoorden 'Waarom zou het Europees Parlement zich met deze zaak moeten bezighouden?' zou ik zeggen dat uit het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit dat aan het Oegandese Parlement is voorgelegd, een volstrekt gebrek aan respect voor fundamentele vrijheden blijkt en dat deze wet absoluut niet mag worden aangenomen.

Volgens de thans geldende Oegandese wetgeving geldt homoseksualiteit al als een misdaad. Ngo's hebben jarenlang de alarmklok geluid over het geweld dat tegen deze groepen wordt gepleegd. Feit is dat als de nieuwe wet in januari 2010 wordt aangenomen, dit de situatie zal verergeren en er op homoseksueel gedrag levenslange gevangenisstraf komt te staan, of de doodstraf bij homoseksuelen die seropositief zijn.

Deze wet zou ook een groot obstakel vormen in de strijd tegen aids. Er zijn andere wetten tegen homoseksuelen in Afrika, maar deze is uitzonderlijk omdat, zoals de heer Cashman heeft opgemerkt, burgers ermee worden gedwongen homoseksueel gedrag binnen 24 uur te melden. Als u de arts, ouder of docent bent van een homoseksueel, moet u hem of haar bij de politie aangeven, of er hangt u een gevangenisstraf boven het hoofd.

Verder criminaliseert deze wet het legitieme werk van non-gouvernementele organisaties, internationale donoren en humanitaire organisaties die ernaar streven mensenrechten te verdedigen en te propageren in Oeganda.

Zodra deze wet aan de regering werd voorgelegd, werd hij krachtig veroordeeld door verdedigers van mensenrechten overal ter wereld, door diverse staten, waaronder Frankrijk, de Verenigde Staten...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

en door de Europese commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking, de heer De Gucht. Oeganda moet zijn verplichtingen eerbiedigen, in overeenstemming met het internationale humanitaire recht en de Overeenkomst van Cotonou.

Mocht deze situatie zich voortzetten, dan moet de Europese Unie, met spoed stappen nemen tegen de Oegandese autoriteiten en overwegen haar houding ten opzichte van Oeganda te veranderen.

De Voorzitter. – Mevrouw Striffler, u had nog 12 seconden over. Als u iets langzamer had gelezen, hadden meer van uw collega's kunnen profiteren van een nog betere vertaling. Ik raad de leden die hun interventies voorlezen aan de tekst van tevoren aan de tolken te geven, aangezien dit helpt de kwaliteit van het tolken te verbeteren.

Filip Kaczmarek, *namens de PPE-Fractie*. – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, sommigen denken dat we ons hier niet mee moeten bezighouden omdat de bescherming van de rechten van homoseksuelen een ongerechtvaardigde uitbreiding van de mensenrechten zou zijn. Dit is een misverstand.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens erkent dat de mensenrechten ieder individu/persoon omvatten en dat niemand mag worden buitengesloten. Een verbod op discriminatie wegens seksuele geaardheid is niets nieuws. Het probleem is dat niet iedereen deze vorm van discriminatie wil erkennen als een schending van de mensenrechten.

In Oeganda en enkele andere Afrikaanse landen gaan stemmen op die zeggen dat onze interesse in dit onderwerp een uiting van neokolonialisme is, of dat we ons bemoeien met zaken die niet van belang zijn voor ons. Ook dit is een misverstand, want we spreken over algemene, universele rechten. Dit is niet slechts een bevlieging. We respecteren de onafhankelijkheid van Oeganda en andere landen, maar we kunnen niet onze mond blijven houden als er, in plaats van discriminatie te beperken, pogingen worden ondernomen om deze nog verder uit te breiden.

Kader Arif, namens de S&D-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het doet mij genoegen dat wij vandaag de gelegenheid hebben het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit te bespreken dat op 25 september aan het Oegandese parlement is voorgelegd.

In een tijd dat wij getuige zijn van een toenemend aantal schendingen van mensenrechten, meen ik dat het in het licht van deze vrijheidsbeperkende wet cruciaal is dat het Europees Parlement over de scheidslijnen van politieke gezindten heen kijkt en zich in staat toont deze wet in de krachtigste bewoordingen te veroordelen en het Oegandese parlement op te roepen de wet te verwerpen en zijn nationale wetgeving te herzien teneinde homoseksualiteit niet langer strafbaar te stellen.

Zoals de heer Cashman zojuist heeft aangegeven, hebben alle ngo's zich uitgesproken tegen de wet. Ze beschouwen deze bovendien als een ernstig obstakel in de strijd tegen aids. De Commissie, via commissaris De Gucht, en een ruime meerderheid van lidstaten – die zich hiermee aansluiten bij de verklaringen van president Obama – hebben dit initiatief reeds veroordeeld.

Ik roep daarom de Commissie op onze betrekkingen met Oeganda te herzien indien deze wet wordt aangenomen. Een land dat op dat moment niet alleen het internationale recht schendt, maar ook de grondbeginselen van de Overeenkomst van Cotonou, zou geen steun van de Europese Unie meer moeten krijgen.

Tot slot, dames en heren, wil ik erop wijzen dat iedereen het recht heeft op zijn of haar seksuele geaardheid, zonder angst voor gevangenneming of de dood. Dit beginsel staat niet ter discussie.

Raül Romeva i Rueda, namens de Verts/ALE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik was dit debat graag begonnen door iets te vertellen over de zaak Aminatou Haider. Om redenen die ons reeds bekend zijn, kan ik dat niet doen. De rechtenkwestie in Oeganda verdient evenwel ook onze aandacht en een en ander herinnert ons eraan dat we opnieuw genoodzaakt zijn een nieuwe tekst aan te nemen waarin homofobie wordt veroordeeld.

In het verleden hebben we verschillende resoluties inzake dat probleem aangenomen, bijvoorbeeld over de bescherming van minderheden en over antidiscriminatiebeleid. Vandaag moeten we de nieuwe tekst aan de reeds bestaande teksten toevoegen. Alleen al de poging van een Oegandees parlementslid om het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit in te dienen, vraagt om een politieke reactie.

Dit wetsvoorstel voorziet in bepalingen om degenen die voor homoseksueel of biseksueel doorgaan tot levenslange opsluiting of zelfs ter dood te veroordelen. Het wetsontwerp omvat ook een bepaling op basis waarvan eenieder, met inbegrip van heteroseksuele personen, die niet binnen 24 uur alle personen aangeeft waarvan hij weet dat zij lesbisch, homo-, bi- of transseksueel zijn, of die zich voor de rechten van de mens van dergelijke personen inzet, met drie jaar celstraf wordt bedreigd. Dat betekent dat ieder van ons om deze redenen ook zou kunnen worden berecht.

We moeten de Europese Unie en de internationale gemeenschap eraan herinneren dat seksuele geaardheid een kwestie is die tot het individueel recht op een privé-leven behoort, dat door de internationale mensenrechtenwetgeving gewaarborgd wordt, die bepaalt dat gelijkheid en afwezigheid van discriminatie aanmoediging verdienen en de vrijheid van meningsuiting gewaarborgd moet zijn. We vragen internationale donorinstanties, zowel gouvernementele als non-gouvernementele, hun werkzaamheden op bepaalde vlakken stop te zetten, mocht het voorstel wet worden.

Ik verwerp met kracht alle pogingen om de doodstraf in te voeren. Als de Oegandese autoriteiten niet aan deze verzoeken tegemoetkomt, moeten we de Raad en de Commissie vragen om hun betrekkingen met Oeganda te herzien, mocht het voorstel wet worden en mochten er zich schendingen van de internationale mensenrechtenwetgeving voordoen. Om deze reden herinner ik de Oegandese regering aan haar verplichtingen volgens het internationaal recht en de Overeenkomst van Cotonou, die eerbied voor de universele rechten van de mens eisen.

Ana Gomes (S&D). – (*PT*) Europa moet in deze kwestie interveniëren, en wel met alle instrumenten die ons ter beschikking staan, vooral binnen de context van de Overeenkomst van Cotonou. We moeten de onmiddellijke intrekking van dit draconisch wetsvoorstel eisen en duidelijk maken dat weigering gevolgen zal hebben voor de economische en politieke samenwerking met Oeganda.

Toen ik hoorde over de inhoud van dit wetsvoorstel en berichten vernam over het trieste lot van homoseksuelen in Oeganda, Soedan, Iran en Nigeria – om maar een paar voorbeelden te noemen – drong het tot me door dat homofobie helaas nog altijd stevig verankerd is in een groot aantal culturen, en dat deze landen hun verplichtingen op het gebied van de mensenrechten op flagrante wijze schenden. De rol die Amerikaanse extreemrechtse christelijke evangelisten bij het financieren van een hele reeks van dit soort initiatieven in Afrika spelen is ronduit schokkend.

Europa en de Europese instellingen dienen ter plaatse, in de betrokken landen, al het mogelijke te ondernemen om de nefaste en duistere invloed van deze agenten van de intolerantie – die op het punt staan een nieuwe golf haatdelicten in Afrika op gang te brengen – te neutraliseren en tegen te gaan.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik ben verheugd over het feit dat de leden van de verschillende fracties die het woord hebben genomen over dit Oegandese wetsvoorstel, dat tot een zekere verontwaardiging onder ons heeft geleid, met gelijke stem hebben gesproken. Volgens mij toont dit de unanimiteit van dit Parlement. Ik heb dan ook alleen het woord gevraagd om mij hierbij aan te sluiten. Zo zal ik er straks ook over stemmen.

Ik deel de woorden van Michael Cashman en die van de rapporteurs en de woordvoerders van de verschillende fracties, omdat de strijd tegen intolerantie, tegen discriminatie, en in dit geval ook tegen homofobie en tegen de doodstraf van ons vereist dat we zeer streng zijn en de Commissie en de Raad verzoeken dat ook te zijn. We moeten standvastig optreden, totdat wij erin slagen dat deze onrechtvaardige wet, die Oeganda terug zou voeren naar het koloniale tijdperk, wordt ingetrokken.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Ik wil mijn ontsteltenis uitspreken over deze wet die wij vandaag bespreken. In Europa kunnen wij uiteraard niet accepteren dat iemand gestraft wordt voor zijn seksuele geaardheid en voor het niet geven van informatie over die geaardheid.

Ik wil ook benadrukken dat onze discussie plaatsvindt tegen de achtergrond van de bespreking van de tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou. Oeganda is partij bij deze Overeenkomst, waarin zeer duidelijk staat vastgelegd dat de mensenrechten moeten worden geëerbiedigd. Afgelopen maandag heb ik in de Commissie ontwikkelingssamenwerking voor een verslag van mevrouw Jolie gestemd betreffende de Overeenkomst van Cotonou.

Ik ben van mening dat het debat van vandaag, hoewel het ook eerder vorige maand had kunnen plaatsvinden, ons in de positie plaatst waarin we de gebeurtenissen in Oeganda uiteraard alleen maar kunnen afkeuren.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er naar aanleiding van dit debat op wijzen dat in mei aanstaande in Kampala, Oeganda, een herzieningsconferentie over het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof plaatsvindt. Het is nu namelijk tien jaar geleden dat dit belangrijke tribunaal werd opgericht en ik hoop dat de Oegandese regering haar eigen wetgeving van alle kanten bestudeert om te waarborgen dat deze in overeenstemming is met internationale verdragen en het beginsel van non-discriminatie.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie maakt zich ernstig zorgen over het wetsvoorstel tegen homoseksualiteit dat onlangs in het Oegandese parlement is behandeld. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, zullen de mensenrechten, waar de Commissie veel belang aan hecht, ernstig in het geding komen.

De Commissie is van mening dat het strafbaar stellen van homoseksualiteit, zoals voorzien in het wetsvoorstel, in strijd is met de mensenrechtenverdragen van de VN. Oeganda heeft deze verdragen geratificeerd. Het is dus wettelijk verplicht om deze, zonder onderscheid of discriminatie, te eerbiedigen. Binnenlandse wetgeving moet verenigbaar zijn met de internationale verplichtingen inzake de mensenrechten. Het wetsvoorstel zou ook in strijd zijn met de door de EU gesteunde VN-verklaring over seksuele geaardheid en genderidentiteit van 18 december 2008 betreffende de legalisering van homoseksualiteit.

Commissaris De Gucht heeft deze bezorgdheden afgelopen november persoonlijk geuit in een brief aan president Museveni. Hij benadrukte dat eerbiediging van de mensenrechten een zaak van het grootste belang is voor de Commissie en het Europees Parlement. Hij sprak tegenover de president evenwel het vertrouwen uit dat dergelijke retrogressieve wetgeving onder zijn leiding niet zal worden toegestaan.

Het voorzitterschap en de missiehoofden in Oeganda hebben de kwestie ook meermalen aan de orde gesteld bij de Oegandese regering, tijdens bijeenkomsten met de minister-president en de minister van Justitie, tijdens bijeenkomsten op grond van artikel 8 en bij de Oegandese mensenrechtencommissie. In zijn laatste demarche op 3 december hebben het EU-voorzitterschap en de plaatselijke trojka een ontmoeting gehad met de fungerend minister van Buitenlandse Zaken, waarbij ze opnieuw hun grote bezorgdheid hebben geuit, hun steun voor de fundamentele vrijheden hebben bevestigd en Oeganda hebben herinnerd aan zijn internationale verplichtingen. De minister heeft nota genomen van de standpunten van de EU en toegezegd deze persoonlijk te zullen overbrengen aan het kabinet en het parlement zodat ze een weloverwogen besluit kunnen nemen maar gaf aan dat het tijd kost om traditionele waarden en culturele tradities te veranderen en voerde aan dat

er bewijs is van georganiseerde campagnes waarbij misbruik wordt gemaakt van arme mensen die worden geronseld om homoseksuele daden te verrichten.

De Commissie hoopt dat, in de geest van het lopende partnerschap EU-Oeganda, deze demarches, samen met die van anderen, zullen leiden tot een herziening van de voorgestelde wetgeving, zodat deze verenigbaar is met internationale beginselen van non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

12.2. Azerbeidzjan: vrijheid van meningsuiting

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over zeven ontwerpresoluties over de vrijheid van meningsuiting in Azerbeidzjan.

Fiorello Provera, *auteur*. – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Europa is begonnen aan een interessant oostelijk partnerschapsproject, dat steun en bemoedigende medewerking heeft gekregen van zes landen: Armenië, Wit-Rusland, Georgië, Moldavië, Oekraïne en Azerbeidzjan.

Deze onderneming verbetert de betrekkingen tussen de Europese Unie en deze landen en kan leiden tot de democratische en economische ontwikkeling van het gebied, die echter per land verschilt, afhankelijk van de geschiedenis ervan. Deze intelligente politieke strategie in aanmerking genomen, vind ik het ongepast om dit spoeddebat te houden over twee jonge bloggers die zijn veroordeeld na gebeurtenissen die nog in onderzoek zijn, terwijl we echt tragische situaties over het hoofd zien zoals de recente afslachting van 57 mensen die bijeen waren gekomen om een kandidaat bij de presidentsverkiezingen op de Filipijnen te steunen.

Alle parlementaire fracties, behalve de onze, steunen een ontwerpresolutie over Azerbeidzjan die een harde toon aanslaat en uit de pas loopt met de partnerschapsinitiatieven die wij hebben ontplooid. Ik ben ervan overtuigd dat de uitgesproken mening in de vandaag in stemming gebrachte resolutie niet alleen kan resulteren in een koelere houding van de Azerbeidzjaanse regering ten opzichte van Europa, maar ook een contraproductief effect kan hebben op de zaak van deze twee jonge mensen, in die zin dat deze resolutie de verlening van gratie in gevaar zou kunnen brengen.

In dit opzicht herinner ik u aan het gisteren tijdens de plenaire vergadering genomen besluit om een resolutie over de zaak Aminatou Haider te verwerpen opdat de lopende diplomatieke onderhandelingen niet in gevaar worden gebracht. Ik vind het bovendien tegenstrijdig dat er in een en dezelfde vergadering twee resoluties in stemming worden gebracht, de ene over Wit-Rusland en de andere over Azerbeidzjan, die heel verschillend zijn van toon terwijl beide landen deelnemen aan hetzelfde oostelijk partnerschap.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *auteur*. – (*PL*) Terwijl Europa op 11 november dit jaar het einde van de Eerste Wereldoorlog herdacht, werd in Azerbeidzjan aan een aantal journalisten meerdere jaren gevangenisstraf opgelegd, omdat ze de moed hadden gehad te schrijven over de wijdverspreide corruptie en werkeloosheid in het land. De journalisten werd officieel de verspreiding van relschopperij en terrorisme ten laste gelegd.

In de door Freedom House gepubliceerde ranglijst heeft Azerbeidzjan de status "niet vrij" gekregen. Verslaggevers Zonder Grenzen zegt dat Azerbeidzjan, van de 175 landen die zijn onderzocht met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting, op plaats 146 staat. Er komen ook verontrustende signalen van door de Economist Intelligence Unit uitgevoerde onderzoeken, waarin de positie van Azerbeidzjan ten aanzien van de kwestie van politieke vrijheden is onderzocht. In deze context is het niet verbazingwekkend dat de autoriteiten in Azerbeidzjan afgelopen jaar hebben geweigerd buitenlandse media, zoals de BBC en Radio Free Europe, vergunningen te verlenen.

Ik denk dat voor de Europese Unie de tijd is aangebroken om haar houding tegenover Azerbeidzjan te herzien en, profiterend van de deelname van Bakoe in het Europese nabuurschaps- en partnerschapsbeleid, meer druk uit te oefenen op de autoriteiten daar. Daarnaast zou ik graag mijn steun willen betuigen aan de oproep van mijn fractie voor de onvoorwaardelijke vrijlating van de gevangen journalisten en voor een gepaste herziening van de wetgeving in Azerbeidzjan.

Marietje Schaake, *auteur*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, Azerbeidzjan heeft een aantal partnerschappen met de EU ondertekend. Het neemt actief deel aan het nabuurschapsbeleid en het oostelijk partnerschap. Dit

heeft niet alleen betrekking op handel; Azerbeidzjan moet ook de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat eerbiedigen. Met het huidige regime komt dit alles echter ernstig in gevaar.

Vandaag benadrukken we de zaak Emin Milli en Adnan Hajizade. Hieruit blijkt dat de vrije media, de vrijheid van meningsuiting en het maatschappelijk middenveld onder zware druk zijn komen te staan en dat gaat veel verder dan de zaak van de twee bloggers, zoals ze zijn aangeduid. Ze hadden inderdaad gebruikgemaakt van nieuwe media zoals Facebook en Twitter in het kader van hun werkzaamheden voor hun jeugdorganisatie, maar het punt is dat we niet eens weten waarom ze gevangen zitten, aangezien er tijdens de rechtszaak geen bewijs ter verdediging van hun zaak werd toegelaten en de rechtszaak niet voldeed aan de internationale normen – en alles weg had van een schijnproces.

Als we er niet van op aan kunnen dat de Azerbeidzjaanse regering zich door middel van de diverse overeenkomsten die ze zelf met de EU heeft gesloten, houdt aan haar belofte om de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat te eerbiedigen, kan Europa Azerbeidzjan absoluut niet als geloofwaardige partner beschouwen. En datzelfde geldt voor de handelsrelaties.

Door middel van deze resolutie dringen we er bij de Azerbeidzjaanse regering op aan dat ze haar eigen beloften nakomt en haar legitimiteit binnen de internationale gemeenschap vergroot door respect te hebben voor haar eigen burgers en door haar burgers democratische rechten en mensenrechten toe te kennen en de rechtsstaat te eerbiedigen.

Gisteren hebben we in dit Parlement van het Europese volk de Sacharovprijs uitgereikt en waren we getuige van een zeer indrukwekkende toespraak van de laureaat, de heer Kovalev, die zei dat vrijheid van denken het enige wapen is tegen angst en dat vrijheid van denken alleen tot uiting komt als de vrijheid van meningsuiting werkelijk gewaarborgd is en als we luisteren naar de mensen die oppositie bieden aan hun regering, en dat moeten wij, als Europeanen, waarborgen door middel van samenwerking met Azerbeidzjan op alle terreinen.

Ulrike Lunacek, *auteur*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, de vorige spreker heeft al enkele punten van deze resolutie genoemd. Aanleiding voor deze resolutie is onder meer een voorval in juli 2009 waarbij twee jeugdige bloggers, Emin Milli en Adnan Hajizade, werden gearresteerd toen ze aangifte deden van een overval op hen in een restaurant.

Het proces dat tegen hen werd aangespannen, was volgens alle internationale waarnemers, waaronder Amnesty International, allesbehalve eerlijk. Zo werd bijvoorbeeld niet de videofilm getoond die in het restaurant was opgenomen en waarop duidelijk te zien was wie door wie werd aangevallen en dat de aanvallers niet de twee bloggers waren.

Het is dus duidelijk dat het vonnis niet aan de criteria van een rechtsstaat voldoet. Ik hoop zeer dat deze film in het tweede proces – als dat er al komt – in zijn geheel wordt getoond.

Ik ben blij dat we erin zijn geslaagd een resolutie op te stellen waarin bijna alle fracties zich kunnen vinden. Ik betreur dat de fractie van afgevaardigde Provera daar niet bij hoort, omdat die meent dat de zaak vanzelf wel wordt opgelost en dat de diplomatieke wegen bewandeld moeten worden.

Mijnheer Provera, ik geloof dat het Parlement zich in dezen duidelijk moet uitspreken, temeer omdat we een samenwerkingsverband met het Azerbeidzjaanse parlement hebben. Mensenrechten vormen een fundamentele kwestie. Afgevaardigde Schaake verwees gisteren naar de Sacharovprijs. We moeten ons uitspreken voor vrijheid van geest in alle delen van de wereld en het is belangrijk dat die vrijheid wordt verdedigd.

President Aliyev heeft zelf vaak gezegd hoe belangrijk de rechten van iedere journalist zijn en dat die rechten door de staat moeten worden verdedigd. Het is onze taak om de president en het parlement van Azerbeidzjan daaraan te herinneren. Ik hoop zeer dat er in de toekomst opnieuw een resolutie komt over samenwerking tussen het parlement van Azerbeidzjan en het Europees Parlement, wat helaas twee weken geleden niet is gelukt.

Joe Higgins, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik verwelkom de aandacht die er is voor de gruwelijke en constante schendingen van de mensenrechten in Azerbeidzjan: er is geen vrijheid voor de media, tientallen journalisten zijn gevangengezet, een aantal van hen wordt geslagen en de afgelopen jaren zijn er zelfs enkele vermoord. Maar we moeten ons afvragen waarom het regime van de heer Aliyev een dergelijk gruwelijk beleid van onderdrukking toepast. Dit gebeurt natuurlijk om de enorme corruptie waar het regime in dat land zich schuldig aan maakt, te verhullen. De heersende elite heeft zichzelf op ongelofelijke wijze verrijkt, vooral in de olie- en gasindustrie, terwijl 90 procent van de bevolking van Azerbeidzjan in grote armoede leeft en geen enkel voordeel geniet van de natuurlijke hulpbronnen van het land.

Zoals gewoonlijk stellen westerse regeringen en multinationals zich in dezen zeer hypocriet op. Ze laten zich gewoon in met het regime ter bevordering van de handel en de ondernemingen maken gigantisch veel winst met de exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen die eigenlijk toebehoren aan het volk van Azerbeidzjan. We zouden aan westerse regeringen moeten vragen waarom ze niet eisen dat de oliebron wordt aangewend om het leven van de bevolking te verbeteren, in plaats van dit regime te steunen.

De leden van het Europees Parlement zijn, heel terecht, hard in het veroordelen van de schending van het recht op een afwijkende mening en het recht om vrij te demonstreren in Azerbeidzjan en ik kan deze gelegenheid niet laten passeren om ook de schandelijke wijze waarop de Deense politie in Kopenhagen de afgelopen dagen de protesten de kop heeft ingedrukt, te veroordelen. Er zijn zo'n duizend vreedzame betogers gearresteerd, in de boeien geslagen en urenlang in de kou aan hun lot overgelaten.

Toen ik protesteerde en de vrijlating eiste van enkele collega's van het CWI, vertelde de politie me zelf dat het ging om preventieve arrestaties, preventieve hechtenis. Wat voor Azerbeidzjan geldt, zou zeker voor een lidstaat van de Europese Unie moeten gelden.

Ryszard Antoni Legutko, *auteur*. – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, in Azerbeidzjan zijn twee personen wegens relatief milde en zorgvuldig geuite kritiek op de regering gevangen gezet en zijn aan beiden zware straffen toegekend. Wat houdt dit in?

Ten eerste, dat het land geen goede wettelijke instanties heeft, en het lijkt er niet op dat dergelijke instanties van de grond zullen komen. Ten tweede, dat Azerbeidzjan gekenmerkt wordt door een autoritair systeem dat steeds meer vlakken van het politieke leven in zijn macht krijgt. Iedere concessie wordt afgestraft. Wat kunnen we doen in deze situatie?

We moeten vanzelfsprekend ingrijpen in elk specifiek geval van schending van het rechtssysteem, zoals we nu doen in dit debat. Dergelijke interventies zijn vaak succesvol gebleken. Het is beduidend moeilijker om veranderingen van institutionele aard tot stand te brengen. Tot op heden zijn de inspanningen van de EU op dit gebied niet bevredigend geweest, ten dele omdat we ons nog altijd vergevingsgezind opstellen ten aanzien van bepaalde tirannen, terwijl we ongenadige kritiek uiten op andere. Vertegenwoordigers van Memorial hebben hier in dit Huis meermalen op gewezen.

Daarnaast ervaren we problemen omdat het proces van het loskomen van een autoritair regime zeer ingewikkeld, zwaar en langdurig is. Alhoewel het een zeer pessimistische conclusie is, wil ik afsluiten met deze gedachte: ondanks alles moeten we doorgaan met onze inspanningen en consequent druk blijven uitoefenen.

Tunne Kelam, *auteur*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, begin dit jaar heeft de Europese Unie een verklaring afgelegd over vrijheid en de media in Azerbeidzjan. Ik betreur het feit dat er geen reactie is gekomen nadat we tijdens de periodieke bijeenkomst met Azerbeidzjaanse parlementsleden onze bezorgdheid over de vrijheid van de media hadden uitgesproken. Het Europees Parlement moet derhalve stelling nemen in deze kwestie. Dit wordt overigens de laatste resolutie die we in 2009 aannemen.

De voornaamste zorg van de PPE-Fractie, en ik ben blij dat deze zorg door alle geledingen wordt gedeeld, is de verslechtering van de vrijheid van de media in dat land. De wijdverspreide praktijk van intimidatie, vervolging en veroordeling van journalisten van de oppositie is onrustbarend. We vragen de Azerbeidzjaanse autoriteiten om de journalisten zonder verder uitstel uit de gevangenis vrij te laten. Dat geldt ook voor de twee jonge bloggers.

Het tweede probleem is een besluit dat de Azerbeidzjaanse autoriteiten onlangs hebben genomen om de zendvergunningen op FM-frequenties van verschillende internationale radiozenders zoals Radio Free Europe, Voice of America, BBC World Service en andere in te trekken, waardoor luisteraars in dit land waardevolle en onafhankelijke informatiebronnen wordt ontnomen. Ik verzoek mijn collega's om in te stemmen met een mondeling amendement op paragraaf 7 van de resolutie: namelijk dat we niet alleen aangeven de situatie te betreuren, maar dat we er ook bij de Azerbeidzjaanse regering op aandringen dat ze haar besluit terugdraait en de zendvergunningen op FM-frequenties voor de genoemde radiozenders verlengt.

Variatie, vrijheid en onafhankelijkheid van informatie zijn van groot belang voor een gezonde civiele maatschappij, zoals Sergei Kovalev gisteren in dit Parlement zei. Dit geldt zonder meer ook voor de betrekkingen tussen de EU en Azerbeidzjan.

Laima Liucija Andrikienė, namens de PPE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Azerbeidzjan is een belangrijke partner van de Europese Unie. Het is zeker een essentiële partner in het kader van de inspanningen om de Europese energiezekerheid veilig te stellen.

Maar niet alles draait om olie en gas, hoe belangrijk ze ook zijn. Azerbeidzjan heeft toegezegd zich te zullen inzetten voor een democratische en pluralistische maatschappij, zoals vastgelegd in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst en het oostelijk partnerschapsbeleid, waaraan Azerbeidzjan volledig wil deelnemen. De stappen in de goede richting die president Aliyev heeft genomen, bijvoorbeeld de vrijlating van 119 gevangenen, waaronder vijf journalisten, eind 2007, moeten we toejuichen.

De situatie rond de vrijheid van de media wordt echter alleen maar slechter. Er zijn een aantal gevallen die deze bewering ondersteunen, zoals de situatie van bloggers, de zendvergunningen van de BBC, Radio Free Europe, enzovoorts. We moeten er niet voor terugschrikken om Azerbeidzjan eraan te herinneren dat mensen het recht hebben om voor hun mening uit te komen, zelfs als het kritische opvattingen over hun regering betreft. Dat is het basisbeginsel van een democratische maatschappij en een democratisch Azerbeidzjan moet een even belangrijk doel zijn als ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken.)

Vilija Blinkevičiūtė, *namens de S&D-Fractie*. – (*LT*) Vrijheid van meningsuiting is een fundamenteel mensenrecht en vormt de hoeksteen voor democratie. Azerbeidzjan heeft het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens ondertekend en heeft beloofd de bepalingen van artikel 10 van dit Verdrag, dat over vrijheid van meningsuiting en informatie gaat, na te leven. In dit artikel wordt bepaald dat iedere persoon het recht heeft om vrijuit zijn mening te geven, informatie te ontvangen en te delen, zonder enige belemmering van bestuurlijke instanties. Azerbeidzjan heeft ook toegezegd mensenrechten niet te schenden, geen inbreuk te maken op individuele vrijheden en de beginselen van democratie in het land te waarborgen door deel te nemen aan de invoering van het Europees nabuurschapsbeleid en het oostelijk partnerschapsinitiatief. Recentelijk is het recht op de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging echter steeds meer onder vuur komen te liggen en worden media-activiteiten beperkt. Er is toenemend geweld tegen journalisten en activisten van maatschappelijke organisaties. Ik wil Azerbeidzjan dringend verzoeken om gehoor te geven aan de voorstellen en de aansporing van het Europees Parlement om het systeem voor de bescherming van de mensenrechten te verbeteren en de mediavrijheden te respecteren.

Ryszard Czarnecki, *namens de ECR-Fractie.* – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, Azerbeidzjan is opnieuw een agendapunt van het Europees Parlement. We hebben over Azerbeidzjan gesproken tijdens de laatste zittingsperiode, toen we drie resoluties hebben aangenomen, waaronder één over mediavrijheid in Azerbeidzjan. We hebben tevens gesproken over de zuidelijke Kaukasus, waarbij Azerbeidzjan opnieuw aan de orde kwam.

We zijn geïnteresseerd in Azerbeidzjan en staan zeer welwillend tegenover dit land. Het probeert stap voor stap zijn weg te vinden, en beweegt zich steeds meer in de richting van de westerse wereld, in plaats van naar het oosten. Hiervoor moeten we waardering hebben. Ik denk dat we met veel welwillendheid naar Azerbeidzjan en de autoriteiten daar kijken. Die welwillende houding moet ons echter niet beletten te spreken over zaken die ons niet bevallen. Vanzelfsprekend is een situatie waarin twee bloggers gevangen zitten omdat ze hun mening uiten over de autoriteiten iets wat niet zou mogen plaatsvinden.

We moeten de pro-Europese tendensen van de Azerbeidzjaanse autoriteiten steunen, aangezien er in dit land voortdurend een politieke discussie aan de gang is over de vraag of ze meer toenadering moeten zoeken tot de Europese Unie of tot Rusland. Als we dit doen, moeten we tevens ondersteuning bieden aan alle landen die dichter bij de westerse wereld willen staan. Echter, als we hen ondersteuning bieden, moeten we ook de waarden die ten grondslag liggen aan die wereld aan de orde stellen; mediavrijheid en de vrijheid van meningsuiting zijn fundamentele waarden, en hierover moeten we geen twijfel laten bestaan.

Azerbeidzjan bevindt zich zeker niet in een gemakkelijke positie, want Rusland probeert zijn politieke en economische invloed in een steeds groter gebied te herwinnen. Maar terwijl we de Azerbeidzjaanse autoriteiten hulp bieden om zich meer in de richting van de EU te bewegen, moeten we ook vrijuit spreken over de gebreken van het land.

Jaroslav Paška, *namens de EFD-Fractie.* – (*SK*) Vrijheid van meningsuiting is een zeer belangrijk aspect van een democratische samenleving. Het is daarom zinvol dat de EU zeer nauwlettend iedere actie volgt die bedoeld is om mensen te intimideren die openlijk kritiek uiten op de misstappen van bestuurlijke ambtenaren.

Vanuit dit perspectief heb ik begrip voor de uiting van twijfel van het Europees Parlement aan het adres van het Azerbeidzjaanse bureau, waarbij bezorgdheid werd geuit over de resultaten van een politieonderzoek naar jongeren die satirische verwijzingen maken naar zichtbare tekortkomingen in het politieke leven in dat land. Ik vind ook dat we de overduidelijk ongunstige signalen die uit Azerbeidzjan komen niet kunnen negeren en ik trek de kritieken van het politiek middenveld in Azerbeidzjan niet in twijfel, maar ik heb ook het gevoel dat er geen duidelijke kritiek vanuit het Europees Parlement heeft geklonken op de huidige gebeurtenissen in de Filippijnen, waar 57 politieke gevangenen zijn vermoord. Ik vind dat we alle vraagstukken die de democratie op haar grondvesten doen schudden, moeten aanpakken.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, na de eerste verkiezingen voor het Europees Parlement, in 1979, had ik de eer om als medewerker van Otto von Habsburg, die nu ernstig ziek is, bij te dragen aan het opbouwen van de mensenrechtentraditie van het Europees Parlement, waaronder begrepen de spoeddebatten die op donderdagmiddag worden gehouden. In 1994 werd ik zelf tot lid van het Europees Parlement verkozen en had de eer om samen met afgevaardigde Schulz en enkele anderen deze traditie verder uit te werken, een traditie waar we terecht trots op zijn. Daarom was ik geschokt toen zo-even afgevaardigde Provera onder verwijzing naar de heer Schulz, die dat niet verdient, zei dat we ons van deze zaak afzijdig moesten houden en het dreigement van het regime van Azerbeidzjan aan de burgerrechtenactivisten feitelijk herhaalde toen hij opmerkte dat ze er de gevolgen van zouden ondervinden.

De mensenrechtenprijs is vandaag al genoemd. Ik kan me goed herinneren dat toen we hier onze steun betuigden aan Andrei Sacharov, Vytautas Landsbergis en andere burgerrechtenactivisten, ook gezegd werd dat we ons daar niet in moesten mengen, dat het langs diplomatieke weg zou worden opgelost en de betrokkenheid van het Parlement alleen maar schaadde. Nu weten we dat het juist voor die mensen van doorslaggevend belang was dat het Parlement hun zaak luid en duidelijk verdedigde. Vandaar mijn oproep aan u, collega Schulz, en aan de overige afgevaardigden, om deze traditie van onafhankelijkheid die we op donderdagmiddag volgen, voort te zetten, en het verzoek aan de fractievoorzitters ons de nodige vrijheid te geven om die traditie in ere te houden.

Dit heeft niets te maken met partijpolitiek. In de laatste zitting zei een afgevaardigde dat we niet over China konden praten omdat spoedig een ontmoeting met dat land zou plaatsvinden. Vandaag is het weer een ander onderwerp: de Westelijke Sahara. Misschien is dit in een enkel geval te rechtvaardigen. Maar ik maak me ernstig zorgen over ons mensenrechtenwerk. Juist de zaak Azerbeidzjan laat zien hoe belangrijk het is om op dit punt onderscheid te maken. Dat land was een satellietstaat van de Sovjet-Unie. Er werd ten dienste van de Sovjet-Unie een monocultuur gecreëerd. Het land werd verwoest en was aan een meedogenloos regime overgeleverd. Tegenwoordig doorloopt het een moeizaam democratiseringsproces en heeft het zich als lid van de Raad van Europa aan de mensenrechten verbonden. We moeten het helpen om op deze weg door te gaan.

(Applaus)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Ik ben het eens met de heer Posselt. Tegelijkertijd roep ik de Azerbeidzjaanse regering op om het recht op vrijheid van meningsuiting van iedere burger te respecteren en onmiddellijk de aanklacht tegen de twee jonge mannen, die beschuldigd zijn op basis van valse bewijzen, in te trekken, zoals mevrouw Lunacek eerder heeft gezegd. Ik ben van mening dat er snel actie ondernomen moet worden, aangezien de persvrijheid in dit land sterk is verminderd, hetgeen ook wordt aangegeven door de laatste rapporten van de Raad van Europa en de OVSE.

Ik ben ook van mening dat de Azerbeidzjaanse regering snel deze stap moet zetten, omdat zij haar verplichtingen moet respecteren die voortvloeien uit het Europese nabuurschapsbeleid en het oostelijk partnerschap.

Tot slot wil ik aangeven dat ik ook geschokt was door de gebeurtenissen vandaag met betrekking tot mevrouw Haider, te meer omdat haar situatie vermeden kon worden door goede samenwerking tussen de Marokkaanse en Spaanse autoriteiten.

Naar mijn mening had een resolutie van onze kant geen kwaad, maar juist veel goed gedaan.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag citeren uit artikel 47 van de grondwet van Azerbeidzjan: "Eenieder heeft vrijheid van meningsuiting". Helaas zijn dit loze woorden, want de grondwet wordt niet gerespecteerd.

Ik ben gedurende meer dan vijf jaar lid geweest van de parlementaire samenwerkingscommissies voor de zuidelijke Kaukasus van de EU. Ik bezocht Azerbeidzjan tijdens elke gezamenlijke parlementszitting. In een van de documenten staat een stuk over de schending van de beginselen van de vrijheid van meningsuiting, en over hoe journalisten en uitgevers, vaak op grond van verzonnen beschuldigingen, in de gevangenis belanden en geen medische hulp krijgen als ze ziek zijn. Ons is een geval van een journalist bekend die is overleden omdat hij geen medische hulp kreeg.

Ik kreeg de kans om een bezoek te brengen aan Azerbeidzjaanse gevangenissen. De maatstaven die daar worden gehanteerd verschillen zeer van die welke wij in Europa gewend zijn. Het is derhalve zinvol dat we blijven vermelden dat de in de grondwet opgenomen beginselen in Azerbeidzjan in acht moeten worden genomen.

Paweł Samecki, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Azerbeidzjan is belangrijk voor de Europese Unie als energieproducent en doorgangsland en ook vanwege zijn bijdrage aan de regionale stabiliteit in de zuidelijke Kaukasus. Azerbeidzjan is een van de zes partnerlanden van het oostelijk partnerschap en we hechten groot belang aan het eerbiedigen van de gemeenschappelijke waarden die ten grondslag liggen aan deze relatie.

Tien jaar geleden is er een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Azerbeidzjan heeft echter aangegeven dat het de betrekkingen met de Europese Unie wil aanhalen door deze overeenkomst te vervangen door een associatieovereenkomst.

Naar aanleiding van het besluit van de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU in september om een aanvang te maken met de voorbereidingen op het afsluiten van dergelijke overeenkomsten met de landen van de zuidelijke Kaukasus, zijn er momenteel besprekingen gaande over de onderhandelingsrichtlijnen, onder andere voor Azerbeidzjan.

Overeenkomstig het besluit van de Raad geldt voor alle landen van de zuidelijke Kaukasus dat de onderhandelingen uitsluitend in gang worden gezet als er voldoende vooruitgang wordt geboekt ten aanzien van de politieke voorwaarden waaraan moet worden voldaan, namelijk eerbiediging van de rechtsstaat, de mensenrechten en de beginselen van de markteconomie, alsook duurzame ontwikkeling en goed bestuur.

Elk jaar stellen we een diepgaand en evenwichtig beoordelingsverslag op waarin we een beschrijving geven van de vorderingen die ieder partnerland heeft geboekt bij de tenuitvoerlegging van zijn actieplannen in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid. We zijn zojuist begonnen met het voorbereidende werk voor het verslag over 2009.

Ik wil niet vooruitlopen op ons verslag maar ik heb een paar opmerkingen, met name over de situatie met betrekking tot de fundamentele vrijheden en mensenrechten. In ons verslag over 2008 stelden we dat Azerbeidzjan behoorlijke vorderingen heeft gemaakt op het gebied van de economische ontwikkeling maar nog steeds een slechte staat van dienst heeft op het gebied van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, de democratie en de rechtsstaat.

Sindsdien hebben er helaas enkele negatieve ontwikkelingen plaatsgevonden, waaronder wijzigingen in de grondwet, het afschaffen van de beperkingen van het mandaat van het staatshoofd en de opsluiting en de daaropvolgende veroordeling van twee bloggers.

Andere negatieve ontwikkelingen zijn de voortdurende vervolging van mensenrechtenactivisten, oppositieactivisten en journalisten en een verdere verslechtering van de mediavrijheid.

De Europese Unie heeft deze kwesties in haar diverse contacten op alle niveaus bij de autoriteiten aan de orde gesteld en zal dat blijven doen. Tegelijkertijd is de Commissie bezig een breed scala van instrumenten te mobiliseren om Azerbeidzjan te helpen de uitdagingen van een nieuwe overeenkomst het hoofd te bieden.

We bieden steun in het kader van het ENPI-instrument. We bieden gerichte steun op grond van het alomvattende programma voor institutionele opbouw. Hierin zullen belangrijke elementen zitten met betrekking tot de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

Azerbeidzjan zal ook profiteren van de steun in het kader van het Europees initiatief voor democratie en mensenrechten.

Tot slot stellen we voor op basis van de bestaande partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst een subcommissie op te zetten die zich zal richten op recht, vrijheid en veiligheid en op de mensenrechten en

de democratie. Deze subcommissie kan als een belangrijk aanvullend forum dienen om onze boodschap over te brengen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

13. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde is de stemming.

13.1. Oeganda: wetsvoorstel tegen homoseksualiteit (stemming)

13.2. Azerbeidzjan: vrijheid van meningsuiting (stemming)

Vóór de stemming over paragraaf 7

Laima Liucija Andrikienė, namens de PPE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, namens de PPE-Fractie stel ik het volgende mondelinge amendement op paragraaf 7 voor: de woorden "betreurt het besluit van de Azerbeidzjaanse autoriteiten om de zendvergunningen op FM-frequenties voor een aantal internationale omroepen, zoals BBC World Service, Voice of America en Radio Free Europe/Radio Liberty, niet te verlengen" moeten worden vervangen door de woorden "dringt er bij de Azerbeidzjaanse autoriteiten op aan om de zendvergunningen op FM-frequenties voor een aantal internationale omroepen, zoals BBC World Service, Voice of America en Radio Free Europe/Radio Liberty, te verlengen".

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

- 14. Rectificaties stemgedrag/Voorgenomen stemgedrag: zie notulen
- 15. Verzoek om opheffing van de immuniteit: zie notulen
- 16. Onderzoek geloofsbrieven: zie notulen
- 17. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen
- 18. Uitvoeringsmaatregelen (artikel 88 van het Reglement): zie notulen
- 19. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen
- 20. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 123 van het Reglement): zie notulen
- 21. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen
- 22. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen
- 23. Onderbreking van de zitting

De Voorzitter. – Dames en heren, wij zijn aan het einde gekomen van de laatste vergadering van dit jaar. Het verheugt mij dat de nieuwe afgevaardigden zich de afgelopen maanden zo goed hebben ingewerkt. Ik wens u allen een gelukkig kerstfeest en een geslaagde start van 2010. Ik hoop dat u aan het einde van 2010 allemaal zult kunnen zeggen dat het een goed jaar is geweest.

Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 16.10 uur gesloten)

BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

VRAGEN AAN DE COMMISSIE

Vraag nr. 20 van Nikolaos Chountis (H-0432/09)

Betreft: Herziening van het nationaal strategisch referentiekader in tijden van crisis

De wereldwijde crisis heeft nieuwe behoeften en prioriteiten gecreëerd, op het gebied van zowel het begrotingsbeleid als de planning van het ontwikkelingsbeleid van de lidstaten.

Bijgevolg zien meerdere lidstaten zich genoodzaakt programma's en activiteiten, maar ook de financieringsvorm van de nationale strategische referentiekaders (NSR) te herzien.

Kan de Commissie bijgevolg antwoord geven op de volgende vragen:

Welke voorstellen worden door de Commissie bekeken teneinde de lidstaten die de mede door de Europese Unie gefinancierde programma's willen actualiseren hiertoe gelegenheid te bieden? Onderzoekt zij wijzigingen van het financieringskader voor de nationale strategische referentiekaders ter ondersteuning van de lidstaten die als gevolg van de crisis vrijwel allemaal kampen met ernstige begrotingsproblemen?

Antwoord

In reactie op de economische crisis heeft de Commissie in november 2008 een algemene strategie goedgekeurd⁽²⁾ waarin opnieuw wordt benadrukt hoe belangrijk het is herstelmaatregelen te concentreren op bepaalde vooraf gedefinieerde prioriteiten ter bevordering van groei- en werkgelegenheidsdoelen. De doelen voor investeringen in mensen, ondernemingen, onderzoek en infrastructuur komen grotendeels overeen met de prioriteiten van het cohesiebeleid en de daarop gebaseerde ontwikkelingsprogramma's van de afzonderlijke lidstaten.

Met als overheersende doelstellingen de snellere uitvoering van deze programma's, versnelling van de financiering voor begunstigden en vereenvoudiging van de toepassing van de regels, is de reactie van het cohesiebeleid op de nieuwe behoeften en prioriteiten als gevolg van de crisis derhalve gebaseerd op twee pijlers.

Ten eerste zijn wijzigingen doorgevoerd in het wetgevingskader voor structuurfondsen om de investeringen te versnellen en de uitvoering te vereenvoudigen. Deze wijzigingen hebben in 2009 meer dan 6 miljard euro aan aanvullende voorschotten voor de lidstaten mogelijk gemaakt en daardoor een aanzienlijke bijdrage geleverd aan verlichting van hun begrotingsproblemen als gevolg van de crisis. Ze hebben ook de toepasselijke regels aanzienlijk vereenvoudigd, de toegang tot structuurfondsen vergemakkelijkt en anders gerichte investeringen mogelijk gemaakt. Aanvullende Commissievoorstellen voor verdere aanpassing van de regels aan het effect van de crisis en de financiële noden van de lidstaten bevinden zich momenteel in het wetgevingsproces en moeten begin 2010 van kracht worden.

Ten tweede heeft de Commissie ook niet-wetgevende voorstellen en aanbevelingen voor versnelde tenuitvoerlegging aan de lidstaten gedaan. De ingebouwde voorzieningen van het wetgevingskader dat van toepassing is op structuurfondsen maken aanpassing of formele wijziging van de (operationele) ontwikkelingsprogramma's mogelijk als afspiegeling van of in reactie op veranderde omstandigheden.

In dit verband heeft de Commissie de lidstaten verzocht mogelijke wijzigingen in prioriteiten en doelstellingen te verkennen teneinde de uitgaven te concentreren op de groeigebieden die in de Europese herstelstrategie zijn aangewezen. De strategische benadering en brede reikwijdte van bestaande programma's voorzien al in veel flexibiliteit voor de aanpassing van bestaande operationele programma's (OP's) aan specifieke behoeften. De OP's van de lidstaten uit hoofde van de structuurfondsen zijn al grotendeels geconcentreerd op de prioritaire gebieden van de nieuwe strategie van de Unie voor groei en werkgelegenheid: mensen; bedrijfsleven; onderzoek en innovatie; een groenere economie. De doelen waarop deze prioriteiten zijn gericht, zijn geenszins uit het zicht verdwenen tijdens de financiële crisis maar integendeel juist nog dringender geworden. Door hun strategische focus te handhaven op overeengekomen prioriteiten, manoeuvreren de lidstaten zich in een betere positie om alleen maar sterker uit de huidige crisis tevoorschijn te komen.

⁽²⁾ Een Europees economisch herstelplan, COM (2008) 800 def.

Het cohesiebeleid kan essentiële steun en stabiele financiering opleveren voor openbare instellingen en lokale en regionale herstelstrategieën. In beginsel kunnen programmabeheerders het relatieve tempo van de uitgaven en de uitvoeringsmaatregelen voor de verschillende prioriteiten en categorieën van begunstigden aanpassen of regelingen vervangen door aanvullende maatregelen die zijn toegesneden op de onmiddellijke behoeften. Daarbij moet volledig gebruik worden gemaakt van de ruimte voor flexibiliteit in het wettelijk kader om ervoor te zorgen dat alle middelen van het cohesiebeleid geheel worden gemobiliseerd voor de ondersteuning van de herstelinspanningen van lidstaten en regio's.

Verder zou de huidige economische situatie kunnen worden aangegrepen als argument om OP's aan te passen. De Commissie onderzoekt samen met de lidstaten of er vervroegde wijzigingen van OP's geboden zijn om aan de nieuwe eisen te voldoen, de oplevering te vereenvoudigen en de uitvoering van vastgestelde prioriteiten te versnellen. In zo'n geval schrijft de bestaande wetgeving een formele programmaherziening voor op grond van artikel 33 van Verordening (EG) nr. 1083/2006. Overeenkomstig die bepaling is daarom voor elke wijziging in de tekst van het OP of in het Commissiebesluit over het OP een formeel wijzigingsbesluit vereist dat in werking treedt als het wordt aangenomen. Wanneer de wijziging echter betrekking heeft op nieuwe uitgaven, is zij met terugwerkende kracht geldig vanaf de datum waarop het herzieningsverzoek voor het OP bij de Commissie is ingediend.

Bovendien moet een wijziging van een OP, overeenkomstig het huidige artikel 48 van Verordening (EG) nr. 1083/2006, worden voorafgegaan door een evaluatie die aantoont in hoeverre het OP dient te worden herzien. Dit element is echter onderhevig aan een Commissievoorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006. De voorgestelde wijziging van artikel 48 houdt in dat in plaats van een evaluatie andere bronnen van informatie toereikend kunnen zijn om de herziening van een OP te rechtvaardigen. De verordening voorziet in een termijn van drie maanden waarbinnen de Commissie tot herziening moet besluiten.

Ten slotte, omdat voor de herziening van operationele programma's geen herziening van het besluit van de Commissie inzake het nationale strategische referentiekader (NSR) uit hoofde van de bepalingen van artikel 33, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1083/2006 is vereist, is het niet noodzakelijk deze strategieën aan te passen.

Alle grote wijzigingen in de door de lidstaten gevolgde strategie dienen echter te worden opgenomen in hun strategische verslaggeving op grond van de bepalingen van artikel 29 van Verordening (EG) nr. 1083/2006.

* * *

Vraag nr. 21 van Georgios Papanikolaou (H-0429/09)

Betreft: Verdrag van Lissabon en communicatiebeleid van de EU

Het Verdrag van Lissabon brengt drastische veranderingen met zich mee, niet alleen voor de structuur en het functioneren van de EU, maar tevens voor het leven van haar burgers. Een juiste voorlichting van de burgers is zonder twijfel een lastige zaak. Het belang ervan wordt duidelijk als men de vaak geuite zorg in overweging neemt dat de informatievoorziening aan burgers over Europese aangelegenheden tekortschiet. In deze context van een gebrek aan effectieve voorlichting lijken de burgers van de EU niet op de hoogte te zijn van de inhoud van het nieuwe verdrag, noch zich volledig bewust te zijn van de gevolgen die dit verdrag zal hebben voor hun dagelijks leven.

Kan de Commissie bijgevolg toelichten of we er, vanuit communicatieoogpunt, in bevredigende mate in zijn geslaagd de burgers van de EU deelgenoot te maken van de op handen zijnde verandering van de structuur van de Unie? Acht de Commissie tot slot de desbetreffende voorlichting van de EU-burgers toereikend en welke kwantitatieve gegevens duiden in die richting? Zo niet, zijn verdere maatregelen op dit gebied nodig en om wat voor maatregelen gaat het dan?

Antwoord

De Commissie is het met de geachte afgevaardigde eens over de brede gevolgen van het Verdrag van Lissabon. Teneinde feitelijke en duidelijke voorlichting over het nieuwe Verdrag te geven, heeft de Commissie op de Europa-website⁽³⁾ veelgestelde vragen en antwoorden gepubliceerd, alsmede de geconsolideerde tekst van het nieuwe Verdrag. Daarnaast heeft de Commissie een samenvatting van het nieuwe Verdrag uitgegeven

⁽³⁾ http://europa.eu/lisbon treaty/index nl.htm.

onder de titel 'Uw gids voor het Verdrag van Lissabon', waarin in eenvoudige, zakelijke bewoordingen wordt uitgelegd wat er is veranderd door het nieuwe Verdrag. Deze gids is in alle 23 officiële talen van de Europese Unie beschikbaar en wordt verspreid in alle lidstaten. Bovendien beantwoordt het contactcentrum Europe Direct elke dag vragen van burgers over de consequenties van het Verdrag van Lissabon en de manier waarop burgers bij het proces betrokken kunnen worden. Zo zijn sinds de ondertekening in december 2007 al 2814 vragen van burgers met betrekking tot het Verdrag van Lissabon beantwoord.

Nu het Verdrag van Lissabon in werking is getreden ligt onze focus op het laten werken van het Verdrag voor de burgers. En dat is precies een van de interinstitutionele communicatieprioriteiten voor 2010 die (op 24 november 2009) zijn besproken en globaal overeengekomen door de Interinstitutionele Groep voorlichting. Naast het bovengenoemde voorlichtingsmateriaal bereidt de Commissie ook een nieuw pakket multimediale producten voor, met inbegrip van een modulaire audiovisuele documentaire, didactisch materiaal voor docenten en studenten, alsmede een toolkit voor voorlichters en een begeleidende campagne in de nieuwe media. Ook het basisvoorlichtingsmateriaal van de Europese Unie, over de werking van de EU en haar beleid, zal worden geactualiseerd in het licht van de wijzigingen als gevolg van het Verdrag van Lissabon.

De Commissie blijft zich inspannen om burgers actief te betrekken bij de tenuitvoerlegging van het Verdrag. Een van de concrete mogelijkheden is de openbare raadpleging over het burgerinitiatief, dat voorziet in de mogelijkheid dat één miljoen burgers de Commissie verzoeken een bepaald beleidsvoorstel te presenteren. Op het ogenblik hebben burgers de gelegenheid hun mening te geven over de wijze waarop het burgerinitiatief in de praktijk moet worden gebracht. De Commissie zal met deze suggesties rekening houden wanneer zij een voorstel voor een verordening inzake het burgerinitiatief ter goedkeuring aan het Europees Parlement en de Raad voorlegt.

* *

Vraag nr. 22 van Gay Mitchell (H-0437/09)

Betreft: Informatie voor burgers over ondersteuning door de Commissie

Regelmatig stellen inwoners van mijn kiesdistrict de vraag of de Commissie hen of een project waar zij (financieel of logistiek) bij betrokken zijn, kan ondersteunen. Hoewel er veel nuttige informatie voor burgers op de website van de Commissie staat, is het moeilijk te achterhalen welke ondersteuning zij burgers precies kan geven en welke niet.

Wat kan de commissaris doen om de voorlichting aan de burgers van Europa op dit gebied te verbeteren? Is het mogelijk hiervoor een speciale website en personeel te creëren, teneinde het (aan)vragen van ondersteuning door de Commissie daadwerkelijk te vergemakkelijken?

Antwoord

De Europese Unie verleent financiering en subsidies voor een breed scala van projecten en programma's. Vragen en antwoorden over het aanvragen van subsidie en informatie over financieringsmogelijkheden van de EU zijn voor iedereen beschikbaar op de volgende Europa-webpagina:

http://europa.eu/policies-activities/funding-grants/index_nl.htm"

De burgers van de EU kunnen subsidies aanvragen volgens de officiële procedure, waarbij zij zich het beste kunnen laten assisteren door de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in hun land. Informatie over actuele subsidiemogelijkheden wordt ook gepubliceerd op de website van de vertegenwoordiging van de Commissie in de lidstaten:

http://ec.europa.eu/represent_en.htm"

* *

Vraag nr. 23 van Hans-Peter Martin (H-0456/09)

Betreft: Voorlichtingscampagnes en pr-activiteiten

Europees commissaris Margot Wallström zal binnenkort aftreden. Kan zij, op basis van haar ruime ervaring, antwoord geven op de volgende vragen:

Voor welke fouten zou de commissaris haar opvolger/opvolgster waarschuwen?

Op welke gebieden moet volgens haar de komende jaren het meest gebeuren?

Op welk gebied zou zij nu heel anders handelen, en is de Lissabon-campagne in Ierland haar grootste succes geweest?

Antwoord

De geachte afgevaardigde wordt voor antwoorden op zijn vragen vriendelijk verwezen naar de recente uitgave "Engaging citizens – Five years as European Commissioner for Institutional Relations and Communication Strategy", waarvan de belangrijkste actiepunten als volgt kunnen worden samengevat: beter luisteren naar de meningen en zorgen van de burgers, beter uitleggen hoe de getroffen maatregelen en ondernomen initiatieven hun dagelijks leven beïnvloeden, en beter contact met mensen leggen door hen in hun lokale omgeving aan te spreken.

http://ec.europa.eu/commission_barroso/wallstrom/pdf/engaging-citizens_en.pdf"

* *

Vraag nr. 24 van Bernd Posselt (H-0426/09)

Betreft: Energieafhankelijkheid van Rusland

Hoe beoordeelt de Commissie de inspanningen van de EU om minder afhankelijk te worden van de energietoevoer uit Rusland, en wat zijn de concrete vooruitzichten voor de nabije toekomst?

Antwoord

De gascrisis die werd veroorzaakt door de onderbreking van de toevoer uit Rusland via Oekraïne in januari 2009, heeft aangetoond hoe kwetsbaar de Europese Unie in het algemeen en sommige lidstaten in het bijzonder zijn als het gaat om de energiezekerheid en externe afhankelijkheid van energie. Sindsdien is vooruitgang geboekt met de ontwikkeling van infrastructuur en verbindingen voor energietoevoer en met crisismechanismen. De Commissie heeft de betrokken partijen opgeroepen de noodzakelijke vervolgstappen met spoed te ondernemen.

Op 16 november 2009 hebben de Europese Unie en Rusland een memorandum ondertekend over een mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing in de energiesector, dat voorziet in een tijdige evaluatie van mogelijke risico's en problemen met betrekking tot het aanbod van en de vraag naar aardgas, olie en elektriciteit, en in preventie en snel optreden in geval van (dreigende) noodsituaties. In dit opzicht moet het mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing een herhaling van de gascrisis van januari 2009 voorkomen door uit te gaan van preventie en het oplossen van noodsituaties, in combinatie met mogelijke deelname van derde partijen. Verder acht de Commissie het van groot belang om tot een transparant en voorspelbaar bilateraal wettelijk kader voor de betrekkingen tussen de EU en Rusland op het gebied van energie te komen, en daarom richt zij zich op de opname van solide bepalingen ter zake in de nieuwe overeenkomst waarover thans wordt onderhandeld.

De Commissie blijft de ontwikkeling van de betrekkingen tussen Rusland en Oekraïne ten aanzien van de gastarieven zeer nauw volgen. Wat de infrastructuur betreft, constateert de Commissie enige vooruitgang bij de tenuitvoerlegging van de gezamenlijke verklaring die in maart 2009 is aangenomen tijdens de internationale investeringsconferentie over de modernisering van het Oekraïense gastransportnet. De Commissie heeft een aantal malen vergaderd met de Oekraïense autoriteiten en de internationale financiële instellingen overwegen momenteel de details van de prioritaire projecten die in het masterplan voor het Oekraïense gastransportnet zijn aangewezen. Tegelijkertijd werkt de Commissie nauw samen met de Oekraïense autoriteiten om ervoor te zorgen dat de in de gezamenlijke conferentieverklaring onderstreepte noodzakelijke hervormingen worden uitgevoerd opdat de internationale financiële instellingen de vereiste financiële steun kunnen verschaffen.

Wat betreft de infrastructuur zijn er de afgelopen maanden enkele belangrijke ontwikkelingen geweest:

In juni 2009 is het memorandum van overeenstemming over het interconnectieplan voor de energiemarkt in het Oostzeegebied ondertekend door de Commissie en de acht lidstaten aan de Oostzee, wat een belangrijkste stap betekent op weg naar verbetering van de verbindingen tussen het Oostzeegebied en de rest van de EU.

In juli 2009 is de intergouvernementele overeenkomst over het Nabucco-project getekend, een belangrijke stap op weg naar een meer diverse gasaanvoer vanuit het Kaspische Zeegebied via de zuidelijke gascorridor.

De lopende tenuitvoerlegging van de verordening houdende vaststelling van een programma om het economisch herstel te bevorderen via financiële bijstand van de Gemeenschap aan projecten op het gebied van energie, waarmee bijna 4 miljard euro wordt toegewezen aan specifieke projecten in de sectoren interconnecties voor gas en elektriciteit, offshore-windenergie, en afvang en opslag van kooldioxide. De Commissie hoopt eind 2010 de eerste subsidieovereenkomsten te kunnen ondertekenen.

Met het werk aan de gas- en elektriciteitsinterconnecties in het Middellandse Zeegebied is vooruitgang geboekt met het oog op concrete initiatieven die in 2010 moeten worden genomen.

In juli 2009 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening betreffende de zekerheid van de gasvoorziening, die moet voorzien in een doeltreffend wettelijk kader voor crisissituaties. Dit voorstel is besproken tijdens de onlangs gehouden vergadering van de Raad van energieministers en de Commissie hoopt er politieke overeenstemming over te bereiken tijdens het komende Spaanse EU-voorzitterschap.

De Europese Unie intensiveert de betrekkingen met belangrijke energiepartners. Zo is onlangs een EU-VS-energieraad op ministerieel niveau geïnstalleerd en hoopt de Commissie voor het eind van dit jaar met Irak een memorandum van overeenkomst over energie met belangrijke infrastructurele elementen te ondertekenen.

Het is duidelijk dat de energiezekerheid nog altijd hoog op de agenda staat en een grote uitdaging blijft voor de volgende Commissie.

* *

Vraag nr. 25 van Marian Harkin (H-0428/09)

Betreft: EU-doelstellingen op het gebied van hernieuwbare energie

De Europese wetgeving betreffende het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is een belangrijke EU-maatregel die erop gericht is de lidstaten te dwingen stappen te ondernemen om tot een stabiel beleidskader te komen voor het gebruik van hernieuwbare energie. Uit recente voortgangsverslagen van de Commissie blijkt evenwel dat een aantal lidstaten moeite hebben te voldoen aan de doelstelling van 5,75% hernieuwbare energie (van het totale energiegebruik) in de vervoersector in 2010. Kan de Commissie aangeven welke maatregelen zij heeft genomen om de productie van duurzame biobrandstoffen in de EU te bevorderen? Meer in concreto, welke stappen gaat de Commissie nemen om te bewerkstelligen dat landen zoals Ierland, die de doelstelling van 5,75% niet halen, met het oog op vergroting van de productie van biobrandstoffen nieuwe stimulansen creëren die financieel-economisch aantrekkelijk zijn voor kleine ondernemingen en de landbouwsector?

Antwoord

De Commissie kan bevestigen dat de indicatieve doelstelling van een aandeel van 5,75% hernieuwbare energie in de vervoerssector, gesteld in Richtlijn 2003/30/EG ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer, op EU-niveau waarschijnlijk niet gehaald zal worden. Dit ondanks het feit dat het biobrandstofverbruik in de EU snel toeneemt en in 2008 een aandeel van 3,3% heeft bereikt, vergeleken met 0,5% in 2003. Het huidige wettelijke kader verschaft de Europese Commissie echter geen sterke instrumenten om ervoor te zorgen dat de lidstaten hun streefcijfer halen. De Commissie is sinds 2005 al 62 inbreukprocedures tegen lidstaten begonnen voor niet-naleving van de richtlijn, maar de meeste daarvan betroffen niet-naleving van de verslagleggingsplicht of de afwezigheid van nationale doelstellingen overeenkomstig de referentiewaarden van de richtlijn.

Dit was een van de redenen waarom de Commissie aan de Raad en het Parlement heeft voorgesteld een nieuwe richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen goed te keuren met daarin wettelijk bindende doelstellingen voor hernieuwbare energie en voor hernieuwbare energie in de vervoerssector. Deze nieuwe Richtlijn 2009/28/EG verschaft een sterker wettelijk kader voor de bevordering van het gebruik van hernieuwbare bronnen doordat de aard van de doelstelling is gewijzigd van indicatief in bindend, doordat de werkingssfeer is uitgebreid van biobrandstof tot alle hernieuwbare energie, met inbegrip van elektriciteit, en doordat de doelstelling is verhoogd tot 10% in 2020.

Ook zijn in de richtlijn duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen vastgelegd. Biobrandstoffen moeten aan deze criteria voldoen om mee te tellen voor de verplichte doelstelling en in aanmerking te komen voor stimuleringsregelingen. De duurzaamheidscriteria verwijzen naar een verplicht minimum voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen dankzij biobrandstoffen, de bescherming van land met een grote biodiversiteit, de preventie van ontbossing, enzovoort.

De Commissie weet dat veel lidstaten achterlopen op hun planning om de doelstelling van 5,75% te halen. Het blijft echter de verantwoordelijkheid van de lidstaten om de nodige stimulansen in te voeren waarmee de productie of het gebruik van hernieuwbare energie wordt bevorderd. Het is in het belang van de lidstaten om op nationaal niveau passende ondersteuningsmaatregelen te treffen teneinde de weg te effenen voor de realisering van de doelstelling van 10% hernieuwbare energie in het vervoer in 2020.

De nieuwe richtlijn voor hernieuwbare energie moet uiterlijk in december 2010 door de lidstaten worden omgezet in nationale wetgeving. Maar al uiterlijk op 30 juni van volgend jaar moeten alle lidstaten bij de Commissie hun nationale actieplannen voor energie uit hernieuwbare bronnen indienen, waarin ze gedetailleerd toelichten hoe ze van plan zijn de doelstellingen te halen, waaronder die van 10% hernieuwbare energie in het vervoer. De Commissie zal deze actieplannen evalueren en passende actie ondernemen, zoals het starten van inbreukprocedures tegen lidstaten die geen plannen indienen overeenkomstig de voorschriften van de richtlijn.

* *

Vraag nr. 26 van Silvia-Adriana Ţicău (H-0441/09)

Betreft: Stand van de tenuitvoerlegging van het pakket energie/klimaatverandering en reeds getroffen maatregelen

Het in december 2008 goedgekeurde pakket energie/klimaatverandering verplicht de lidstaten ertoe tegen het jaar 2020 hun vervuilende emissies met 20% te beperken, en in geval van sluiting van een post-Kyoto overeenkomst zelfs met 30%. Tegen 2020 dient 20% van de verbruikte energie afkomstig te zijn van hernieuwbare bronnen. Om deze doelstellingen te verwezenlijken moeten de vervuilende emissies in energie-intensieve industriesectoren, maar ook in de vervoer- en de bouwsector, worden verminderd. De in het pakket energie/klimaatverandering vastgestelde doelstellingen vergen een modernisering van de Europese bedrijven en een verbetering van de energie-efficiëntie in het vervoer en de bouw, en de geologische opslag van koolstoffen.

Kan de Commissie mededelen wat de stand is van de tenuitvoerlegging van het pakket energie/klimaatverandering en welke maatregelen ter zake reeds zijn getroffen, en of het oorspronkelijk vastgestelde tijdschema wordt nageleefd?

Antwoord

De richtlijn hernieuwbare energie (4), die deel uitmaakt van het energie- en klimaatpakket, moet uiterlijk op 5 december 2010 zijn omgezet in nationale wetgeving. Artikel 4 schrijft voor dat elke lidstaat een nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen vaststelt en de Commissie daarvan uiterlijk op 30 juni 2010 in kennis stelt. Deze nationale actieplannen voor energie uit hernieuwbare bronnen moeten worden opgesteld volgens het model dat de Commissie op 30 juni 2009 heeft bepaald zoals voorzien in artikel 4, lid 1, en bijlage VI van de richtlijn. Om de lidstaten te ondersteunen bij het opstellen van hun nationale actieplannen voor energie uit hernieuwbare bronnen, verplicht de richtlijn elke lidstaat voor 31 december 2009 een document te publiceren en bij de Commissie aan te melden over de beoogde toepassing van de samenwerkingsmechanismen in de richtlijn. Een afwijking van dit tijdschema is door de Commissie niet voorzien. Bovendien is een aantal uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot de duurzaamheidsregeling voor biobrandstoffen in voorbereiding.

De herziene richtlijn emissierechten⁽⁵⁾ voorziet in de vaststelling van een groot aantal uitvoeringsmaatregelen, waarvan er vele onderhevig zijn aan de regelgevingsprocedure met toetsing. De Commissie is begonnen met

⁽⁴⁾ Richtlijn 2009/28/EG ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, PB L 140/16 van 5.6.2009.

⁽⁵⁾ Richtlijn 2009/29/EG tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden, PB L 140 van 5.6.2009.

de tenuitvoerlegging onmiddellijk na de goedkeuring van het energie- en klimaatpakket in december 2008. De eerste maatregel, de beslissing over de lijst van sectoren en subsectoren die blootstaan aan een aanzienlijk risico van CO2-lekkage, zal volgens plan worden genomen tegen het einde van december 2009. Het voorbereidende werk voor andere aan de Commissie gedelegeerde beslissingen ligt op schema.

De beschikking inzake de verdeling van inspanningen⁽⁶⁾ voorziet in het treffen van vier uitvoeringsmaatregelen, alle onderhevig aan de regelgevingsprocedure met toetsing. De Commissie is begonnen met de tenuitvoerlegging onmiddellijk na de goedkeuring van het energie- en klimaatpakket in december 2008; het voorbereidende werk ligt op schema.

De richtlijn inzake geologische opslag van kooldioxide⁽⁷⁾ bevat geen uitvoeringsmaatregelen maar nodigt de Commissie uit richtsnoeren op te stellen over drie zaken. Het werk aan de richtsnoeren ligt op schema.

Wat betreft de energie-efficiënte doelstelling van het energie- en klimaatpakket, zijn de gebouwenrichtlijn (8), de energiedienstenrichtlijn (9), de warmtekrachtrichtlijn (10) en (de uitvoeringsmaatregelen voor) de richtlijn inzake ecologisch ontwerpen (11) en de richtlijn energie-etikettering (12) ofwel al uitgevoerd of in uitvoering. Al deze richtlijnen verplichten de lidstaten hun ter zake dienende wetgeving openbaar te maken en bij de Commissie aan te melden in overeenstemming met de gestelde omzettingsdata. Een afwijking van dit tijdschema is door de Commissie niet voorzien. Verder is, in vervolg op het geïntegreerde 20/20/20-beleid voor energie en klimaatverandering (13), in de tweede strategische toetsing van het energiebeleid (14) een aantal nieuwe Commissie-initiatieven op het gebied van energie-efficiëntie gepresenteerd, zoals het voorstel tot herschikking van de richtlijn energie-etikettering en de gebouwenrichtlijn, en een voorstel voor de etikettering van banden. Het voorstel tot herschikking van de gebouwenrichtlijn is met één jaar vervroegd ten opzichte van de aankondiging van de Commissie in het actieplan voor energie-efficiëntie uit 2006 (15) teneinde de tijdige realisering van de doelstelling in het energie- en klimaatpakket te waarborgen. Het recente politieke akkoord over beide herschikte richtlijnen en goedkeuring van de verordening inzake de etikettering van banden is een echt succes en toont aan dat er een krachtige politieke bereidheid bestaat om een ambitieus beleid inzake energie-efficiëntie te voeren.

* *

⁽⁶⁾ Beschikking nr. 406/2009/EG inzake de inspanningen van de lidstaten om hun broeikasgasemissies te verminderen om aan de verbintenissen van de Gemeenschap op het gebied van het verminderen van broeikasgassen tot 2020 te voldoen, PB L 140 van 5.6.2009.

⁽⁷⁾ Richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006, PB L 140 van 5.6.2009.

 $^{^{(8)}~}$ Richtlijn 2002/91/EG betreffende de energie
prestatie van gebouwen, PB L 1 van 4.1.2003.

⁽⁹⁾ Richtlijn 2006/32/EG betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten, PB L 114 van 27.4.2006.

⁽¹⁰⁾ Richtlijn 2004/8/EG inzake de bevordering van warmtekrachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte binnen de interne energiemarkt, PB L 52 van 21.2.2004.

⁽¹¹⁾ Richtlijn 2009/125/EG betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, PB L 285 van 31.10.2009.

⁽¹²⁾ Richtlijn 92/75/EEC betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaardproductinformatie van huishoudelijke apparaten, PB L 297 van 13.10.1992, blz. 16-19.

⁽¹³⁾ Mededeling van de Commissie - Een energiebeleid voor Europa COM(2007) 1 def., gepubliceerd op 10.1.2007.

⁽¹⁴⁾ Mededeling van de Commissie - Tweede strategische toetsing van het energiebeleid: een EU-actieplan inzake energiezekerheid en -solidariteit SEC(2008) 2870, SEC(2008) 2871, SEC(2008) 2872 en COM/2008/0781 def., gepubliceerd op 13.11.2008.

⁽¹⁵⁾ Mededeling van de Commissie - Actieplan voor energie-efficiëntie – het potentieel realiseren SEC(2006) 1173, SEC(2006)1174, SEC(2006)1175 en COM/2006/0545 def., gepubliceerd op 19.10.2006.

Vraag nr. 27 van Brian Crowley (H-0464/09)

Betreft: Hernieuwbare energie

Welke initiatieven voert de Commissie uit op het gebied van hernieuwbare energie opdat Europa zijn klimaatdoelstellingen haalt en er meer banen worden geschapen in een groenere en slimmere economie?

Antwoord

De richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (16), die deel uitmaakt van het eerder in 2009 goedgekeurde energie- en klimaatpakket, moet door de lidstaten uiterlijk op 5 december 2010 zijn omgezet in nationale wetgeving. Na de goedkeuring van deze richtlijn ligt de nadruk nu op de volledige en juiste tenuitvoerlegging door de lidstaten. Om die te bevorderen is elke lidstaat op grond van artikel 4, lid 1, van de richtlijn verplicht uiterlijk op 30 juni 2010 bij de Commissie een nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen in te dienen. Op 30 juni 2009 heeft de Commissie een bindend model (17) vastgesteld waaraan de lidstaten zich moeten houden bij het opstellen van hun actieplan. Als de nationale actieplannen zijn ingediend worden ze geëvalueerd door de Commissie, die controleert of ze in overeenstemming zijn met de nationale en Europese doelstellingen van de richtlijn.

Ter ondersteuning van de vooruitgang in de energietechnologie die noodzakelijk is om de doelen voor 2020 te realiseren en om de Europese inspanning in het algemeen meer focus te geven, werd in hetzelfde energieen klimaatpakket verzocht om uitvoering van een strategisch plan voor energietechnologie (SET-plan)⁽¹⁸⁾. Een van de belangrijkste resultaten van deze maatregel is de opstelling, in samenwerking met het bedrijfsleven en de lidstaten, van Europese industriële initiatieven voor koolstofarme technologieën (zoals wind-, zonneen bio-energie en een slim energienet) met omschreven doelen, maatregelen, noodzakelijke middelen en een exact tijdschema tot het jaar 2020 in de vorm van routekaarten voor technologie. In 2010 gaan deze initiatieven van start en wordt begonnen met de praktische uitvoering. In haar voorstel over "investeren in de ontwikkeling van koolstofarme technologieën"⁽¹⁹⁾ raamt de Commissie dat de komende tien jaar een extra investering van 50 miljard euro in onderzoek naar energietechnologie nodig zal zijn. Dit betekent bijna een verdrievoudiging van de jaarlijkse investeringen in de Europese Unie van 3 naar 8 miljard euro.

De prioriteiten binnen het onderzoeksthema van het zevende kaderprogramma (2007-2013), met een totale begroting van 2 350 miljoen euro, worden afgestemd op de doelen en routekaarten van de industriële initiatieven op grond van het SET-plan.

Het programma voor intelligente energie in Europa⁽²⁰⁾ steunt de inzet van duurzame energie en richt zich op het wegnemen van marktbelemmeringen en het scheppen van een gunstiger ondernemingsklimaat in markten voor hernieuwbare energie. Het programma omvat een breed scala van maatregelen, waaronder promotie- en verspreidingsprojecten. In dit kader is het Burgemeestersconvenant een ambitieus initiatief van de Europese Commissie om lokale overheden en hun burgers op te roepen in actie te komen ter bestrijding van de opwarming van de aarde.

Bovendien verwijst de Commissie de geachte afgevaardigde graag naar haar eerdere antwoord op vraag H-0208/09⁽²¹⁾ over groene werkgelegenheid.

* *

⁽¹⁶⁾ Richtlijn 2009/28/EG, PB L 140 van 5.6.2009, blz. 16.

⁽¹⁷⁾ Beschikking van de Commissie van 30 juni 2009 tot vaststelling van een model voor nationale actieplannen voor energie uit hernieuwbare bronnen krachtens Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad (Kennisgeving geschied onder nummer C(2009) 5174), PB L 182 van 15.7.2009.

⁽¹⁸⁾ Een Europees strategisch plan voor energietechnologie (SET-plan) - 'Naar een koolstofarme toekomst' COM (2007) 723.

⁽¹⁹⁾ COM(2009) 519 def.

⁽²⁰⁾ Besluit nr. 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (2007-2013).

⁽²¹⁾ Beschikbaar op http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB.

Vraag nr. 28 van Pat the Cope Gallagher (H-0465/09)

Betreft: Gevolgen van doorvoerheffingen van het VK voor Ierland

Door het systeem van doorvoerheffingen van het VK wordt de handel in energie, met name tussen het VK en Ierland, ontregeld doordat de vervoerskosten voor uitvoer uit Ierland stijgen en doordat het prijsrisico van de invoer van goedkopere energie in de winter toeneemt. Deze methode van heffing belemmert de maximalisering van de economische mogelijkheden van de duurzame-energiebronnen in Ierland, zij kan ertoe leiden dat generatoren van goedkope duurzame energie vaker worden uitgeschakeld, waardoor de afhankelijkheid van door de consument gefinancierde steunmechanismen toeneemt.

Deelt de Commissie mijn mening dat de methode van doorvoerheffingen van het VK een aanzienlijke ontwrichting van de handel tussen Ierland en het VK veroorzaakt? Is zij van mening dat de methode van doorvoerheffingen van het VK strookt met het bepaalde in de Elektriciteitsverordening (EG) nr. 714/2009⁽²²⁾? Welke concrete maatregelen kan te Commissie nemen ter voorkoming van dit soort handelsbelemmeringen?

Antwoord

Verordening nr. 714/2009 is goedgekeurd in het kader van het derde pakket maatregelen voor de energiemarkt en treedt in werking op 3 maart 2011. Tot die datum blijft Verordening nr. 1228/2003⁽²³⁾ van kracht. Er zijn in verband met deze vraag echter geen substantiële verschillen tussen beide verordeningen.

Elke netgebruiker betaalt een heffing aan de transmissiesysteembeheerder (TSB) op wiens systeem hij is aangesloten. Deze heffing wordt vooraf goedgekeurd door de nationale toezichthouder en weerspiegelt de kosten van het netbeheer. Het is niet toegestaan gebruikers die elektriciteit invoeren of uitvoeren een hogere (of lagere) heffing op te leggen dan gebruikers die elektriciteit afnemen van producenten in dezelfde lidstaat.

Binnen de lidstaten kunnen de netwerkheffingen zo worden vastgesteld dat de producenten worden aangemoedigd zich te vestigen waar de kosten voor het algemene transmissienet lager zijn. Dergelijke zogenoemde locatieheffingen zijn met name toegestaan in de elektriciteitsverordening. In het Verenigd Koninkrijk wordt zo'n regeling toegepast. De Commissie heeft geen aanleiding om te menen dat de uiteindelijke heffing geen afspiegeling van de kosten is.

Verordeningen nr. 1228/2003 en nr. 714/2009 voorzien ook in de totstandbrenging van een vergoedingsmechanisme voor de verrekening van de kosten van grensoverschrijdende elektriciteitsstromen door TSB's. Al deze vergoedingen van en aan TSB's worden opgenomen in de transmissietarieven voor systeemgebruikers in de lidstaten.

Tot nu toe werkt het onderlinge vergoedingsmechanisme op vrijwillige basis. De Commissie is van plan voorstellen te doen voor bindende richtsnoeren met betrekking tot het vergoedingsmechanisme, die moeten worden goedgekeurd volgens de comitéprocedure. De voorstellen zullen ook richtsnoeren bevatten voor de harmonisering van transmissieheffingen voor elektriciteitsproducenten. Deze zullen zijn gebaseerd op de ontwerprichtsnoeren die in 2005 zijn ontwikkeld door de ERGEG, de groep van Europese toezichthouders voor elektriciteit en gas.

*

Vraag nr. 29 van Cristina Gutiérrez-Cortines (H-0430/09)

Betreft: Archivering van de klacht betreffende het basisproject voor de watervoorziening vanuit het stuwmeer van Cenajo aan de Mancomunidad de Canales del Taibilla

Op welke wettelijke gronden en op basis van welke criteria heeft de Commissie de behandeling afgesloten van klacht SG/CDC(2008)A/822, waarin Isidoro Ruiz Gabaldón namens de consumentenorganisaties Regantes del Segura en Norte de la Vega del Rio Segura, klacht had ingediend over het basisproject voor de watervoorziening vanuit het stuwmeer van Cenajo naar de Mancomunidad de Canales del Taibilla. Deze klacht had de steun van de gemeentebesturen van Cieza, Blanca en Abarán en de irrigatieorganisaties, en was ondertekend door meer dan 11.000 burgers.

⁽²²⁾ PB L 211, 14.8.2009, blz. 15

⁽²³⁾ Verordening (EG) nr. 1228/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, PB L 176 van 15.7.2003.

Volgens het dossier leidt het ondergronds brengen van de waterloop tot vernietiging van de rivier en haar oevers, en tot aantasting van het waterlichaam, en betekent dus een inbreuk op Richtlijn $2000/60/EG^{(24)}$. Het project draagt geen alternatieve oplossingen aan, heeft een complex milieueffect en omvat ook geen compenserende maatregelen om deze gevolgen te verlichten. De inschrijvingsprocedure is gestart alvorens oplossingen in het project werden opgenomen. Het project zal ook leiden tot de verdwijning van beschermde diersoorten, zoals de visotter (Lutra Lutra).

Antwoord

Het doel van dit project is de watervoorziening zeker te stellen voor meer dan 700 000 bewoners (een aantal dat in het zomerseizoen kan stijgen tot meer dan 1 miljoen) in de Spaanse regio Murcia. De huidige watervoorziening voldoet niet aan alle voorschriften van de drinkwaterrichtlijn⁽²⁵⁾ vanwege hoge sulfaaten magnesiumwaarden. Het project, medegefinancierd door de EU via de cohesiefondsen, is in de plaats gekomen van een eerder project ("Conexión Embalse de la Fuensanta-río Taibilla") dat is gestaakt vanwege de grote milieueffecten.

De Commissie heeft in 2005 een klacht ontvangen over dit project, waarin verschillende gevallen van mogelijke inbreuk op het communautair milieurecht aan de orde werden gesteld, met name overtredingen van richtlijnen inzake milieueffectbeoordelingen⁽²⁶⁾ en natuurbescherming⁽²⁷⁾⁽²⁸⁾. De behandeling van deze klacht is in oktober 2005 gesloten omdat bij grondige bestudering van de zaak geen inbreuken op het milieurecht van de EU aan het licht waren gekomen.

Op 8 januari 2008 is een nieuwe klacht – van een andere indiener – bij de Commissie binnengekomen en geregistreerd in EU PILOT. De zaak is onderwerp geweest van een volledige beoordeling en er zijn inlichtingen over het project uitgewisseld tussen de Spaanse autoriteiten en de diensten van de Commissie.

De diensten van de Commissie hebben de indiener van de klacht van hun conclusies, waarin een inbreuk werd uitgesloten, op de hoogte gesteld in een brief van 29 juni 2009 (en een nadere bevestigingsbrief van 13 oktober 2009).

Samengevat was de sluiting van het dossier gebaseerd op de volgende overwegingen:

Veel van de aangeroerde kwesties betroffen mogelijke inbreuken op nationale procedures waarvoor de Commissie niet bevoegd is in te grijpen.

Het project onderging op dat moment een milieueffectbeoordeling die werd uitgevoerd door de bevoegde milieu-instantie. In de tekst van de beoordeling wordt onder meer verwezen naar overwogen alternatieven en naar zaken van natuur- en waterbescherming.

Aangezien voornoemde procedure het meest geëigende instrument is om mogelijke gevolgen voor het milieu aan te wijzen en het project nog niet was goedgekeurd, kon geen inbreuk op het milieurecht van de EU worden geconstateerd.

Hoewel het starten van de aanbestedingsprocedure voordat de milieueffectbeoordelingsprocedure was afgerond geen toonbeeld van een beste praktijk is, bevat de richtlijn inzake milieueffectbeoordelingen dienaangaande geen specifieke voorschriften. De enige verplichting die de richtlijn oplegt is dat geen goedkeuring aan het project mag worden gehecht voordat de beoordelingsprocedure is voltooid.

* * *

⁽²⁴⁾ PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

⁽²⁵⁾ Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water, PB L 330 van 5.12.1998.

⁽²⁶⁾ Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, zoals gewijzigd, PB L 175 van 5.7.1985.

⁽²⁷⁾ Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, PB L 103 van 25.4.1979.

⁽²⁸⁾ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, PB L 206 van 22.7.1992.

Vraag nr. 30 van Frank Vanhecke (H-0433/09)

Betreft: Turkije en Soedan

De Soedanese president Omar al-Bashir zou aanwezig zijn geweest op een bijeenkomst van de Organisatie van de Islamitische Conferentie (OIC) die plaatsvond in Istanbul vanaf 9 november 2009. Tegen al-Bashir loopt een internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door het Internationaal Strafhof en dit wegens beschuldiging van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid, gepleegd in Darfur.

In resolutie 1593 riep de VN-Veiligheidsraad, waartoe Turkije als niet-permanent lid gedurende 2009-2011 behoort, alle staten op om met het Internationaal Strafhof mee te werken. Turkije is weliswaar geen verdragspartij bij het Internationaal Strafhof, maar alle EU-lidstaten zijn dat wel.

In het geval dat Omar al-Bashir aanwezig was in Istanbul en niet gearresteerd werd, hoe beoordeelt de Commissie dit Turks beleid in het licht van de doelstellingen van het gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU op het vlak van mensenrechten? Welke gevolgen heeft dit voor de toetredingsonderhandelingen?

Antwoord

President Omar al-Bashir van Sudan is niet naar Turkije gekomen om de vergadering van de vaste commissie voor economische en commerciële samenwerking van de Organisatie van de Islamitische Conferentie bij te wonen.

* *

Vraag nr. 31 van Seán Kelly (H-0435/09)

Betreft: Merkenrichtlijn (2008/95/EG) en Google Adwords

In zijn recente conclusie aan het Europese Hof van Justitie inzake de Google Adwords-zaken spreekt advocaat-generaal Poiares Pessoa Maduro zich er op grond van artikel 5 van de merkenrichtlijn $(2008/95/EG^{(29)})$ voor uit om toe te staan dat een bedrijf een adword koopt dat door een ander bedrijf is ingeschreven.

Het merk neemt een centrale plaats in bij de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten. Het kan vele jaren duren voordat een bedrijf een reputatie heeft opgebouwd waarop een merk gebaseerd is. Dit geldt evenzeer voor kleine en middelgrote ondernemingen als voor grote ondernemingen. Dat het ene bedrijf het merk van een ander bedrijf koopt, is overduidelijk oneerlijk.

Kan de Commissie daarom aangeven of zij bereid is met het oog op de aanpassing van de merkenrichtlijn wijzigingsvoorstellen in te dienen, mocht het Hof van Justitie zich te zijner tijd ten gunste van Google uitspreken?

Antwoord

De Commissie onderkent het belang van de bescherming van merkrechten en van de verschillende interpretaties van artikel 5 van Richtlijn 2008/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten, die de Eerste Richtlijn 89/104/EEG⁽³⁰⁾ van de Raad van 21 december 1988 heeft vervangen. De conclusie van advocaat-generaal Poiares Maduro van 22 september 2009 heeft betrekking op de gevoegde zaken C-236/08, C-237/08 en C-238/08 waarbij Google betrokken was. Totdat het Europese Hof van Justitie zijn oordeel over deze zaken heeft uitgesproken, acht de Commissie het prematuur om te overwegen stappen te ondernemen tot wijziging van de richtlijn.

*

⁽²⁹⁾ PB L 299 van 8.11.2008, blz. 25.

⁽³⁰⁾ PB L 40 van 11.2.1989.

Vraag nr. 32 van Eleni Theocharous (H-0438/09)

Betreft: Vernietiging van cultureel erfgoed

De kwestie betreffende de vernietiging van cultureel erfgoed in het noordelijke bezette deel van Cyprus is van buitengewoon belang voor heel Europa. Het feit dat van de in totaal 259 miljoen euro die als steun aan het bezette deel van Cyprus wordt verstrekt 2 miljoen euro ter beschikking is gesteld aan de Bedestan (Panagia Odigitriakerk), kan beschouwd worden als een positieve stap. In het bezette deel van Cyprus bevindt zich een groot aantal religieuze orthodoxe (en tot andere religies behorende) kerken en monumenten die, indien zij niet onmiddellijk worden gerestaureerd, zullen instorten en voor altijd verloren zullen gaan. Kan de Commissie bijgevolg toelichten of zij bereid is ook in de toekomst middelen van de 259 miljoen euro ter beschikking te blijven stellen en of zij voornemens is de procedure te bespoedigen, aangezien het hier de bescherming van Europees en mondiaal cultureel erfgoed betreft?

Antwoord

De Commissie is het volkomen met de geachte afgevaardigde eens wat betreft het belang van het behoud van cultureel erfgoed op Cyprus als geheel. Voor dit doel worden sinds 2001 EU-middelen gereserveerd, met name voor prominente projecten binnen de muren van de stad Nicosia in het kader van het masterplan voor de twee gemeenschappen van die stad. Twee grote door de EU bekostigde projecten, de restauratie van het badhuis van Ömeriye en van de Bedestan, zijn beide bekroond met de Europa Nostraprijs. Andere door de EU gesponsorde projecten zijn uitgevoerd in de ommuurde stad Famagusta.

Daarnaast wordt op verzoek van het Parlement een studie ter waarde van 800 000 euro aan het culturele erfgoed gewijd, die volgens de plannen moet worden uitgevoerd in 2010. De studie zal onder meer uitmonden in een gedetailleerde beschrijving van alle monumenten van belangrijke culturele waarde (aangevuld met foto's en schetsen), een inventarisatie van de schade die is opgetreden en een lijst van reparaties die noodzakelijk zijn om de betrokken monumenten in de oorspronkelijke staat te herstellen. Eenmaal voltooid zal de studie als basis dienen om meer EU-middelen naar restauratieprojecten door te sluizen.

* *

Vraag nr. 33 van Ernst Strasser (H-0439/09)

Betreft: Perceptie toeneming economische misdrijven als gevolg van oostelijke uitbreiding EU?

Volgens de laatst gepubliceerde, jaarlijks samengestelde Top Manager Index (TMI), een studie die gezamenlijk wordt uitgevoerd door adviesbureau AT Kearney en de Weense universiteit voor economie en bedrijfsadministratie, acht 88% van Oostenrijkse bedrijven die ondervraagd werden een toeneming van het aantal economische misdrijven als gevolg van de uitbreiding van de Europese Unie naar het oosten zeer waarschijnlijk.

Sinds 2003 is het percentage bedrijven dat dit gevaar aanwezig achtte stabiel gebleven (in 2008: 87%).

Correspondeert het hierboven geschetste beeld van Oostenrijkse bedrijven met de perceptie door, dan wel het inzicht van de Commissie in dit verschijnsel en zo ja, zal de Commissie dan een voorstel uitwerken voor zijn bestrijding en de oorzaken die eraan ten grondslag liggen?

Antwoord

De Commissie beschikt niet over informatie waarmee de meningen van de topmanagers van Oostenrijkse bedrijven, zoals geuit in het door de geachte afgevaardigde genoemde onderzoek, worden bevestigd of ontkracht. De Commissie is evenmin op de hoogte van de methodiek waarmee in dat onderzoek de perceptie is gemeten.

In het verslag van Europol over de dreigingsevaluatie van de georganiseerde criminaliteit en andere bronnen over rechtshandhaving, worden de toenemende activiteiten van georganiseerde criminele groepen in Oost-Europa belicht, ook op het gebied van economische criminaliteit. De weinige beschikbare statistische gegevens zijn echter ontoereikend om een verband te leggen tussen de uitbreiding van de Unie en de toename van de economische criminaliteit. Dezelfde studie die door de geachte afgevaardigde wordt aangehaald, wijst ook uit dat de perceptie van de Oostenrijkse managers onveranderd is gebleven sinds 2003 (dus voordat de Oost-Europese landen lid van de Unie werden).

De Commissie is al heel actief bezig met de preventie en bestrijding van economische en financiële criminaliteit in de Unie en heeft verdere aanscherping van bestaande maatregelen voorgesteld in het programma van Stockholm, dat de prioriteiten van de Unie voor de volgende vijf jaar bepaalt. De meest relevante actie die wordt voorzien is gericht op voorstellen voor strafrechtelijke maatregelen tegen inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten door namaak, uitbreiding van de mogelijkheden om de winsten uit georganiseerde criminaliteit in beslag te nemen door aanpassing van het bestaande wettelijke kader en verbetering van de instrumenten waarmee criminele bezittingen worden opgespoord, betere preventie en bestrijding van corruptie en versterking van de capaciteit van lidstaten om financieel onderzoek uit te voeren.

Met betrekking tot landen buiten de EU is versterking van de capaciteit van rechtshandhavingsinstanties een belangrijk onderdeel van de voorbereiding van (potentiële) kandidaat-lidstaten op hun toetreding. Georganiseerde criminele groepen hebben misbruik gemaakt van het onvermogen van de staatsinstellingen in deze landen om criminaliteit tegen te gaan, grenscontroles uit te voeren en samen te werken met hun collega's in andere landen in de regio en in de EU. Er is een dreigingsevaluatie van de georganiseerde criminaliteit voor Zuidoost-Europa uitgevoerd door het regionaal centrum voor de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit van het Zuidoost-Europees Samenwerkingsinitiatief (SECI) in samenwerking met Europol. Sommige landen hebben samenwerkingsovereenkomsten met Europol gesloten en soortgelijke overeenkomsten met andere landen zijn in voorbereiding. De Commissie ondersteunt met financiële bijstand op regionaal en nationaal niveau de verbetering van de mogelijkheden voor rechtshandhavingsinstanties in de (potentiële) kandidaat-lidstaten om de georganiseerde misdaad doelmatiger te bestrijden.

*

Vraag nr. 34 van Jürgen Klute (H-0442/09)

Betreft: Opschorting van de samenwerking van de EC met Nicaragua

Hoewel Nicaragua een van de armste landen in de wereld is, heeft de Europese Commissie besloten de betaling van 60 miljoen EUR over de periode 2008-2009 op te schorten vanwege vermeende onregelmatigheden bij de lokale verkiezingen. Deze steun was bestemd voor onderwijs- en gezondheidsprogramma's, diversificatie van de productie en andere ontwikkelingsdoeleinden. Deze maatregel van de Commissie komt bij de armste bevolkingsgroepen van Nicaragua dan ook hard aan.

Onlangs stond de Commissie op het punt om de opschorting ongedaan te maken en een bedrag van 10 miljoen EUR vrij te maken, maar nu heeft de Commissie besloten de sanctie te handhaven, dit naar aanleiding van de beslissing van het Nicaraguaanse Hooggerechtshof inzake de herverkiezing van de president en de burgemeesters.

Waarom heeft de Commissie met betrekking tot Nicaragua een dergelijke maatregel genomen, en niet met betrekking tot de regeringen van Colombia of Costa Rica, waar gelijksoortige beslissingen zijn genomen?

Is de Commissie voornemens de sancties die zijn opgelegd aan Nicaragua en de democratisch gekozen regering van dat land op te heffen?

Heeft de Commissie een evaluatie uitgevoerd van de gevolgen van deze maatregelen voor de armste bevolkingsgroepen van Nicaragua?

Antwoord

De Commissie houdt zich al vele jaren actief bezig met Nicaragua. Er gelden geen beperkende voorwaarden voor de ontwikkelingssamenwerking van de Gemeenschap. Wel gelden eerbiediging van de democratie, handhaving van de rechtsorde en goed bestuur als basisvoorwaarden die worden opgenomen in alle financieringsverdragen met de autoriteiten van dit land.

Na de frauduleus verlopen gemeentelijke verkiezingen van november 2008 besloot de Commissie na overleg met de Raad dat begrotingssteun geen geschikte vorm van ontwikkelingssamenwerking met Nicaragua was.

Sindsdien is de Commissie verwikkeld in een dialoog met Nicaragua over verkiezings- en bestuurskwesties, die heeft geleid tot een gedeeltelijke hervatting van de begrotingssteun ten behoeve van onderwijs.

De Commissie zal deze kritische dialoog voortzetten en hoopt dat zij meer betalingen kan doen zodra aan de noodzakelijke voorwaarden is voldaan.

De Commissie stemt haar betrokkenheid nauw af met de EU-lidstaten en andere donoren en heeft notitie genomen van de resoluties die door het Europees Parlement zijn aangenomen op 18 december 2008 en laatstelijk op 26 november 2009.

De Commissie streeft ernaar de hoogte van de hulp aan Nicaragua in algemene zin te handhaven, indien nodig via een heroriëntering van samenwerkingsprogramma's.

Ten slotte is het de moeite waard om op te merken dat alle overige vormen van hulpverlening, met uitzondering van de begrotingssteun, zijn gehandhaafd en dat de samenwerking, met inbegrip van de goedkeuring van nieuwe projecten en de tussentijdse herziening van de bijstand aan het land, in de loop van 2009 normaal is voortgezet.

* * *

Vraag nr. 35 van Anna Hedh (H-0443/09)

Betreft: Alcoholreclame

Dit najaar heeft de Science Group van het Alcohol and Health Forum een rapport gepresenteerd getiteld "The impact of marketing communication on the volume and patterns of consumption of alcoholic beverages, especially by young people".

Uit het rapport komt naar voren dat uit twaalf van de dertien bestudeerde onderzoeken jongeren door alcoholreclame ertoe worden aangezet alcohol te gaan drinken en dat jongeren die reeds alcohol consumeren ertoe worden aangezet meer te gaan drinken. Uit de onderzoeken blijkt eveneens dat er een direct verband bestaat tussen de hoeveelheid reclame waar jongeren aan worden blootsgesteld en de mate van toename van hun alcoholgebruik. Bovendien blijkt uit een verslag van de Commissie dat zelfregulering inzake alcoholreclame waar de sector zelf voorstander van is geen goede resultaten oplevert. Het opleggen van strenge regels is doeltreffender.

De huidige regelgeving die ervoor moet zorgen dat alcoholreclame niet rechtstreeks op jongeren is gericht heeft praktisch geen effect. De beste manier om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen is een totaal verbod op alcoholreclame, zoals ook wordt aangegeven in een onderzoek dat is gepubliceerd door het wetenschappelijk tijdschrift The Lancet.

Overweegt de Commissie met het oog op bovenstaande om reclame voor alcohol geheel te verbieden, zoals ook tabaksreclame is verboden met het oog op de volksgezondheid?

Antwoord

De geachte afgevaardigde stelt een belangrijk en relevant vraagstuk aan de orde.

Het huidige Zweedse voorzitterschap heeft veel gedaan om aan alcohol gerelateerde problemen hoog op de Europese agenda te houden. In de eerder deze maand vastgestelde conclusies van de Raad worden zowel de lidstaten als de Commissie verzocht meer te doen voor de bescherming van kinderen tegen de invloeden van reclame en marketing.

Zoals in de eerste alcoholstrategie van de EU is beschreven, steunt de Commissie betere regulering van alcoholische dranken op twee belangrijke manieren. Ten eerste door middel van de richtlijn audiovisuele mediadiensten (31), die voorziet in een kader van minimumnormen voor audiovisuele reclame-uitingen voor alcoholische dranken in televisie-uitzendingen en audiovisuele mediadiensten op aanvraag. De richtlijn bepaalt dat audiovisuele reclame-uitingen voor alcoholische dranken niet specifiek gericht mogen zijn op minderjarigen en dat in televisiereclame geen minderjarigen mogen worden afgebeeld terwijl zij deze dranken gebruiken.

Ten tweede door middel van twee nieuwe structuren die in het leven zijn geroepen om de alcoholstrategie van de EU te ondersteunen. De eerste daarvan is het Comité voor nationaal alcoholbeleid en actie, waar de lidstaten hun nationale aanpak kunnen delen en vergelijken.

⁽³¹⁾ Richtlijn 2007/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten (Voor de EER relevante tekst), PB L 332 van 18.12.2007.

De tweede is het Europees Forum Alcohol en Gezondheid. Dit brengt uiteenlopende belanghebbenden uit alle onderdelen van de samenleving samen, die zich inzetten voor de ontwikkeling van vrijwillige maatregelen tot beperking van aan alcohol gerelateerde schade. Alle schakels in de keten van waardevermeerdering van alcohol zijn in het Forum vertegenwoordigd (van de producenten tot de wederverkopers en de horecasector).

Alcoholreclame is een belangrijk thema voor het Forum en er is een speciale werkgroep marketingcommunicatie gevormd om de verschillende aspecten te onderzoeken en de ontwikkeling van gemeenschappelijk inzicht te bevorderen.

Het zal de komende jaren van belang zijn om deze maatregelen te beoordelen en vast te stellen of ze bij elkaar genomen toereikend zijn om kinderen en jongeren te beschermen. Met name moet worden bekeken of de bestaande wettelijke kaders op Europees en nationaal niveau gecombineerd met de vrijwillige acties van belanghebbenden werken, of dat deze mix van maatregelen moet worden aangepast. Pas dan zal het mogelijk zijn te bepalen of krachtiger optreden van de EU inzake alcoholreclame noodzakelijk is.

De Commissie is echter van mening dat het op dit moment belangrijk is om vast te houden aan de met de goedkeuring van de alcoholstrategie van de EU ingezette koers, waarover brede consensus bestaat.

* *

Vraag nr. 36 van Jim Higgins (H-0444/09)

Betreft: Energieopwekking: turfsteken en fossiele brandstoffen

De vergunning voor het steken van turf in Ierland loopt op 31 december 2010 af. Is de Commissie gezien artikel 6, leden 3 en 4, van de Habitatrichtlijn ("De beoordeling van plannen en projecten die significante gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden") bereid verder turfsteken in het Ierse hoogveen na 31 december 2009 in overweging te nemen?

De Ierse economie is vrijwel volledig afhankelijk van fossiele koolwaterstofbrandstoffen, hoewel de prijs van die brandstoffen buitensporig hoog is. Tegelijkertijd is er geen verbod afgekondigd op turfproductie door het staatsbedrijf Bord na Móna en heeft de EU twee grote turfcentrales in Midden-Ierland toestemming verleend voor het gebruik van turf bij het opwekken van elektriciteit. Zou de Commissie in dit licht bezien een ontheffing voor een nieuwe, beperkte periode kunnen overwegen?

Antwoord

Op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna⁽³²⁾ zijn de lidstaten wettelijk verplicht habitatsoorten van communautair belang in stand te houden, met inbegrip van hoogveen en bedekkingsveen, waarvan de actieve vormen krachtens de richtlijn van prioritair belang zijn. Deze instandhouding moet voornamelijk worden bereikt door inrichting, bescherming en beheer van speciale beschermingszones. Ierland heeft binnen de EU een speciale verantwoordelijkheid voor de instandhouding van deze habitatsoorten.

De ter zake bevoegde autoriteiten in Ierland zijn verantwoordelijk voor het treffen van de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen. Elk plan of project dat een negatief effect kan hebben op een Natura 2000-gebied mag alleen doorgang vinden als het volledig in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 6, leden 3 en 4, van de habitatrichtlijn. Dit vereist een passende beoordeling van de goed te keuren activiteit met het oog op de instandhoudingsdoelen van het gebied. Als de conclusie luidt dat de activiteit de integriteit van het gebied zal schaden, kan het plan of project slechts doorgang vinden indien er geen alternatieve oplossingen bestaan of indien het van groot openbaar belang is en de schade aan het gebied volledig wordt geneutraliseerd met compenserende maatregelen. Aangezien actief hoogveen en actief bedekkingsveen prioritaire habitatsoorten zijn, is daarvoor ook een formeel advies van de Commissie vereist met betrekking tot de dwingende redenen van groot openbaar belang.

Natura 2000 omvat maar een deel van de Ierse veengronden. Ierland beschermt ook een aantal veengronden als natuurlijk erfgoed op grond van nationale wetgeving. Buiten deze gebieden zijn er nog altijd grote veengebieden waar de turfwinning niet wordt gehinderd door beschermingsgaranties. Voor zover de Commissie bekend is, wint of zoekt Bord Na Móna geen turf in Natura 2000-gebieden of op andere

⁽³²⁾ PB L 206 van 22.7.1992.

beschermde locaties en kan derhalve de voortgezette exploitatie van turfcentrales niet worden opgevat als een gebrek aan optreden tot instandhouding van de aangewezen veengronden.

De meest recente door de Ierse autoriteiten gepubliceerde beoordeling van de staat van instandhouding is bijzonder verontrustend, met name ten aanzien van het actieve hoogveen. Ongerept actief hoogveen is nu uiterst zeldzaam in Ierland; het oppervlakte is in de afgelopen tien jaar met meer dan 35% afgenomen (33). De aanhoudende verslechtering van de waterbalans in het huidige tempo als gevolg van turfwinning, bosbouw en verbranding wordt op de meeste locaties als een ernstige bedreiging voor de levensvatbaarheid van de habitat beschouwd.

De Commissie heeft in haar antwoord op schriftelijke vraag E-3449/08⁽³⁴⁾ al eerder aan de geachte afgevaardigde duidelijk gemaakt dat er naar haar mening dringend behoefte bestaat aan de invoering van doeltreffende beheers- en beschermingsmaatregelen voor de Ierse Natura 2000-veengronden, met inbegrip van een verbod op turfwinning waar deze niet verenigbaar is met de instandhouding van het gebied.

De Commissie laat de geachte afgevaardigde nadrukkelijk weten dat zij geen "toestemming" heeft verleend voor verdere schadelijke turfwinning in Natura 2000-gebieden gedurende de genoemde periode.

* *

Vraag nr. 37 van François Alfonsi (H-0446/09)

Betreft: Declassering door de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) van de straat van Bonifacio, als "een voor de internationale scheepvaart gebruikte zee-engte"

De straat van Bonifacio, een natuurlijke zee-engte tussen Corsica en Sardinië, is een gevaarlijk gebied voor de zeevaart.

Sinds 1993 hebben Frankrijk en Italië de doorvaart door dit gebied verboden van schepen die onder hun vlag varen en giftige of vervuilende stoffen vervoeren. Op dit moment is er dus weinig scheepsverkeer en speelt het gebied een economisch onbeduidende rol. Een ongeluk is echter niet uitgesloten. Zo zou een schip dat niet onder de Franse of Italiaanse vlag vaart en een gevaarlijke lading aan boord heeft er schipbreuk kunnen leiden, zoals bijvoorbeeld de olietanker Erika (Maltese vlag) of de olietanker Prestige (vlag van de Bahama's).

De straat van Bonifacio is namelijk een van de "voor de internationale scheepvaart gebruikte zee-engten". In deze zee-engte geldt dan ook de regel betreffende de vrijheid van onbelemmerde doorvaart van koopvaardijschepen. Hierdoor blijft een wellicht ernstig gevaar bestaan, zonder daadwerkelijke economische redenen. Deze ongerechtvaardigde situatie is in strijd met het project rond het internationale zeepark voor de bescherming van het zeegebied tussen Corsica en Sardinië.

Is de Commissie bereid zich aan te sluiten bij de door Frankrijk en Italië genomen stappen met als doel de straat van Bonifacio door de IMO te laten declassificeren?

Antwoord

De Commissie is niet in kennis gesteld van een initiatief van Frankrijk en Italië in de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) dat is gericht op intrekking van de classificatie van de straat van Bonifacio als "voor de internationale scheepvaart gebruikte zee-engte". Zonder dat zij over de details van de voorziene actie van de beide lidstaten beschikt kan de Commissie geen standpunt over deze zaak innemen.

De Commissie wenst echter te onderstrepen dat de karakterisering van voor de internationale scheepvaart gebruikte zee-engten en de aldaar geldende reglementering zijn gebaseerd op het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (UNCLOS).

Gezien de door de geachte afgevaardigde geuite zorgen ten aanzien van de preventie van ongevallen op zee en door schepen veroorzaakte verontreiniging, benadrukt de Commissie de grote inspanningen die de Europese Unie zich de afgelopen tien jaar heeft getroost op het gebied van maritieme veiligheid, met inbegrip van de totstandbrenging van drie maritieme maatregelenpakketten waarvan het laatste, dat door het Parlement

⁽³³⁾ http://www.npws.ie/en/PublicationsLiterature/HabitatsDirectivereport07/.

⁽³⁴⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=NL.

77

en de Raad is goedgekeurd in april 2009, acht wetgevingsmaatregelen omvatte. Met dit geheel aan wetgeving heeft de Europese Unie ontegenzeglijk haar vermogen versterkt om in de Europese wateren scheepvaart te bestrijden die niet aan de normen voldoet, de veiligheid van de zeevaart te waarborgen en verontreiniging door schepen te voorkomen.

*

Vraag nr. 38 van Gesine Meissner (H-0448/09)

Betreft: Handelsovereenkomst EU-Venezuela

Volgens het nieuwe ontwerp voor een sociale onroerend-goedwetgeving zou de regering het recht hebben onteigening via redelijke vergoeding te decreteren van activa waarvan de productieve activiteit niet overeenkomt met de nationale belangen en het sociale-productiemodel.

Is de Commissie van mening dat de toepassing van deze wet de betrekkingen tussen de EU en Venezuela zal belemmeren. Zo niet, waarom niet?

Vraag nr. 39 van José Manuel García-Margallo y Marfil (H-0452/09)

Betreft: Handelsovereenkomst EU - Venezuela

Heeft de Commissie zich gebogen over de bepalingen van het Venezolaanse wetsvoorstel inzake sociaal eigendom en vastgesteld of deze verenigbaar zijn met de beginselen van vrije en eerlijke handel waarop toekomstige overeenkomsten moeten zijn gebaseerd? Zo neen, waarom niet?

Gezamenlijk antwoord

De EU heeft geen enkele handelsovereenkomst met Venezuela en er bestaat op het ogenblik geen voorstel voor een overeenkomst. Omdat deze wet nog een wetsontwerp is dat nog niet is aangenomen of uitgevoerd, bevindt de Commissie zich niet in de positie om de verenigbaarheid van het Venezolaanse voorstel met enige concrete of voorgestelde wettelijke verplichting van of jegens de EU te bestuderen of om de precieze gevolgen van het voorstel voor de betrekkingen tussen de EU en Venezuela te beoordelen.

De Commissie zal echter het effect van deze wet op de economische belangen van de EU in Venezuela zorgvuldig volgen en analyseren zodra zij in werking treedt en indien nodig alle zorgen over mogelijke negatieve gevolgen aan de Venezolaanse autoriteiten overbrengen.

*

Vraag nr. 40 van Liam Aylward (H-0450/09)

Betreft: Gegarandeerde voedselvoorziening in de wereld

Mee dan 40 miljoen mensen sterven ieder jaar van honger en ten gevolge van armoede; iedere zes seconden sterft ergens een kind. Tijdens de onlangs gehouden Voedsel- en Landbouwtop van de VN is vastgesteld dan het aantal mensen dat in de wereld honger lijdt de één miljard heeft overschreden. Voorts is de mondiale een van de belangrijkste bedreigingen van vrede en veiligheid in de wereld.

Welke maatregelen kan de Commissie nemen om de honger en de gebrekkige voedselvoorziening op wereldniveau aan te pakken?

Welke maatregelen kan zij nemen om ervoor te zorgen dat het Europese beleid, met name haar landbouwen ontwikkelingsbeleid, geen factor is die bijdraagt tot meer honger en een groter voedseltekort in de wereld?

Antwoord

De geachte afgevaardigde wordt verwezen naar de antwoorden van de Commissie op vraag P- $5506/09^{(35)}$ van Enrique Guerrero Salom en vraag H- $0416/09^{(36)}$ van Mairead McGuinness.

⁽³⁵⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=NL.

⁽³⁶⁾ Schriftelijk antwoord van 24 november 2009.

* *

Vraag nr. 41 van Ryszard Czarnecki (H-0454/09)

Betreft: Het IMF-verslag

Ik zou willen weten wat de Commissie denkt van het Global Financial Stability Report, een door het Internationaal Monetair Fonds (IMF) opgesteld verslag. In dit verslag toont het IMF op diplomatieke wijze, zonder concrete namen te noemen, aan dat de Italiaanse banken in hun rekeningen niet de verliezen consolideren die zij geleden hebben in hun buitenlandse afdelingen en dochtermaatschappijen. Het IFM baseert zijn opmerking op het feit dat de verliezen van financiële instellingen buiten de EU hoger zijn dan die van banken die binnen de eurozone opereren. Het IMF toont aan dat hoe minder de financiële rapporten geconsolideerd zijn, des te geringer de gerapporteerde verliesindicatoren zullen zijn.

Slechts één Italiaanse bank heeft een grote buitenlandse expansie verricht en de opmerkingen van het IMF kunnen dus slechts op deze bank betrekking hebben. Geeft een dergelijke wijze van rapportering geen aanleiding tot dreigingen voor de stabiliteit van het financiële systeem en tot verontrusting bij de president van het IMF? De dochterondernemingen van Unicredit in Oekraïne, Roemenië, Bulgarije en de landen van de voormalige Sovjetunie verlangen nu steun om hun liquiditeit te kunnen bewaren. Zo heeft bij voorbeeld de Poolse bank Pekao SA in de afgelopen kwartalen de bank Unicredit Oekraïne ondersteund met financiële injecties ten belope van enkele tientallen miljoenen euro, maar in tegenstelling tot andere banken in de regio neemt Pekao geen enkele reserve op voor zijn Oekraiense investering. Kan de Commissie mededelen of zij dergelijke boekhoudtrucs en een dergelijke "creatieve stijl van boekhouden" voor toelaatbaar houdt? Kan hiermee de liquiditeit van het banksysteem op middellange en lange termijn worden gegarandeerd? Welke financiële gevolgen kan dit hebben voor het financiële systeem van Polen, Roemenië, Bulgarije en de landen van de voormalige Sovjetunie?

Antwoord

Ten aanzien van de zorgen omtrent de toepassing van ongepaste boekhoudprocedures door sommige Italiaanse banken moet erop worden gewezen dat Italiaanse banken, net als alle andere genoteerde Europese banken, sinds 2005 hun geconsolideerde financiële verslagen opmaken volgens de internationale standaard voor financiële verslaglegging (IFRS), die door de Europese Unie is overgenomen bij Verordening nr. 1606/2002.

Op grond van de IFRS zijn banken verplicht al hun dochterondernemingen te consolideren, ongeacht hun vestigingsplaats en met uitsluiting van de intragroeptransacties. Verder moeten de financiële verslagen uit hoofde van Richtlijn 2006/43/EG worden gecontroleerd door een erkende externe accountant.

Volgens de goedgekeurde geconsolideerde jaarrekening 2008 heeft UniCredit de IFRS toegepast zoals bekrachtigd door de Europese Unie en heeft de bank dus al haar dochterondernemingen geconsolideerd, met inbegrip van die in Roemenië, Oekraïne en Bulgarije. Dit betekent dat kredietverliezen die worden gerapporteerd in de jaarrekeningen van de Oekraïense, Roemeense en Bulgaarse dochterondernemingen van UniCredit ook worden gerapporteerd in de geconsolideerde jaarrekening van UniCredit Group.

Bijgevolg heeft de Commissie geen bijzondere aanmerkingen op de boekhoudregels of -procedures die worden gehanteerd door UniCredit Group.

Wat betreft de meer specifieke zorgen die zijn geuit, is het goed om op te merken dat het IMF-verslag met de uitspraak dat "Italië, Nederland en Spanje geen verliezen rapporteren op buitenlandse kantoren noch op buitenlandse dochterondernemingen" lijkt te verwijzen naar de gegevens die door de IMF-statistieken ten behoeve van dit verslag worden bestreken.

*

Vraag nr. 42 van Kathleen Van Brempt (H-0457/09)

Betreft: Veiligheid van goedkoop speelgoed

Uit recent onderzoek door kwaliteitscontroleur TÜV blijkt dat twee op de drie onderzochte artikelen goedkoop speelgoed niet voldoen aan huidige kwaliteitseisen. Een derde bevat zelfs verboden weekmakers (ftalaten). Gegeven het feit dat de test zich specifiek op goedkoop speelgoed richtte, is er ook een belangrijke sociale dimensie aan dit probleem.

Is de Commissie op de hoogte van deze problemen? Hoe denkt de Commissie de strengere bepalingen van de nieuwe speelgoedrichtlijn af te dwingen als men er blijkbaar nog niet eens in slaagt om de vorige richtlijn te doen naleven? En welke actie zal de Commissie nemen opdat elk kind met veilig speelgoed kan opgroeien?

Antwoord

De Commissie heeft kennisgenomen van het persbericht dat de geachte afgevaardigde noemt en is op de hoogte van het kwalitatief tekortschietende speelgoed waarnaar wordt verwezen, met name van de gevallen als gevolg van buitensporige hoeveelheden weekmakers, de aanwezigheid van chemische stoffen of kleine onderdelen, maar is nog niet officieel geïnformeerd door de Duitse regering.

Wanneer in de handel gebracht speelgoed de veiligheid van kinderen in gevaar kan brengen volgens de normen van de huidige of nieuwe richtlijn inzake de veiligheid van speelgoed, zijn de lidstaten verplicht alle geëigende maatregelen te nemen om de betrokken producten uit de handel te nemen, te verbieden of hun verkrijgbaarheid te beperken. De lidstaten dienen de Commissie onmiddellijk in kennis te stellen van deze maatregelen, allereerst op grond van het systeem voor snelle waarschuwingen, RAPEX, en in sommige gevallen overeenkomstig de zogenoemde vrijwaringsclausuleprocedures. Alle lidstaten worden geïnformeerd en hebben de plicht om passende vervolgmaatregelen tegen hetzelfde speelgoed te treffen.

De Commissie benadrukt dat de veiligheid van kinderen al centraal staat in de huidige Richtlijn 88/378/EEG inzake de veiligheid van speelgoed, die verplichtende veiligheidsvoorschriften bevat voor speelgoed dat in de handel wordt gebracht. Deze voorschriften zijn versterkt in de nieuwe richtlijn inzake de veiligheid van speelgoed die in werking treedt in januari 2011. De nieuwe regels behoren tot de strengste ter wereld. Ze zijn het resultaat van verscheidene studies, een uitgebreide effectbeoordeling en een brede openbare raadpleging, alsmede een uitvoerige discussie tijdens het wetgevingsproces in het Europees Parlement en in de Raad. De nieuwe richtlijn inzake de veiligheid van speelgoed bepaalt ook dat andere onderdelen van de communautaire wetgeving moeten worden geëerbiedigd, zoals de regels voor algemene productveiligheid en de classificatie, verpakking en etikettering van gevaarlijke preparaten, stoffen en mengsels. Derhalve moet speelgoed ook voldoen aan REACH-verordening nr. 1907/2006 en in het bijzonder aan bijlage XVII daarvan, die het gebruik van weekmakers in speelgoed en artikelen voor kinderverzorging beperkt. Medio januari 2010 zal het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) een verslag publiceren over de herziening van de bestaande beperkingen ten aanzien van weekmakers.

Speelgoed staat al centraal in het markttoezicht van de lidstaten en de Commissie betaalt mee aan dergelijke activiteiten als ze door verschillende landen gecoördineerd worden uitgevoerd. De Commissie is verheugd dat zij de geachte afgevaardigde kan melden dat de markttoezichthouders in 2009 bijvoorbeeld een gezamenlijke actie hebben ondernomen die was gericht op het testen van in de EU in de handel gebracht speelgoed, waarbij de nadruk lag op kleine onderdelen, magneten en zware metalen. Deze gezamenlijke actie, medegefinancierd via het consumentenbeleid van de Commissie, duurt naar verwachting tot medio 2010.

Verder zal de nieuwe richtlijn ook het markttoezicht verbeteren. Het is de eerste sectorale richtlijn die is afgestemd op het algemene kader voor het op de markt brengen van producten in de EU, het zogenaamde 'goederenpakket' (Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 en Besluit nr. 768/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 betreffende een gemeenschappelijk kader voor het verhandelen van producten en tot intrekking van Besluit 93/465/EEG van de Raad). De versterkte regels inzake markttoezicht en controle aan de buitengrenzen, die zijn opgenomen in de nieuwe horizontale Verordening nr. 765/2008, gelden ook voor het markttoezicht met betrekking tot speelgoed.

De Commissie stimuleert ook de verbetering van controles aan de productielijn en werkt verder samen met de speelgoedsector aan de ontwikkeling van richtsnoeren voor ouders en anderen die speelgoed voor kinderen kopen.

* * *

Vraag nr. 43 van Proinsias De Rossa (H-0459/09)

Betreft: Personeel SR Technics en Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering

Kan de Commissie meedelen of zij van de Ierse autoriteiten een aanvraag heeft ontvangen met het oog op financiële steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering ten behoeve van de voormalige werknemers van SR Technics in Dublin en, zo ja, hoe het momenteel met deze aanvraag staat?

Antwoord

Op 9 oktober 2009 is vanuit Ierland bij de Commissie een aanvraag ingediend voor steun aan de voormalige werknemers van SR Technics in Dublin. De aanvraag is gebaseerd op artikel 2 sub a) van Verordening (EG) nr. 1927/2006 (de 'EFG-verordening') (37), die voorschrijft dat er sprake moet zijn van ten minste 500 gedwongen ontslagen in een periode van vier maanden in een onderneming in een lidstaat, met inbegrip van de ontslagen bij leveranciers of afnemers.

De aanvraag heeft betrekking op het gedwongen ontslag van 910 werknemers van het bedrijf, van wie er 800 zijn ontslagen tijdens de referentieperiode van vier maanden en nog eens 110 na die periode. De Ierse autoriteiten zijn van plan 838 werknemers bij te staan met actieve arbeidsmarktmaatregelen, met inbegrip van begeleiding, scholing en financiële steun voor zelfstandigen.

De diensten van de Commissie zijn bezig de aanvraag te analyseren en hebben de Ierse autoriteiten om aanvullende inlichtingen verzocht over bepaalde onderdelen. Na ontvangst van de gevraagde inlichtingen zal de Commissie besluiten of de aanvraag wordt gehonoreerd en bij de begrotingsautoriteit wordt aangemeld voor een financiële bijdrage.

Op dit moment heeft de Commissie haar beoordeling nog niet voltooid en kan zij derhalve nog geen toelichting geven op de uitkomst van de aanvraag.

* *

Vraag nr. 44 van Ádám Kósa (H-0460/09)

Betreft: Taalrechten en recht op gebarentaal

Gebarentaal wordt tot dusver in negen lidstaten van de Europese Unie op wettelijk of grondwettelijk niveau erkend, en sinds 9 november 2009 ook in Hongarije. Het Europees Parlement heeft zich tussen 1988 en 1998 tweemaal zelfs in de vorm van resoluties over gebarentaal uitgesproken, maar tot nog toe helaas met weinig resultaat.

Het comité van deskundigen van de groep op hoog niveau inzake meertaligheid (High Level Group on Multilingualism) heeft in 2007 diverse voorstellen over meertaligheid gedaan. Het comité wees erop dat meertaligheid ook gebarentalen omvat.

Tijdens de Raad Algemene zaken en externe betrekkingen is op 26 november 2009 overeenstemming bereikt over de ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. In artikel 30 van dit verdrag wordt gezegd: "Personen met een handicap hebben op voet van gelijkheid met anderen recht op erkenning en ondersteuning van hun specifieke culturele en taalkundige identiteit, met inbegrip van gebarentalen en de dovencultuur.".

Welke maatregelen plant de Europese Commissie om – met inachtneming van de in 2000 uitgesproken aanbevelingen van Flensburg, waarin ook naar gebarentalen wordt verwezen – de erkenning van gebarentalen en de adequate toepassing ervan in de instellingen van de EU te verwezenlijken?

Antwoord

De Commissie is bekend met de aanbevelingen van Flensburg over de uitvoering van beleidsmaatregelen voor regionale en minderheidstalen, aangenomen op 22-25 juni 2000 tijdens de internationale conferentie van het European Center for Minority Issues (ECMI) waarin werd verzocht om de erkenning van gebarentalen. Volgens artikel 165 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is het de

⁽³⁷⁾ Verordening (EG) nr. 1927/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot oprichting van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering, PB L 406 van 30.12.2006.

verantwoordelijkheid van de lidstaten om op nationaal en regionaal niveau concrete maatregelen in praktijk te brengen ter bevordering van het taalbeleid en dit geldt evenzeer voor de erkenning van gebarentalen.

Als echter het gebruik van gebarentaal noodzakelijk wordt om doven toegang tot werkgelegenheid, loopbaanverbetering of scholing te verschaffen, valt de zaak mogelijk onder de toepassing van Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (38).

Bovendien heeft de Commissie op 2 juli 2008 een voorstel voor een richtlijn gepresenteerd (COM(2008) 426 def.) dat in een breed perspectief gericht is op tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling buiten het terrein van de werkgelegenheid. De voorziene discriminatiegronden zijn godsdienst en levensovertuiging, handicap, leeftijd en seksuele gerichtheid, dat wil zeggen de gronden die (samen met geslacht en ras, reeds behandeld in andere EU-richtlijnen) in artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden genoemd.

De Commissie ontwikkelt ook een beleid ter bevordering van het leren van talen en de taaldiversiteit dat alle talen omvat die in de EU bestaan, dus met inbegrip van gebarentalen. Via haar financieringsprogramma's betaalt de Commissie mee aan projecten en netwerken die het leren van talen en de taaldiversiteit bevorderen. In 2008 werd in het verzoek om voorstellen op grond van het programma voor 2007-2013 op het gebied van een leven lang leren prioriteit gegeven aan projecten en netwerken die zich richten op de promotie van talen voor mensen met speciale behoeften. In 2009 was een van de prioriteiten in het verzoek om voorstellen opnieuw "het inventariseren, uitwisselen en verder ontwikkelen van goede werkwijzen over het onderwijzen van talen aan mensen met speciale behoeften" In 2008 werden drie projecten geselecteerd die zich bezighouden met gebarentalen en die thans in uitvoering zijn.

Verder vestigt de Commissie de aandacht op het feit dat alle lidstaten en de Europese Gemeenschap op 30 maart 2007 het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap hebben ondertekend voor zover hun bevoegdheden reiken. Verschillende artikelen (9, 21, 24 en 30) verplichten de verdragsluitende staten passende maatregelen te nemen met betrekking tot gebarentalen, bijstand te verlenen, het gebruik en het leren ervan te aanvaarden en te bevorderen. Met name artikel 21 verwijst naar de erkenning en bevordering van het gebruik van gebarentalen als een van dergelijke maatregelen.

Tot slot herinnert de Commissie eraan dat het taalregime van de Europese instellingen wordt bepaald door Verordening nr. 1/1958 van de Raad⁽⁴⁰⁾. In het eerste artikel van deze verordening worden de officiële talen en de werktalen van de instellingen opgesomd. De verordening kan alleen met eenparigheid van stemmen door de Raad worden goedgekeurd of gewijzigd en voor wijziging is geen voorstel van de Commissie vereist. Elke opname van specifieke bepalingen ten aanzien van gebarentalen zal aan voornoemde procedure onderworpen zijn. Wat haar eigen praktijk betreft verschaft de Commissie tolkdiensten in verschillende gebarentalen en heeft zij ook een project gefinancierd om tolken te onderwijzen in gebarentalen.

* *

Vraag nr. 45 van Charalampos Angourakis (H-0461/09)

Betreft: Uitholling van de socialezekerheidsstelsels

Onder verwijzing naar de externe schuld, het overheidstekort en het gevaar van ineenstorting van de socialezekerheidsstelsels (ten gevolge van de vergrijzing en andere ongunstige demografische ontwikkelingen) voert de EU samen met de nationale regeringen en 'het grote geld' een genadeloze aanval op de rechten van de werknemers uit, in de vorm van een verlaging van de pensioenen en de socialezekerheidsuitkeringen, en een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Een typerend voorbeeld is Griekenland, waar, in een samenspel tussen de Commissie, de regeringen van PASOK en de Nieuwe Democratie, en het Europees Hof van Justitie, de pensioengerechtigde leeftijd van vrouwelijke ambtenaren met minimaal vijf en maximaal 17 jaar wordt opgetrokken, terwijl tegelijkertijd het publieke en sociale karakter van het verzekeringsstelsels ter sprake wordt gesteld.

⁽³⁸⁾ PB L 303 van 2.12.2000.

⁽³⁹⁾ http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call09/prior_nl.pdf.

⁽⁴⁰⁾ PB 17 van 6.1.1958.

Is de Commissie van plan door te gaan met dit beleid van uitholling van de socialezekerheidsstelsels, ondanks de rampzalige gevolgen daarvan voor de werknemers?

Antwoord

De Commissie is zich bewust van de noodzaak om toereikende sociale bescherming te waarborgen. Zij wijst erop dat de sociale bescherming op grond van het Verdrag betreffende de werking van de EU tot de bevoegdheden van de lidstaten behoort. Dat gezegd zijnde werkt de Commissie met de lidstaten binnen de open coördinatiemethode (OCM) aan sociale bescherming en sociale insluiting. De door de lidstaten overeengekomen gemeenschappelijke OCM-doelen op het gebied van pensioenen zijn geconcentreerd op drie hoofdpunten. Ten eerste moeten oudedagspensioenen toereikend zijn. Ten tweede moeten pensioenregelingen financieel houdbaar zijn. Ten derde moeten pensioenregelingen zijn aangepast aan de vereisten van de moderne samenleving. Een belangrijk kenmerk van het werk binnen de sociale OCM is een gezamenlijke analyse en beoordeling door de Commissie en de Raad van nationale strategieën voor sociale bescherming en sociale insluiting in de vorm van gezamenlijke verslagen.

Het gezamenlijke verslag van 2009 was gefocust op de bevordering van de arbeidsparticipatie als belangrijke bijdrage aan de blijvende houdbaarheid van pensioenregelingen en als middel om te voorkomen dat het financiële probleem verwordt tot een maatschappelijk probleem, gezien de vergrijzing van de samenleving. Het onderstreepte dat de toereikendheid van de pensioenen op lange termijn afhankelijk is van aanhoudende inspanningen om ondanks de economische neergang de Lissabonnorm van 50% werkenden onder oudere werknemers te halen. Ook werd het belang benadrukt van toezicht op de dekking van pensioenstelsels voor kwetsbare groepen werknemers (41).

Verder beoordelen de Commissie en de lidstaten gezamenlijk de economische en budgettaire uitdagingen op lange termijn die de pensioenstelsels opleveren gezien de vergrijzing van de bevolking. In 2009 zijn actualiseringen van die beoordelingen gepubliceerd in het vergrijzingsverslag en het houdbaarheidsverslag ⁽⁴²⁾. In het vergrijzingsverslag wordt geconstateerd dat als gevolg van demografische veranderingen de overheidsuitgaven aan pensioenen in de lidstaten zouden stijgen van 10,1% van het bbp in 2007 tot 18,8% van het bbp in 2060. In het verslag wordt echter vastgesteld dat de overheidsuitgaven slechts zullen oplopen tot 12,5% van het bbp in 2060 dankzij de in de lidstaten doorgevoerde hervormingen en een verwachte stijging van de arbeidsparticipatie. De verlenging van het werkende leven kan er aldus voor zorgen dat de pensioenstelsels toereikend en houdbaar blijven.

Wat betreft de situatie waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst in het geval van het arrest van het Hof van 26 maart 2009 in de zaak van de Commissie tegen Griekenland, wijst de Commissie erop dat het Hof Griekenland veroordeeld heeft voor nalatigheid in de vervulling van zijn plicht uit hoofde van artikel 141 VEG (artikel 157 VWEU), waarin het beginsel van gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers is vastgelegd. In de zaak in kwestie heeft het Hof opgemerkt dat het pensioen, uitgekeerd overeenkomstig de Griekse wet, voldeed aan de criteria die zijn vastgelegd in de jurisprudentie van het Hof en derhalve kon worden aangemerkt als beloning in de zin van het Verdrag.

Het arrest van het Hof heeft uitsluitend betrekking op de verschillen in pensioenleeftijden voor mannen en vrouwen.

* *

Vraag nr. 46 van Georgios Toussas (H-0467/09)

Betreft: Subsidies voor landbouwers

De digitalisering van de landbouwpercelen, die in Griekenland in 2008 zou moeten zijn voltooid, is een vrome wens gebleven en het lijkt technisch gezien ook uitgesloten dat deze voor het eind van 2009 zal worden gerealiseerd. Hierdoor bestaat het risico dat de landbouwers de subsidies waar ze recht op hebben, niet zullen krijgen. Er zij in dit verband gewezen op een aantal belangrijke factoren: de handelsprijzen van

⁽⁴¹⁾ http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=757&langId=nl.

⁽⁴²⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article14761_en.htm. Het vergrijzingsverslag en het houdbaarheidsverslag zijn ondersteunende documenten bij respectievelijk COM(2009) 180 en COM(2009) 545, en door het DG Economische en financiële zaken van de Commissie respectievelijk gepubliceerd in European Economy 2/2009 en 9/2009.

bijna alle gewassen en dierlijke producten zijn voor het tweede achtereenvolgende jaar ineengestort, een deel van de productie blijft onverkocht en ligt weg te rotten op de velden (hoewel er arbeid en geld in is geïnvesteerd), veel landbouwers hebben de handelswaarde van de producten die zij aan handelaren en coöperaties hebben verkocht (perziken, wijn, granen, enz.) nooit betaald gekregen, subsidies maken bijna de helft van het landbouwinkomen uit, het gevaar bestaat dat de landbouwers de subsidies niet krijgen, in het bijzonder de kleine en middelgrote landbouwers zitten tot over hun oren in de schulden, veel landbouwers zijn er financieel belabberd aan toe, en velen slagen er slechts ternauwernood in te overleven.

Kan de Commissie aangeven of onverwijld alle subsidies waar de landbouwers recht op hebben, zullen worden betaald, ongeacht of de digitalisering is voltooid of niet, zodat ze kunnen overleven en hun landbouwactiviteiten kunnen voortzetten?

Antwoord

Allereerst wil de Commissie de geachte afgevaardigde erop wijzen dat het financieel beheer van het gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt gedeeld door de lidstaten en de Commissie overeenkomstig Verordening nr. 1290/2005⁽⁴³⁾.

De betalingen aan de landbouwers worden verricht door de betaalorganen die door de afzonderlijke lidstaten zijn erkend. De lidstaten worden vervolgend schadeloosgesteld door de Commissie.

In Griekenland was 15 mei 2009 de uiterste datum waarop subsidieaanvragen voor 2009 konden worden ingediend (deze termijn kon worden verlengd tot 9 juni 2009, zij het met boeten). Omdat in de Griekse constellatie de gedigitaliseerde percelen (naast de alfanumerieke informatie) deel uitmaken van de aanvraag, is deze datum tevens de uiterste termijn voor de voltooiing van de digitaliseering.

De landbouwers hebben samen met de Boerenbond de verantwoordelijkheid voor de digitalisering gekregen. Door problemen in de Boerenbond zijn er echter ernstige vertragingen in het digitaliseringsproces opgetreden. Hierbij moet worden aangetekend dat de aanwezigheid van de landbouwers vereist is om dit werk te kunnen uitvoeren.

Volgens de wetgeving inzake rechtstreekse betalingen en om duidelijke redenen van goed beheer moeten de controles worden uitgevoerd voordat de betalingen worden verricht door de betaalorganen. Hiervoor is vereist dat alle landbouwpercelen zijn gedigitaliseerd.

Het is aan de Griekse autoriteiten om het digitaliseringsproces te versnellen en af te ronden opdat de landbouwers zo spoedig mogelijk kunnen worden betaald.

* *

Vraag nr. 47 van Iliana Malinova Iotova (H-0468/09)

Betreft: Inbreukprocedure tegen Bulgarije wegens gebrekkige omzetting van de Europese afvalwetgeving in Sofia, Bulgarije

De Commissie is tot de conclusie gekomen dat er geen adequate noodmaatregelen worden genomen om het al jarenlang bestaande afvalprobleem in Sofia, Bulgarije op te lossen. Tegelijkertijd beweren de Bulgaarse regering en het gemeentebestuur van de hoofdstad dat zij een reeks maatregelen hebben getroffen, waarvan de Commissie op de hoogte zou zijn gesteld.

Op basis van welke argumenten heeft de Commissie besloten een inbreukprocedure tegen Bulgarije aan te spannen?

Is de Commissie op de hoogte van de maatregelen die Bulgarije heeft genomen om het afvalprobleem in Sofia op te lossen?

Is het bewijs dat Bulgarije de Commissie heeft voorgelegd, overtuigend?

Zijn er gegevens van Bulgaarse deskundigen, en is hiermee rekening gehouden?

⁽⁴³⁾ Verordening (EG) nr. 1290/2005 van de Raad van 21 juni 2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, PB L 209 van 11.8.2005.

Welke verplichtingen is de Commissie aangegaan na de gesprekken met de Bulgaarse premier Boïko Borissov over de plannen van Bulgarije om het afvalprobleem op te lossen?

Op welke termijn verwacht de Commissie tastbare resultaten van Bulgarije?

Antwoord

De Commissie heeft besloten Bulgarije voor het Hof te dagen omdat het inbreuk maakt op artikel 5 van de afvalstoffenrichtlijn⁽⁴⁴⁾ (kaderrichtlijn afval), waarin de lidstaten worden verplicht een geïntegreerd en toereikend net van afvalverwijderingsinstallaties op te zetten.

Ten tijde van het verstrijken van de termijn van twee maanden waarbinnen kon worden gereageerd op het op 1 december 2008 toegezonden met redenen omklede advies, was nog altijd sprake van inbreuk, zoals onder meer werd geïllustreerd door honderdduizenden tonnen huishoudelijk afval uit Sofia dat in geperste vorm was opgeslagen onder omstandigheden die in strijd waren met de communautaire wetgeving, aangezien de capaciteit van de stortplaats in Suhodol zo goed als uitgeput was zonder dat andere installaties de afvalproductie konden opvangen.

De Commissie heeft rekening gehouden met alle inlichtingen die door Bulgarije zijn verstrekt met betrekking tot de afvalsituatie rond Sofia en op basis van die inlichtingen geconcludeerd dat er weliswaar vooruitgang is geboekt met de verwijdering van geperst afval en een begin is gemaakt met de nodige stappen om een geïntegreerd stelsel van afvalbeheer voor Sofia op te zetten, het zogeheten Afvalproject Sofia, maar dat het probleem van het ontbreken van een toereikende en duurzame infrastructuur voor afvalverwijdering nog altijd niet is opgelost.

De Commissie juicht de stappen toe die Bulgarije heeft ondernomen om een infrastructuur voor afvalverwijdering op te zetten die naar wordt gehoopt en verwacht een duurzame oplossing op de lange termijn zal bieden voor de Bulgaarse hoofdstad Sofia. Omdat de termijn voor het opzetten van de noodzakelijke infrastructuur al is verstreken, verwacht de Commissie van Bulgarije dat het deze binnen de kortst mogelijke tijd zal realiseren en ervoor zal zorgen dat de nieuwe installaties volledig in overeenstemming zijn met alle ter zake dienende communautaire wetgeving, met name het voorschrift dat de beste beschikbare technologie wordt toegepast overeenkomstig artikel 5 van de afvalstoffenrichtlijn. De Commissie wil ook wijzen op de dringende behoefte aan nieuwe infrastructuur voor afvalverwijdering buiten Sofia.

* *

Vraag nr. 48 van Ivo Belet (H-0469/09)

Betreft: Toekomst elektrische wagens

Eén van de engagementen voor de volgende Commissie is hard blijven werken aan een economie met een lage CO2-uitstoot, met name de koolstofbeperking van de elektriciteitsvoorziening en de vervoerssector — en de ontwikkeling van schone, elektrische auto's.

Welke maatregelen voorziet de Commissie om deze ambities vorm te geven?

Voorziet de Commissie initiatieven om de ingebruikname van elektrische auto's te bespoedigen?

Welke initiatieven plant de Commissie met het oog op de snelle ontplooiing van een netwerk van oplaadpunten voor elektrische auto's?

Hoe ziet de Commissie de rol van de batterijen van elektrische wagens bij het in evenwicht houden van vraag en aanbod van elektriciteit?

Is er volgens de Commissie in deze ook een rol weggelegd voor de Europese Investeringsbank?

Antwoord

De EU moet een visie ontwikkelen op een vrijwel koolstofvrij energiestelsel voor de EU in 2050.

⁽⁴⁴⁾ Richtlijn 2006/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende afvalstoffen, PB L 114 van 27.4.2006.

Koolstofarme of -vrije technologieën voor energieopwekking, schone voertuigtechnologieën en eco-efficiënte verwarming en koeling van gebouwen moeten het hart vormen van elke CO2-verminderingsagenda. Daarom heeft de Commissie de afgelopen paar jaar een heel scala van initiatieven ontplooid die gericht zijn op een toename van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, het vaststellen van normen voor energie-efficiëntie en de bevordering van technologieën voor duurzaam gebruik van fossiele brandstoffen en van nieuwe technologieën op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Alle maatregelen die nu moeten worden goedgekeurd en in de toekomst moeten worden goedgekeurd zijn gedetailleerd beschreven in de strategische energiebeleidsevaluaties die de Commissie in december 2007 en 2008 heeft aangenomen.

In haar mededeling "Een duurzame toekomst voor het vervoer", gepresenteerd in juni 2009, beschrijft de Commissie uitdagingen, instrumenten en prioriteiten voor het vervoer tot 2050. Volgend jaar publiceert de Commissie een witboek over het vervoersbeleid met beleidsmaatregelen die het komende decennium moeten worden genomen op vervoersgebied. Het nieuwe witboek zal zich concentreren op het combineren van mobiliteit en CO2-vermindering ter bevordering van de economische groei en de sociale vooruitgang naast vooruitgang op weg naar een duurzaam vervoersstelsel. In dit verband zal elektromobiliteit ongetwijfeld een belangrijke rol spelen, al worden alternatieve oplossingen niet uitgesloten.

- 1. De Commissie ondersteunt de ontwikkeling van alternatieve voertuig- en brandstoftechnologie al vele jaren. Projecten met biobrandstof, aardgas, waterstof en elektrische auto's hebben grote financiële bijdragen ontvangen vanuit het kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling. In 2008 is een gezamenlijk technologie-initiatief voor brandstofcellen en waterstof gestart met Gemeenschapsmiddelen ten belope van 470 miljoen euro. Er zijn doelen gesteld voor biobrandstoffen en hernieuwbare energievormen op de markt van autobrandstoffen, er worden duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen geformuleerd en er is een gunstig belastingregime voor alternatieve brandstoffen mogelijk gemaakt. De richtlijn schone auto's, aangenomen in maart 2009, schrijft voor dat het energieverbruik, de CO2-uitstoot en de uitstoot van vervuilende stoffen worden meegewogen bij aankoopbeslissingen ten aanzien van voertuigen voor openbaar vervoer. Dit zal het op de markt brengen van schone en energie-efficiënte voertuigen stimuleren. Er is wetgeving ingevoerd waarmee de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's gefaseerd wordt verlaagd tot gemiddeld 130 g/km (van 2012 tot 2015) en verder tot 95 g/km in 2020 (Verordening (EG) nr. 443/2009); soortgelijke wetgeving is voorgesteld voor lichte bedrijfsvoertuigen (COM(2009) 593).
- 2. Het in november 2008 goedgekeurde herstelplan voorziet in drie publiek-private partnerschappen. Een ervan is het Green Cars Initiative. Het Green Cars Initiative (totaal 5 miljard euro, met 1 miljard voor O&O in het zevende kaderprogramma en 4 miljard aan leningen van de EIB) ondersteunt de ontwikkeling van nieuwe en duurzame vormen van wegvervoer. Een van de prioriteiten wordt de elektrificatie van wegvoertuigen (elektromobiliteit). De Europese Commissie verstrekt financiering voor onderzoek en ontwikkeling, normalisering en bevordering van marktintroducties; in 2010 wordt 108 miljoen euro ter beschikking gesteld.

Naast deze sectorale ondersteuningsmaatregelen begint de Commissie een studie om te onderzoeken wat de milieu- en andere effecten kunnen zijn van potentieel grootschalige invoering van elektrische auto's en aan het stopcontact oplaadbare hybride voertuigen.

De Commissie zal in 2010 ook geharmoniseerde voorschriften voorstellen voor de goedkeuring van elektrische auto's, zowel zuiver elektrische als hybride voertuigen. Volgens het voorstel zullen specifieke voorschriften ten aanzien van de elektrische veiligheid worden opgenomen in het communautaire kader voor typegoedkeuring van voertuigen door UNECE-verordening 100 verplicht te stellen.

Verder is de Europese Commissie van plan de Europese normalisatieorganisaties op te dragen normen te ontwikkelen of bestaande normen te herzien teneinde de interoperabiliteit van het oplaadsysteem voor batterijen in elektrische auto's te waarborgen. Daardoor zullen gebruikers dezelfde opladers kunnen gebruiken voor een reeks auto's zonder dat zij een nieuwe oplader hoeven aan te schaffen telkens wanneer zij een nieuwe auto of een nieuwe batterij kopen. Ook zullen consumenten hun autobatterijen eenvoudig kunnen opladen als zij de grens overgaan of binnen hun eigen land reizen. De normen zullen ook het opladen bij openbare oplaadpunten vergemakkelijken en de invoering van een infrastructuur van zulke punten bevorderen. Ten slotte zullen de normen de lidstaten ervan weerhouden afzonderlijke stappen te ondernemen omdat deze tot overlappende oplossingen zouden leiden.

De invoering van geharmoniseerde regels zal een simpel, direct en goedkoop goedkeuringsproces mogelijk maken en daardoor het snel in de handel brengen van koolstofarme voertuigen in de Europese Unie bevorderen. Zo'n vereenvoudigd nieuw kader voor elektrische auto's bevordert op zijn beurt het concurrentievermogen van de Europese industrie en versnelt de CO2-reductie van het wegvervoer.

- 3. De opbouw van een infrastructuur voor het opladen is een zaak die wordt overwogen binnen het Green Cars Initiative. Een groot Europees elektromobiliteitsproject, waarvoor nog voorstellen kunnen worden ingediend tot 14 januari 2010, gaat zich bezighouden met voertuigen, infrastructuur en de ontwikkeling van gemeenschappelijke codes, normen en verordeningen. Meer O&O-werk wordt voorzien in toekomstige oproepen van het Green Cars Initiative voor optimalisering van prestaties en verlaging van kosten, en voor de ontwikkeling van intelligente netwerkoplossingen voor dit doel (voor optimalisering van de netbelasting, ondersteuning van verschillende bedrijfsmodellen en betalingsregelingen, enzovoort).
- 4. De mogelijkheid dat batterijen aan boord van elektrische auto's dienen als energieopslag voor het elektriciteitsnet wordt onderzocht in onlangs geselecteerde projecten die de Commissie al financiert via het kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling. Nader onderzoek naar en demonstraties van de rol van batterijen in elektrische auto's in verband met de afstemming van het aanbod van en de vraag naar elektriciteit worden beschouwd binnen het Green Cars Initiative en zullen profiteren van de uitkomsten van de lopende projecten.
- 5. De kredietmechanismen van de Europese Investeringsbank (EIB) zullen een belangrijk gedeelte uitmaken van de financiering uit hoofde van het Green Cars Initiative. Er zijn twee instrumenten beschikbaar:
- de financieringsfaciliteit met risicodeling (RSFF); en
- de Europese faciliteit voor schoon vervoer (ECTF), die speciaal is bedoeld voor de ondersteuning van ecovriendelijk onderzoek, ontwikkeling en innovatie in de vervoerssector.

De RSFF is een innovatieve regeling ter verbetering van de toegang tot schuldfinanciering voor investeringen met een hoger risico op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, terwijl de ECTF deel uitmaakt van het anticrisispakket dat de EIB in het najaar van 2008 heeft samengesteld en dat specifiek gericht is op onderzoek naar de reductie van de uitstoot door vervoer. Binnen de ECTF is 4 miljard euro beschikbaar gesteld voor het Green Cars Initiative.

* *

Vraag nr. 49 van Mairead McGuinness (H-0471/09)

Betreft: Inspectie van transportvoertuigen in de haven van Calais

Transporteurs die via de haven van Calais naar het Verenigd Koninkrijk rijden, ondervinden al enige tijd moeilijkheden tijdens inspecties waarbij de Franse en Britse autoriteiten hun voertuigen op illegale immigranten onderzoeken. Het lijkt erop dat de Britse autoriteiten voertuigen die het Britse grondgebied binnenkomen, strenger controleren dan hun Franse collega's. De transporteurs moeten ter plekke een boete betalen als het Britse Border Agency tijdens de wettelijk voorgeschreven controles illegale immigranten ontdekt die door de Franse autoriteiten niet zijn gevonden.

Kan de Commissie commentaar geven op deze nog steeds voortdurende situatie? Moet er volgens de Commissie voor een grotere mate van gelijkheid worden gezorgd tussen de controles die de Franse autoriteiten uitvoeren (in het kader van de Schengen-grenscontroles) en de inspecties van het Britse Border Agency? Vindt de Commissie het eerlijk dat de transporteurs verantwoordelijk worden gemaakt voor tekortkomingen in het inspectietraject?

Antwoord

De Commissie is op de hoogte van de moeilijke situatie in het gebied rond de haven van Calais ten aanzien van de aanwezigheid van mensen uit derde landen die proberen op clandestiene wijze het Verenigd Koninkrijk binnen te komen. De Commissie is ook op de hoogte van het niveau van de controles en voertuiginspecties die bij vertrek worden uitgevoerd door de Franse autoriteiten. Dit niveau kan als hoog worden beschouwd, vooral wanneer rekening wordt gehouden met de gebruikte technische apparatuur.

De Britse autoriteiten voeren op Frans grondgebied ingangscontroles uit op basis van een bilaterale overeenkomst tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. De Commissie kan geen uitspraak doen over het niveau van de grenscontroles die door het Verenigd Koninkrijk worden uitgevoerd op zijn eigen

grondgebied of in Frankrijk omdat het Verenigd Koninkrijk niet is gebonden aan de ter zake dienende bepalingen van het Schengenacquis.

Uiteenlopende detectieniveaus zijn niet noodzakelijkerwijs het gevolg van verschillende procedures of apparatuur maar van andere oorzaken, bijvoorbeeld de technische beperkingen van die apparatuur of het gebruik ervan: willekeurig, op basis van inlichtingen of op basis van risicoanalyses. Naar het inzicht van de Commissie worden wegvervoerders niet verantwoordelijk gehouden voor fouten in het inspectieproces; sancties voor wegvervoerders houden verband met de zorg die van hen door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk wordt verwacht op grond van hun nationale wetgeving inzake de aansprakelijkheid van vervoerders voor de bewaring van hun voertuigen (bijvoorbeeld bij de keuze van een parkeerplaats of het verzegelen van hun vrachtwagen).

* *